

**BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
MÜCADELESİNDE**

Yeni ÇÖZÜM

Aylık Siyasi Dergi 2000 TL. Kdv dahil Yıl: 3 Sayı: 23

*"On'lar Kurtuluşu Kadar Savaş
Şiarını Devrim Yoluna Kantarıyla Yazdılar."*

**ON'LAR
DEVİRİMÇİ SOL GÜÇLERİN
MÜCADELESİNDE
YAŞIYORLAR**

NİSAN '89

Mahir ÇAYAN

Sabahattin KURT

Nihat YILMAZ

Saffet ALP

Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU

Ertan SARUHAN

Hüdal ARIKAN

Ahmet ATASOY

Ömer AYNA

Cihan ALPTEKİN

Deniz GEZMİŞ

Yusuf ASLAN

Hüseyin İNAN

İbrahim KAYPAKKAYA

Sinan CEMGİL

Hüseyin CEVAHİR

Ulay BARDAKÇI

Kemal PİR

Mazlum DOĞAN

Kemal CAMEKAN

Zeki YUMURTACI

Hidir ASLAN

Erdal EREN

Hasan ATEŞ

Kemal KARACA

ÇÖZÜM'den

MERHABA;

Toplunun ezilen kesimlerinden, oligarşinin siyasi ve ekonomik politikalarına karşı belli bir muhalefet geliyor. Siyasi iktidarın tüm baskı ve gözdağı politikaları da dinamik güçlerin tepkilerini dile getirmelerine engel olamamaktadır. Gelişen bu toplumsal muhalefeti devrimci bir potada bütünleştirmek ve süreci devrimci bir yönde hızlandırmak gerekiyor. Tam da bu noktada devrimci so! güçlere büyük sorumluluklar düşüyor.

Devrimci mücadele cesaret, özveri, atılgnlık, coşku ve hatta koşarcasına ölümle kucaklaşmayla gelişecektir. Ve bizim mücadele geleneğimiz bunun örnekleriyle doludur. İşte 30 Mart Kızıldere. Bunun en güzel bir örneğidir. Ve bundan 18 yıl öncesinin 30 Mart'ında bir tercih, bir dönüm noktası yaşadı Türk solu. Ve bir manifesto yazıldı. Bir anlayış, bir gelenek

devretti günümüze. Bedeli yaşamları pahasına ödenen bir gelenektir bu. ON'ların geleneği. "Fazla söz istemez/çelenk melenk lazım değil", diyerek usulca aramızdan ayrırlırlarken bilincimizde, kalbimizde ve kavgamızda bayraklaştılar.

Oligarşiye karşı mücadele ederken "sol"dan gelecek saldırılara karşı da uyanık olmak gerekiyor. Geçmişte "sol" maskesi altında devrimcilere ve halka saldıran "Aydınlık" anlayışını sorgulayan "Ne Amerika, Ne Rusya mı? Şimdi Neredeler?" yazımız bugün İkibinlere Doğru yol alan bu anlayışın dününü-bugününü ortaya koyarken bir çok sorunun cevabını da içinde taşıyor. Sola ve halka ihanetin sabık temsilcisi "Aydınlık" bugün kendini sol içerisinde lanse etmeye çalışıyor.

Özellikle liberalizm ve faydacılığın bugün "sol" içinde ulaştığı boyut, bu anlayışların "Aydınlık" anlayışına karşı izledikleri politikalarda daha da açığa çıkıyor.

Bugünkü süreçte sol saflarda esen "liberalizm" rüzgarlarından kurtulmak ve kafalardaki ufakık dünyaları yıkarak ge-

niş düşünmek zamanıdır. "Kafamızdaki Küçük Dünyaları Yıkalım" yazımız bu saptamanın altını dolduruyor.

Liberalizm rüzgarları yalnız ülkemizde esmiyor. Kapitalist sistemin estirdiği bu rüzgarlar sosyalist blokta da etkilerini göstermektedir. İşte bunun somut bir örneği Macaristan. Kendi iç sorunlarını aşmak adına kapitalist ilişkiler bütününden etkilenen bu ülkedeki gelişmeleri "Macaristan Sosyalizmden Nereye" yazımızda değerlendirdik.

Ana yazılarımız dışında tarihsel önemi olan günleri, gelişmeleri değerlendirirken güncel gelişmeleri de haber-yorum yazılarımızla aktarmaya çalıştık.

Sosyalist düşüncelerin emekçi halkı mızla buluşmasını engellemeye çalışan oligarşinin bürolarımıza yönelik saldırıları, temsilcilerimizi gözaltına alması ve tutuk-laması da bizleri susturamayacaktır.

Yaşamın her alanında zulme, zorbalığa ve sömürüye karşı mücadeleyi yükseltenlere bin selam...

Mayıs sayımızda buluşmak dileğiyle...

İÇİNDEKİLER

Kızıldere Son Değil	1
Kafamızdaki Küçük Dünyaları Yıkalım	2
Nevroz-Mücadele ve Özgürlük Ateşi	3
Halepçe'nin Yıl Dönümünde Örnek Bir Dayanışma	4
Komünarların Cüretkarlığını Mücadelenin Her Alanında Yaşatalım	
Çarşafa Bürünen Gericilik	5
Macaristan, Sosyalizmden Nereye	6
Sömürüye Başkaldıran Bir Halk: Venezuela	7
Avukat İstendiğinde Dosyaları Vermek Zorundadır	8
Zorunlu Bir Açıklama	9
Devrimci Tutsaklar Amasya'da Açlık Grevini Sürdürüyor	10
Ne Amerika Ne Rusya mı? Şimdi Neredeler	11
Sendikalar	12
Haberler	13
El Salvador'un Gizli Zindanları Ana Guadalupe Martinez	14
Faşizme Karşı Örgütlü Mücadele Gerçeğini	15
Kavratın Bir Sinema Klasığı: Sıradan Faşizm	16
Aydınlıkçılar Karşı-Devrimciliklerini İtiraf Ediyorlar	17
Arabesk Müzik Çarpık Kapitalizmin Çocuğudur	18
Artan Baskılar Gözaltılar Halkı Sindiremeyecektir	19
Siyasi İktidarın Basını Boğma Hesapları	20

Saklı: Metin Tunc Yr.İlg.Md: Erdoğan Yapar Kapan Basım: Son Havadın Vah Obed Tuzlak Film: Dima Grafik Tiyezin ve Tanıma Adresi: Bulutluk Mah. Ter- sihane Sok. Kızıldağın İstasyon No: 11 Kat: 1 Tel: 512 24 14 SULTANAHMET/İST. İstifhal-İstifhal Bürosu: Mavişpaş Cad. Karşı- Sok. Alma Apt. No: 5/5 LALELİ Yurt içi Abone: 5 Ayık 10.000, 1 Yıllık 20.000 TL. Yurt dışı Abone: 60 DİM.	Kıyafet Bürosu: 1.Harput Cad. Kızıldağ İstasyon Kat: 2 PK: 24 Kızıldağ Bürosu: Enay Saray Kat: 1 B-10 İst. Karşı-İstasyon: Çarşı Cad. Çarşı Sok. No: 25 Kat: 4 KARTAL İstasyon Bürosu: Fıstıkpazarı Bulvarı 12M. Sok. Kızıldağ İstasyon No: 605-606 Kat: 4 Basmane Karşı-İstasyon: Kızıldağın Sok. Karşı- Mücadele Gazetesi Tel: 5753 Malatya Bürosu: Cezmi Karay Cad. Yıldız İstasyon No: 60 Kat: 4 Samsun Bürosu: 19 Mayıs Mah. Talihane Cad. Bostancı İstasyon No: 1/5 Uşak Bürosu: Kartalın Mah. Değirmente Sok. Samsun Cad. Kızıldağ İstasyon No: 18 Frankfurt Bürosu: Postfach 6000 Frankfurt 90 ALMANYA Paris Bürosu: 34 Rue du Faubourg Saint Denis 75010 FRANCE Tel: 434 47069 Amsterdam Bürosu: Doornveldslagerstraat Albertusplein No: 1 Hollanda
--	---

30 MART – 7 NİSAN DEVİRİM ŞEHİTLERİ MÜCADELEMİZDE HEP YAŞAYACAK!

Devrim mücadelesi onyıllardır sürüyor...
Onyıllardır Marksist-Leninistler, devrimciler, yurtseverler devrimin sarp, engebeli, dolambaçlı zorlu yolunda ilerliyorlar...
Halkların tarihi kanla yazılıyor...
Uzun devrim yürüyüşünde halkın nice değerli evlatları toprağa düştü. Nice Marksist-Leninist, devrimci, yurtsever ülkelerinin bağımsızlığı, halklarının kurtuluşu yolunda kanını akıttı, onurla can verdi.
Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm kavgası bedel istiyor...
Devrim, şehitler vererek ilerliyor...
Zafer binlerce, onbinlerce şehit bedeli kazanılıyor...
Halklar şehitlerini hiçbir zaman unutmazlar. Bilinçlerine, kalplerine gömerler, mücadelelerinde yaşatırlar.
Devrim, Onbeşler'le ödemeye başladı bedelini... Özpolar'ları, Emeksizleri kaybetti 60'larda.
Vedat'lar, Taytan'lar, Mehmet'lerdi, 60'ların sonunda emperyalizme ve faşizme karşı kavgada toprağa düşenler.
12 Mart'ta Kızıldere'de katedilenlerdi, Mahir'lerdi... İdam sehpalarında Deniz'lerdi can verenler, işkence tezgahlarında İbo'tardı...
1975-80 döneminde yüzlerce değerli Marksist-Leninist, devrimci, yurtsever faşist teröre karşı verilen kavgada düştü.
12 Eylül faşizmi yüzlerce Marksist-Leninist, devrimci, yurtsever dağlarda, sokaklarda, işkencelerde, zindanlarda katletti.
Türkiye halkı bugüne kadar devrim mücadelesinde binlerce şehit verdi. İktidarı alana ve zaferi kazanana kadar da, daha nice değerli evlatlarını bu onurlu, tarihsel kavgaya feda edecek!..
Devrim mücadelesinde düşen şehitler, DEVİRİMCİ GÜNLER'de anılır. Her birinin mücadeledeki yeri ve düştüğü an, devrim bayrağının daha da yükseltitmesini ifade eder.
Halkların devrim tarihinde öyle anlar ve yaşanan olaylar vardır ki, bunlar halkların uzun devrim mücadelesinde bir dönüm noktası, devrimin nitelik sıçramasıyla eş anlamlıdır.
İşte 30 Mart böyle bir gündür!
30 Mart'ta Kızıldere'de düşen devrim şehitlerinin kanı, mücadelede düşen ve düşecek olan bütün yoldaşlarımızın ve yurtseverlerin de simgesidir...
Çünkü 30 Mart, kararlılığın, özverinin, halka ve devrime bağlılığın Türkiye halklarının bilincine ve yüreğine işleyen gücüyle, Türkiye devriminin yolunu kızılaştırmasıyla bir manifestodur.
Devrim yolunda düşenlerin hepsi değerlidir. Halkımızın şehitleridir, bizimdir! Onları aynı günde, aynı mücadele anında birleştiren şey, her birinin kişisel mücadelesi değil, halkların kurtuluşu uğrındaki mücadelede gösterdikleri can bedeli Özverileridir.
Onların ortak ruhu; yaşayan ve hep yaşayacak olan yanları, halkların mücadelesine katılmaları, kanlarıyla bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm kavgasını yükseltmeleridir.
Devrimci sol güçler ONLARI ortak ruh, amaç ve mücadelede simgeleştiren 30 Mart'ı, "DEVİRİM ŞEHİTLERİNİ ANMANIN TARİHSEL SORUMLULUĞUNUN GÜNÜ" olarak ilan etmiştir.
30 Mart - 7 Nisan "DEVİRİM ŞEHİTLERİNİ ANMA HAFTASI" tüm şehitlerimizin ve proletaryanın sosyalizm ve sınıfsız toplum kavgasında halkların kurtuluş savaşında düşen şehitlerin de anıldığı, ülkemize özgü tarihsel haftadır.

DEVİRİM ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!

Terkedilemeyen Hastalıklar Aşılamayan Kalıplar ve DARBELER

SONRASI SÜREÇ

yıl sonra, 12 Mart'ı yeniden ele alırken, yeniden yeniden sayfalar dolusu yazılar yerine darbeler, yenilgiler ola-yına tarihsel materyalist bakış açısı-yla bakarken kavranamayan zaman-mekân kavramları üzerine solumuzun çıkarması gereken derslerde yoğunlaşmayı uygun gördük. 12 Mart darbesi ve yenilgiyle birlik-

te yaşanan sınıflık belli seviyelerde seyir ederken, 12 Mart dönemi olarak adlandırılan dönemde yürütülen silahlı mücadelenin coşkusu, sempatisi kısa bir dönem sonra tekrar a!an!ara, faşist saldırıların karşısına yöneldi.

Silahlı mücadelenin yediği darbe ve yaşanan yenilgi yıllarıyla birlikte potansiyelin örgütlenmesi çalışmaları, geride kalan kadrolarca örgütlenilmekte

Sezgin TEMEL

geç kaldı. O dönem CHP mitingleri ve sloganları hatırlanırsa sol potansiyeli, solcularımızdan önce, fark ettiği ve yaladığı görülecektir.

'73 seçimleri sonrası sol ufak ufak kendini toparlamaya çalışırken, yenilginin erozyona uğrattığı düşüncelerle siyaset yapılamayacağı görüldü. Tasfiyeciler ve inkârcılar için her şey netti. Ülkemizde sol siyaset yapabilmek THKP-C düşüncesini savunmaktan geçiyordu. Kıydan köşeden tırtıklanarak, yok Mahir yaşasaydı şunu diyecekti, bunu diyecekti masallarıyla ülkemizde bolca bulunan küçük-burjuvalara seslenildi. Acil, KSD, HY'nin ilk çıkışlarını hatırlamalı ve bugün geldikleri noktaya bakmalıyız.

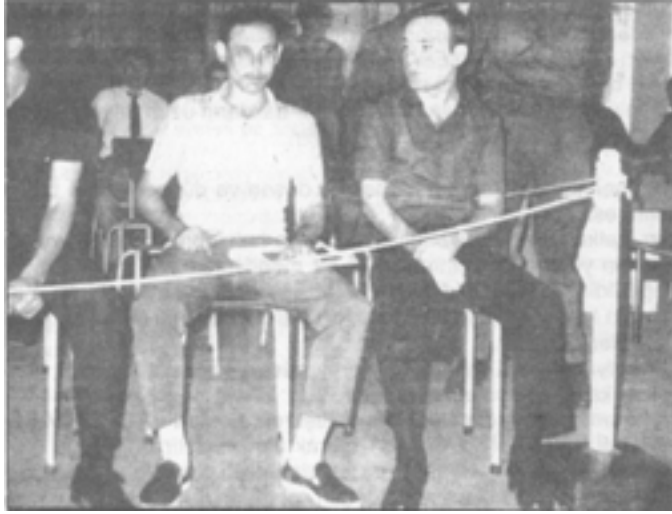
— 12 Mart sonrası potansiyelin örgütlenmesi konusunda geç kalınmış,

— Süreç örgütsüz ve kendiliğinden-

ci, — Ülkede siyaset yapmak THKP-C potansiyelini okşayarak, alttan alta re vizyonist, tasfiyeci düşüncelerin ülkemiz özelinde tamamlanmamış biçimi 12 Mart yenilgi sonrasına aittir.

12 Eylül, nasıl ki birçok kurumlaşmayı genelde reorganize etmişse, bu düşünceler de sistemleşerek bugün karşımıza çıkmıştır.

Ve 12 Eylül darbesi, yaşanan ve hala devam eden yenilgi yıllarının solcularımızın üzerine örttüğü kalın ölü toprağını atmak için örgütsel ve ideolojik çıkışlar çırpınışa çare olmuyor. Kitleleşmeye ve örgütsel yaraları onarmaya yetmiyor.

THKP-C önderleri Mahir Çayan ve Ulaş Bardakçı inançlarındaki kararlılığı 12 Mart mahkemelerinin yüzüne haykırıyorlar.

Devrimci Sol davası sanıkları mücadelelerini 12 Eylül mahkemelerinde de kararlılıkla sevundular.

12 Mart'la beyinlere sokulan jop ve düdük, 12 Eylül'le birlikte birer bekçiye dönüşüyordu.

Halkın pasifikasyon cenderesinden çıkamadığı sözlerinden önce halka önderlik yapacaklarını iddia edenlerin, politika üretecek olanların bu cenderenin içinden kendilerinin çıkması gerekiyor.

Bugün yakalanması gereken siyasi cesaret ve atılganlık devrimci sol güçlerce yakalanmasına rağmen, narodnizm, maceracılık, küçük-burjuva radikalizmi (veya anarşizmi) teraneleri hatâ devam-ediyor.

12 Eylül sonrası yine yenilen darbeler ve yaşanan yenilgi yıllarıyla birlikte bu sefer, 12 Mart dönemi sonrası geç kalanlar zaman ve mekân kavramlarını hafızalardan silerek '83 seçimleriyle birtikte -onlara göre gelen demokrasiyle- "dönüş"e geçtiler.

Öyle olmamış mıydı '73 seçimleri sonrası?

Dönülmesine dönülmüştü ama daha toplumun kokusu içlere çekilmeden, zindanların loş havası ve küf kokularıyla karşı karşıya kalınmıştı.

Yani zaman ve mekân kavramları yine birbirine karıştırılmış, hesaplar düşleneni tutmamıştı.

Bu arada geçmiştin tekrarına düşenler de olmadı değil. Geçmişte THKP-C potansiyeline seslenme ve o potansiyelin üzerinde yükselme geçer yol olmuştu. Bunların yayın organlarının ilk sayılarında bunun somut hesaplarını görebiliriz. Ama ne hikmetse bugün bunların geldiği nokta THKP-C'ye kar?,)

en pervasızca ve en aşağıtık saldırıdır.

Yine hesaptar tutmamış, ve yeni yol arayışları başlamış.

Zaman, mekân kavramları üzerine ahkam kesenler, bir felsefe uzmanı gibi sayfalar döktürenler bugün nerede-ler, hangi pratiği örgütüyorlar, ne kadar mesafe katedebildiler?

Solumuz bu kavramları kullanamadığı gibi, taklitçilikten de bir türlü kurtulamıyor. Taklitçilik özünde dogmatizmdir... Dogmatizm siyasi cesaretin, yeniye gidişin önünde engeldir.

Dün maceracı vs. dediklerinin yaptıklarını, gerideki gelecek yapmak sınıf mücadelemizin üzerine tek bir yapı taşı dahi koymaz;

Bunlara karşı aktif-yoğun bir ideolojik mücadele'e verdiğimizizi de söyleyemeyiz. Peki nasıl oluyor da her geçen gün gerileyebiliyorlar? O "bir avuç öncüyle devrim yapmaya kalkan"lar her geçen gün nasıl gelişebiliyor? Bu işin kerameti nerede? Bilim denilen şey o kadar karmaşık değil. Aksine bilim netliktir.

Devrimci sol güçler sürece örgütlü girmiş ve 12 Mart sonrası yaşanan kendiliğindençlik ve herkesin iştahını kabartan genel bir potansiyel yok.

Evet, bugün herkes kendi yarattığı potansiyelden hareketle bir genişleme sağlayabilir. Bunu yaratamayanlar geçmişin nostaljik olaylarıyla, sembollerıyla bir yere varamaz.

Bunu yakaladığını sanan bazı "uyanık" solcularımız, potansiyelin yığıntaştığı güçlerin kullandığı isimleri

kullanarak kitlelere gitmeye çalışıyorlar. Bu geleneksel solun darbeci geleceğinden başka bir şey değil. Kitlelere tepeden isimle gitmek ancak belli bir dönem fayda sağlayabilir. Bu da geçicidir. Ayrıca kendilerine ait yarattıkları bir potansiyelin olmadığını da kanıtıdır.

Hangi yarattığınız potansiyele, nasıl gideceksiniz?

Daha 12 Eylül'den 5-6 ay önce yüzüstü Avrupa'lara taşınırken bir nebze de olsa ellerinden tutmadığınız insanlara mı?

Örgütü tasfiye edip 12 Eylül'cülerle başbaşa bıraktığınız halka mı?

Örgütsüz bir şekilde elde silah dağlarda şehit düşenlere şimdi sahip çıkmakla mı?

Herkes başının çaresine baksın, biz adresleri aldık, günü gelince sizleri bulacağız dediklerinize mi?

9 yıldır tek bir politika üretmeyip gazete ilan sayfalarından seslenerek tutmaya çalıştığınız potansiyele mi?

İşçi sınıfı diyerek terkettığınız, faşist saldırıların boy hedefi haline gelen alanlara mı?

Cezaevi direnişlerine dudak büküp direniş potansiyelini teslimiyet potansiyeli ile örtmeye çalıştıklarınıza mı?

Kendi dışındaki silahlı sol güçlerin sizleri sürüklediği ve bugün soyundunuz yasallık için terkettiklerinize mi?

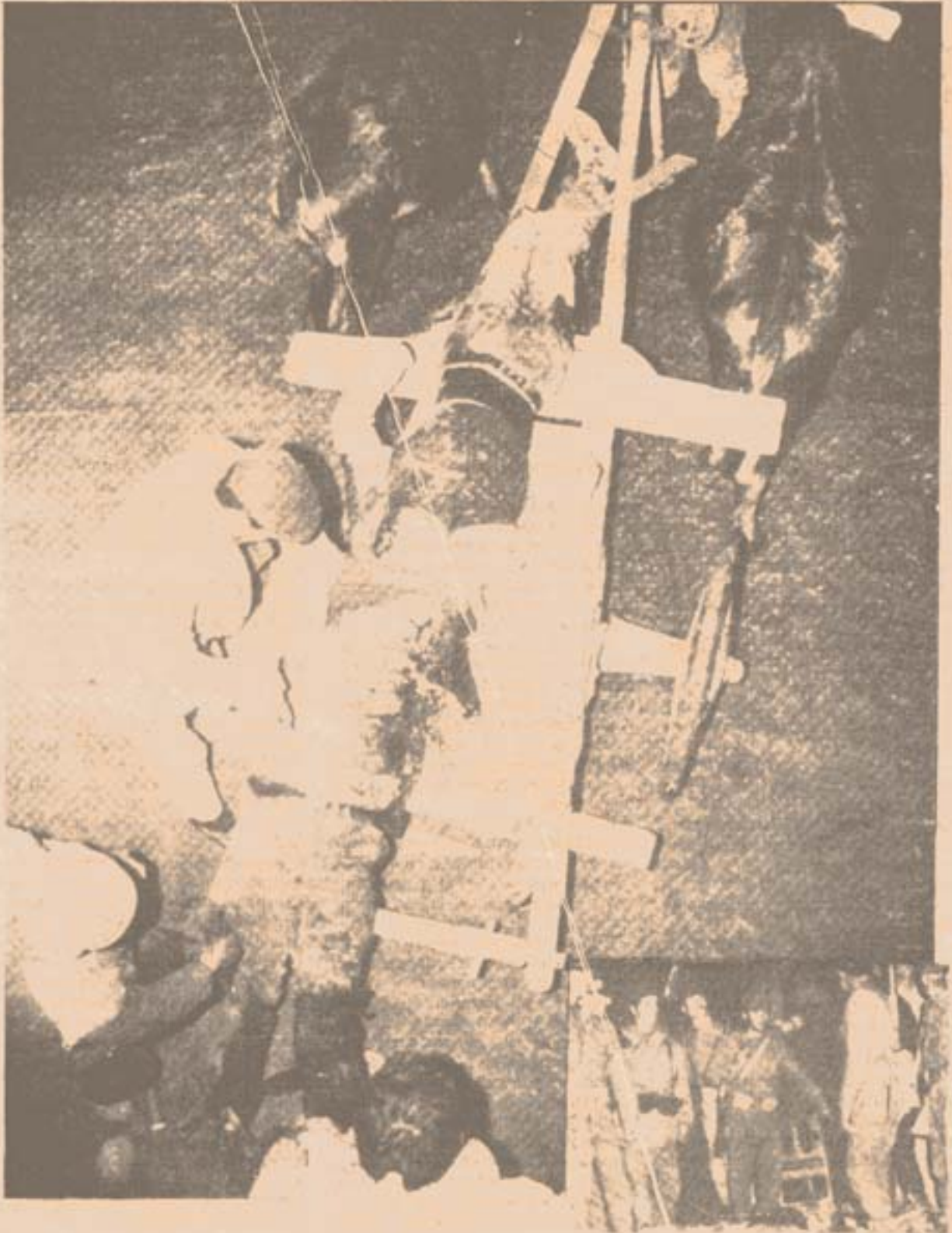
Siyaset yasağı koyarak, Maoçu-sosyal faşist diyerek kırdırdığınız, soldan uzaklaştırdığınız kitleye mi?

Yoksa yeni ideolojilerinizle mi bu işi başarmayı düşünüyorsunuz?

Sahi, siz nereye ve nasıl gideceksiniz?

Bugün yaşanan süreç, karşı karşıya kalınan zorluklar şu gerçeği bir kez daha ispatlamıştır: Kalıcı bir yeraltı hareketi yaratamayan, legal-illegal mücadele-örgüt bağlarını kuramayan bir hareketin ömrü kelebekler kadar kısa olmak zorundadır. Devrim hareketinde başarılı olmak ve zaferle taçlandırmak istiyorsak bunu başarmak zorundayız. Kalıcılık, ciddiyet, güven ancak böyle bir perspektifle ele alındığında bir anlam ifade eder.

Devrimci sol hareketin sürece örgütlü bir şekilde girmesi elbette büyük avantajlar yaratmıştır. Bu avantajlar sağlıklı değerlendirilmediği, yerine yenileri konulmadığı, var olanla yetinildiği takdirde tıkanmaların olacağı bilinciyle hareket edilmelidir.

KIZILDERE

SON DEĞİL,

SAVAŞ SÜRÜYOR

Sedat ORAN

Ve ON'lar ki
buğdayın sarısından
insanın arısından
kavganın yarısından
dönmediler.
Ve ON'lar ki
yolumuza çam kokulu
omuzlarıyla

Yola çık
acılara dalma
alnını dağ serinliğine yasla
unutma
bütün sokaklar kent alanlarına çıkar
bütün ırmaklar dmnize akar
ve makinalar, tarlalar, insanlar
senden yana ON'ları UTANDIRMA.

ligarşi, Mahir Cayan ve arkadaşlarını Kızılderide' de katlettiği zaman, '60'lerden sonra giderek ivme kazanan sınıf mücadelesinin, kanlı postalları altında bir daha diril-memek üzere ezildiğini sanıyor-du. Oligarşiye göre "bir avuç" devrimcinin katledilmesi emekçi sınıfların silahlı yoldan kurtuluş umutlarının da sonuydu.

Bu egemen sömürücü sınıfların tarihteki tek yengisi değildi. Sömürücü sınıflar şafağa yakın ortaya çıkan koyu karanlığın hep süreceğini sanmışlar ama şafakla beraber yanıldıklarını korkunç bir şekilde anlamışlardır. Rusya Devrimi'ndeki 1905 yenilgisi, Çin Devrimi'ndeki Uzun Yürüyüş, Küba'daki Moncada Kışlası baskınının yenilgisi, Nikaragua'da Pancasan yenilgisi neydiyse Türkiye sınıflar mücadelesinin tarihindeki Kızıdere yenilgisi de

oydu. Örgütsel ve fiziki yenilgi gerçekte şafağı haber veren bir kıvılcım, devrimin rotasını gösteren bir manifestoydu.

Karanlık ve korkunun aşığı egemen sömürücü Sınıfların bunu anlaması mümkün değildi elbette. Kızılderide katliamı onlar için bir bayramdı. Gazete manşetleri ve katliam fotoğrafları, ilahlara kurban sunuluşunun vahşi ayinlerini andırırçasına oligarşinin bayramını belgeliyordu.

Oligarşinin bayramı pek uzun sürmeyecekti. 1960 sonrası gelişen sınıflar savaşının en üst boyutu ve ifadesi olan THKP-C'nin ortaya çıkışı ve sınıflar savaşını silahlı biçimde sürdürmesi, geçici olarak, örgütsel ve fiziksel planda oligarşinin faşist güçleri tarafından engellenmişti. Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın idamlarını engellemek için ülkemizdeki emperyalist üs-

lerden birinden üç İngiliz ajanının kaçırılması sonrası Kızılderide'de kuşatılan M.Çayan ve arkadaşlarının katledilmesi ile silahlı mücadeleye süreci kesintiye uğramıştır. Bu geçici bir yenilgiydi; aslında sonuçları ve tarihsel anlamı itibarıyla bir "zafer" niteliğinde olan bir yenilgiydi. Kızılderide, gerçekte Türkiye sınıflar mücadelesi tarihinde bir dönüm noktasıydı.

Neden tarihsel bir dönüm noktasıydı?

'70'lere gelinceye kadar Türkiye sınıflar mücadelesine önderlik edecek devrimci bir örgüt ortaya çıkmamıştı. Bu iddiayla hareket eden güçler, gerçekte bir aydın hareketi otmaktan ileriye gidemiyor, emekçi halkın devrimci mücadelesine önderlik edemedikleri gibi, halkın devrimci potansiyelini de harekete geçiremiyorlardı.

'70'lere gelinceye kadar devrimin yolu çizilmemişti; bir başka deyişle devrimin hangi stratejiye, hangi mücadele araçlarına ve mücadeleye dayanılarak nasıl örgütleneceği belli değildi. Marksizm-Leninizm'in evrensel bazı tezleri revizyonist yorumlarıyla tekrarlanıp duruyordu ancak Marksizm-Leninizm'in Türkiye koşullarına nasıl uygulan-

ÇÖZÜM 7

KIZILDERE SON DEĞİL

"Ben ne şuralıyım, ne buralıyım/ Adalıyım, Ada'lı!/ Ada'm ormanlıktır./ Dostluk-yoldaşlık-mertlik; orma-nı./ Bütün Ada'mı kaplar/ Erdemin güneşi yirmidört saat aydınlatır Ada'mı". 1 Haziran 1971'de Kartal Maltepe'de son kurşuna kadar çatışarak oligarşiye tutsak düşen THKP-C Önderi Mahir ÇAYAN.

çağı bilinmiyor ya da bilinmek istenmiyordu.

'70'lere gelinceye kadar, Türkiye solunda iktidar perspektifiyle hareket eden bir örgüt yoktu. Aydınları aşamayan hareket iktidar! hedeflemekten çok çok uzaktı.

Kıscacası '70'lere gelinceye kadar, Türkiye sınıflar mücadelesi arenasında geleneksel reformist-revizyonist bir anlayış egemendi.

İşte THKP-C'nin Türkiye sınıflar mücadelesindeki tarihsel önemi ve bir dönüm noktası oluşunun anlamı, Türkiye soluna egemen olan reformist - revizyonist geleneksel yapıyı paramparça etmesiydi. Bu kadar değil. Aynı zamanda Marksizm-Leninizm'in Türkiye koşullarına uygulayıp, Türkiye devriminin yolunu çizerek ve de bu stratejiyi pratiğin Sınnavından geçirip doğruluğunu ispatlayarak göstermesidir. Hem de oligarşiye karşı iktidarı alma

doğrultusunda silahlı mücadele yürüterek... THKP-C bu tarihsel görevi, '60 sonrası gerek Türkiye, gerekse de dünyada gelişen sınıflar mücadelesinin ihtiyaçlarına cevap vererek başarmıştır. Çoğu kere sorulduğu gibi THKP-C'yi oluşturan M.Çayan ve yoldaşları, birdenbire ortaya çıkıp silahlı eylem yapan devrimciler değildir. Onlar '60 sonrası sınıf mücadelesinin kızgın pratiği içinde yetişmişlerdir. Onlar bu sürecin gereklerini ML'in kılavuzluğu altında kavrayıp sınıf mücadelesinin diyalektik gelişim yasalarına uygun olarak daha da yükseltilemesinin bilincine varıp, THKP-C'yi oluşturmuşlardır.

Tarihsel dönüm noktası olan bir hareketin, sınıf mücadelesinin tarihsel gelişiminden kopuk olarak oluşması mümkün değildir. Geleneksel yapıyı parçalayan THKP-C, geleneksel çizginin egemen olduğu sürecin içinde

doğmuş ve diyalektik olarak onun yadsınmasıyla ortaya çıkmıştır. Bu yüzdendir ki, THKP-C'nin tarihsel bir dönüm noktası olduğu gerçeğini kavrayamayanlar, onu '71 öncesi sınıflar mücadelesinin bir devamı olarak değil, anti-diyalektik bir reaksiyonu olarak değerlendirirler.

THKP-C'nin ideolojik, politik ve örgütsel planda tarihsel anlamı nedir?

THKP-C önderi M.Çayan Kesintisiz Devrim I-II-III isimli yazılarında, ML'in Türkiye koşullarına uygulanışının ve günümüz dünyasının çelişki ve ilişkilerinin değerlendirilmesinin somut bir örneğini vermiştir.

M.Çayan'ın ortaya koyduğu terimin temel taşlarına göre; birincisi, Türkiye vb. yeni sömürge ülkelerde gerçekleşecek devrim, ne bir Sovyet tipi demokratik devrim, ne Bulgaristan tipi bir demokratik devrim, ne de Çin tipi

bir milli demokratik devrim olacaktır. Türkiye'deki demokratik devrim diğer proletarya önderliğinde demokratik devrimler gibi demokratik olmasma karşın farklılıklar gösterecektir. Bu farklılıklar ülkemizin sosyo-ekonomik ve potüitik özettiklerinden gelir. Her şeyden önce, ülkemiz eski dönemlerde otduğı gibi açık değil, emperyaüzme doğrudan bağı ordu aracılığıyla gizli bir işgal altındadır. Diğer taraftan emperyalnızmin III. Bunalım dönemine uygun o!an yeni-sömürgecilik ilişkilerinin ve sömürü yöntemlerinin geliştirilmesi, ülkede emperyalizme bağımlı çarpık kapitalizmin egemen hale gelmesiyle sonuçlanmıştır. Emperyalizmin en güvenilir müttefiki diğer prekapitalist sınıflarla ittifak içinde o!an işbirlikçi teketci burjuvazi otmuştur (Oligarşik yönetim). Ayrıca ülkemiz sürekli faşizmle yönetilmekte olup devletin tipi faşisttir. İşte başlıca bu nedenlerden dolayı, Türkiye'deki devrimin nitetiğı demokratik ve anti-emperyatisttir. Bunun bizim gibi ülkelerdeki özgün ifadesi anti-emperyatist, anti-oligarşik halk devrimidir. İkincisi; ülkemizde gerçekleşecek devrim, ne Sovyet tipi bir aydınlanma, ne de Çin tipi bir halk savaşıyla otacaktır. Ülkemizde ifadesini bulan emperyalizmin III. Buna döneminin özelliklerine bağı otarak devrim bir halk savaşıyla gerçekleştirilmesine karşın, bu halk savaşı klasik bir halk savaşı olmayacaktır. Gerilla savaşının politik amaçlarla verileceğı bir öncü savaşı aşamasmdan geçecek bir halk savaşı olacaktır. Ve bu savaşta, şehir ve kırdaki mücadelenin diyalektik bütüntükte ele alındığı Birleşik Devrimci Bir Savaş sürdürülecektir. Üçüncüsü, Türkiye'de milli mesele geleneksel reformist-revizyonist çizgiden farklı olarak misak-i milli sınırları için-

de ele alınmayarak, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı kayıtsız şartsız savunulacaktır. Dördüncüsü, devrimi gerçekleştirecek parti, geleneksel sol tipte klasik bir parti olmayacaktır. Parti, politik ve askeri liderliğin birliğı temelinde ve silahlı propaganda-yı temel mücadele, diğer politik ve ekonomik-demokratik mücadele biçimlerini buna bağı olarak ele alan politikteşmiş askeri savaş stratejisine uygun tarzda oluşturulacak ve mücadele edecektir. Beşincisi, THKP-C hiçbir sosyalist ülkeyi taklit etmez. Her türlü dogmatizme ve şablonculuğa karşıdır. Hiçbir devrimin deneylerini yadsımadan, ülke toprağına sağlam basmayı ilke edinmiştir.

Şüphesiz M.Çayan'ın ortaya koyduğı teori böylesine kısa ifade ettiğimizden çok daha geniş ve kapsamlıdır. Ancak burada, THKP-C'nin ML'in kılavuzluğunda dünya ve Türkiye koşullarının diyalektik değerlendirilmesine ilişkin teorisinin ana hatlarını kısaca böyle ortaya koyabiliriz.

THKP-C'nin geleneksel çizgiyi parçalayıp, ML'in aydınlatığı bir devrimci hat oluşturabilmesi-

nin önem ve anlamı budur. Eğer THKP-C, pratiğini aydınlatan böyle bir teori ortaya koymasaydı, hiç şüphesiz tarihsel bir dönüm noktası olma misyonunu yerine getiremezdi.

Oportünizm ve revizyonizm THKP-C'nin bu tarihsel misyonunu hiçbir zaman kavrayamadı, zaten aksi eşyanın tabiatına aykırı oturdu.

THKP-C 12 Mart faşizminin karanlığında örgütsel ve fiziki anlamda yenilgiye uğratıldığı zaman, gerek THKP-C içinde ortaya çıkan, gerekse dışındaki oportünist revizyonist akımlar M.Çayan ve yoldaşlarına lanetler yağdırdı. Onlara göre THKP-C "maceracı", "fokocu", "narodnik", "bireysel terörist" bir hareketti. Türkiye devrimine zarar vermişti.

Ancak zaman oportünizmi değil, ML çizgiyi haklı çıkardı '74'terden sonra, 12 Mart faşizminin gerilettiğı THKP-C'ye sempati duyan potansiyel ortaya çıkınca oportünizm şaşkına döndü. Bu kez Mahir'ler "cesur"du, "kahraman"dı ama "ne yazık ki politik çizgileri yanlış" demeye başladı.

Asıl fırtına ise THKP-C potan-

THKP-C önderi Mahir Çayan

KIZILDERE SON DEĞİL

ON'ların katliamına tanık olan Niksar'ı Kızıldere halkı katliamın gerçekleştiği köy muhtarının evi önünde...

siyelini örgütlemeye çalışan gruplar arasında koptu. Böylece THKP-C'nin sağ ve "sol" yorumcuları ortaya çıktı. THKP-C'yi sağ yorumlayanlar ilk önceleri potansiyel kaybetmemek düşüncesiyle, M.Çayan'ın ML teorisine sözde karşı çıkmıyorlardı. Ancak yalancının mumunun yatsıya kadar yanması gibi, onların da yalancılığı devrimci sol güçlerin ideolojik ve pratik mücadelesiyle bir noktada son buldu. Sağ yoruma göre, M.Çayan'ın devrimin gerçekleşmesine Miskin yöntemleri yanlış; THKP-C'nin tek bir tarih-sel anlamı vardı, o da "iktidar perspektifi" ile hareket etmesiydi. Sağ yorumcular iktidar perspektifi ile, mücadele araçları ile devrimin yolunun birbirinden ke-sinlikle ayrılamayacağını anlamıyorlardı Lenin ayaklanma stratejisini uygulamasaydı acaba iktidar perspektifiyle hareket edebilir miydi? Keza Mao, halk savaşı yolundan gitmeseydi iktidarı alabilir miydi? Eğer Castro, öncü savaşıyla iktidara yürümeseydi Havana'da iktidarı alabilir miydi?

THKP-C'nin "sol" yorumcularıysa, aslında sağdan pek farklı

değillerdi. Onlar THKP-C'yi izleyebilmenin tek yolunun somut şartlardaki değişiklikleri görmezden gelerek, teoriyi mekanik bir şekilde uygulamaktan geçtiğini sanıyorlardı. 1980 öncesi şiddetlenen faşist saldırıların onlar için bir önemi yoktu. THKP-C'nin mücadelesi "kaldığı yerden" sürdürülürse ancak o zaman "Mahirci" olunabilirdi. Dogmatizmin tipik temsilcileri olan sol yorumcular, ancak pratiğin acımasız derisiyle kendilerine birazcık getir gibi oldularsa da, huylu huyundan vazgeçmiyordu.

Devrimci sol hareket, THKP-C'nin sağ ve "sol" yorumcularına karşı mücadele içinde ortaya çıktı ve gelişti. Devrimci sol güçler, ne "sol" yorumcular gibi M.Çayan'ın ortaya koyduğu teoriyi dogmatikleştirip somut koşulları görmezden geldiler, ne de sağ yorumcular gibi somut şartlardaki belirli değişikliklere bakıp politikleşmiş askeri savaş stratejisinin geçersiz bir hale geldiğini iteri sürdürdüler. Devrimci sol hareketi göre, gerek 1980 öncesi sivil faşist saldırıların yoğunlaştığı dönem, gerekse 1980 sonrası açık faşist dönem, kendi somu-

tu içinde değerlendirilmeli ve sürece PASS perspektifiyle uygun bir tarzda müdahalede bulunulmalı ve silahlı mücadele sürdürülmeliydi. Somut durumdaki değişiklikler genel stratejik çizgiyi değiştirmediklerinden somut duruma uygun taktiklerle hareket edilmelidir. Eğer her somut durum stratejik çizgiyi değiştirebilseydi, o zaman strateji tesbitine elbette gerek kalmazdı. Bu bilinçle hareket eden devrimci sol hareket kitlelerin mücadelesine önderlik etmiş ve giderek güçlenmiştir.

Bugüne kadarki gelişim, devrimci sol hareketin, geleneksel revizyonist çizginin yadsınması olan THKP-C hareketinin diyalektik yöntem temeli üzerinde bir devamı olduğunu ortaya koymuştur. Mahirlerin Kızıldere'de ortaya koyduktan manifesto, bugün devrimci sol hareketin nezdinde ifadesini buluyor. Mahir'lerin Kızıldere'de yaptıkları kıvılcım devrimci sol güçlerin etinde giderek devrimci bir ateşe dönüşüyor. Bu THKP-C'nin bize bıraktığı değerli ML mirasın tarihsel anlamının haklılığını gösteriyor. 30 Mart 1972'de Kızıldere'de THKP-C'nin M.Çayan, Saffet Atp, Sinan Kazım Özüdoğru, Sabahattin Kurt, Hüdayi Arıkan, Kazım Yılmaz, Ertan Saruhan, Ahmet Atasoy isimli önder savaşçılarıyla THKO'nun iki önder savaşçısı Ömer Ayna ve Cihan Atptekin şehit düştüler, kalbimize gömüldüler.

Onlar Türkiye halklarına yalnız nasıl savaşılacağına değil, devrimci örgütler arası dayanışmanın, ilkel olmanın en güzel örneğini de sundular. Mahir, Deniz'lerin idamını devrimci hareketin prestij sorunu olarak kavradı ve devrimci sorumluluk, olgunluk, dayanışma konusunda çok değerli bir örnek sundu.

ONLAR UNUTULAMAZ, UNUTTURULAMAZ!

KAFAMIZDAKİ KÜÇÜK DÜNYALARI YIKALIM

İbrahim CENGİZ

Liberalizm, Aktif
Mücadeleyi Engelliyor.

Liberalizm illet bir hastalıktır, dönemin karakterine göre kendini çeşitli biçimlerde gösterir ve üretir, farklı renklere bürünür. Özellikle ye-nilgi dönemlerinde, küçük burjuva davranış biçimlerinin ve burjuvaziden etkilenmelerin bir sonucu olarak tam bir batağa döndürür. Bu liberalizm batağında her türden ve tondan, renkten zehire rastlamak tesadüf değildir.

Solda kendisine yer bulan, liberalizmin somut biçimlerini, kalın çizgileriyle ve bilinen genel geçer çerçevesi içinde şöyle sıralayabiliriz:

Başkasından eleştiri gelmesin diye eleştiriden kaçınmak; edilgen, kendi içine kapanık bir tutum takınmak; eleştirileri kabul ediyor gözüküp pratikte düzeltme yönünde çaba sarfetmemek, idare-i maslahatçı bir tutum takınmak; özeleştiriyi günah çıkarmaya ve vicdan rahatlatmaya dönüştürmek; objektiflik, her tarafa hak verecek durumlara açık olmak ya da tartışılan görüşleri uzlaşmaya, doğrularla yanlışların ortasını bulmaya çalışmak, yanlışları eleştirmek (orta yolculuk); tartışmaları yatıştırmak, sorunların üstünü örtmek, her şeyi toz pembe ve bir şey yokmuş gibi göstermeye çalışmak; kimseyle kötü olmamak, herkesle iyi geçinmek için ilkeli olamamak, tavizkâr bir tutum takınmak; bugünün işini yarma bırakmak, savsaklamak, olurluna bırakmak; disiplinde gevşeklik, ilkeleri sulandırma; yerinde ve zamanında inisiyatif koyamama, kendi gücüne güvensizlik ve aşırı mütevazilik; vurdumduymazlık, örgüte ilişkin duyarsız kalmak, harekete saldırılara karşı kararlı tavizsiz olamamak, çevrede olan bitene kendini ilgilendirdiği halde müdahale etmeme;

ilkeleri, kararları ve disiplini başkalarına uygulatıp, kendine uygulamamak, başkalarına radikal davranış, kendine radikal olmamak; daha aşırısı ve tehlikelisi alt ve üst ilişkilerinde pohpohlayıcı ve her şey yolunda gidiyor havasında ilişkileri zayıflatmak; düşmana karşı sınıf kininde körelme, sınıfsal kinin törpülenmesi ve bunun üzerine gitmeme; diyalog ve uzlaşmayı mücadelenin önüne çıkarmak; düşmanla çatışmadan, bedel ödmeden çelişkilerin kendiliğinden çözülmesine bel bağlamak, revizyonizm, oportünizm gibi ML'den sapma akımlara karşı kesin sınır çekememek, gevşek, ilkesiz ve uzlaşıcı davranmak. Sınırları belirsizleştirmek vb. vb.. ortaya koymalıyız. Bugün liberalizmin özellikle ilkesizlik, uzlaşmacılık, örgütsüzlük, sınıf bakış açısından uzaklaşma gibi öne çıkan tehlikeli biçimlerinin üzerinde durmalıyız. Bugün örgütlülük kalelerimizi liberalizmin bu biçimleri zorluyor. Zararın kaynağı buralarda, liberalizmin genel geçer karakteristik özelliklerini bunlar destekliyor. Başka deyişle, solun uğradığı 12 Eylül yenilgisi, sağa kayış, teslimiyetçi ve pasifist teorilerin yeniden keşfedilmesinden en çok liberalizm beslendi. Bugün devrimci sol güçler de dahil olmak üzere sol saflarda etkisini sürdüren uzlaşmacılık ve ilkesizlik eğilimleri demokrasi, özgürlük, hümanizm adı altında gizlenen liberalizm hastalığından başkası değildir. Mücadelemizin ve eleştirilerimizin sivri oklarını liberalizme yöneltmek ve esas olarak bu hastalığı ortadan kaldırmaya, etkisini daraltmaya çalışmak bugün için önemli bir sorundur.

Yenilgi yalınlığa ve pasifizme yol açarken sol saflarda en çok liberalizmi körtükledi. Bu nedenle güçlerimizi liberalizmin karşısında yığmak zorun-

dayız. Sola, "devrimci sol güçlere zararın büyüğü liberalizmden geliyor" dedik. Peki örgütsel gevşekliğe, ilkesizliğe ve burjuvazi ile çeşitli biçimlerde uzlaşmaya kapı aralayan liberalizm kendisini nasıl göstermektedir?

Bugün liberalizm en tehlikeli boyutuyla örgütsel gevşekliğe, radikalliğin törpülenmesi ve ilkelerde belirsizliğe yol açmakla kendisini gösteriyor. Öncelikle bunun altını çizmeliyiz. Tehlike, örgütlenmenin en gerekli olduğu, ilkelere tavizsiz savunulması gerektiği, radikalliğin öne çıktığı bir aşamada bu-lunulmasından ileri geliyor. Örneğin bu liberal eğilimler ister istemez, solda yapay ve ne olursa olsun birlik anlayışı-nı fetişleştirmeyi getiriyor. "Nasıl olur-sa olsun birlik" anlayışı her şeyin önüne geçiriliyor. Kendine güvensizliğin bir ifadesi olan emperyalizme ve oligarşiyeye karşı mücadelenin yanında her türden reformizm ve oportünizmle mücadeleyi göze alamamak, bundan ürkmekten kaynaklanan suni birlik tartışmaları, ilkesizlik ve uzlaşmacılık, bugünkü ülke koşullarında sola bir atılım yaptırabilir mi? Elbette yaptıramaz. İlkesiz ve devrimci pratiğe hizmet etmeyen birlikleri savunmak ML bir anlayış olamaz.

Örgüt fobisine kapılmak, liberalizmin bir biçimidir. Sol saflarda revaçta olan örgütsüzlük, liberalizmin en tehlikeli yansımasıdır. Örgüt, özgürlüğü, demokrasiyi, bireyin inisiyatifi ortadan kaldıran bir cendere olarak gösterilmek isteniyor. Oligarşi de 12 Eylül'den sonra en çok örgütlü mücadeleye karşı tavır almıştır. Bu noktada örgüt düşmanlığı oligarşinin politikasına köprü oluşturmaktadır. Bu, örgüt disiplini reddeden anlayışlar, ister istemez her türlü ilkedan vazgeçmeyi, ilkesiz, şekilsiz birliklikleri teşvik etmektedir. "Ta-

buları, dogmaları yıkılım", "Sorunlara dar sınıf açısından bakmayalım", "Marksizm çağımızın sorunlarına cevap veremiyor, aşmak gerekir", "Leninist örgüt (Parti) ilkeleri eskidi" denilerek, ilkesizlik günümüzün moda eğilimi haline getiriliyor. Sonuçta örgütsüzlük ve ilkesizlik her türlü uzlaşmayı meşru görmeye götürüyor ya da örgüt savunulacaksa bile menşevizme rahmet okutacak kadar sağcılaşıyor. - Hizipler koalisyonu savunuluyor. Örgütsel tasfiyecilikle sivil toplumculuk ve liberalizm at başı gidiyor.

Böyle olunca her türlü siyasi görüşün örgütlenebileceği, sosyalizmden başka her şey olabilecek yeni bir sosyalizm anlayışına varılıyor. Böyle bir sosyalizmde burjuvaziye bile söz ve örgütlenme hakkı tanımaya kadar ileri gidiyor. Daha da önemlisi, bugünün koşullarında burjuvazi ile uzlaşma, düzenin sorunlarını birlikte çözme, istikrarı sağlama gündeme getiriliyor. Kuzeyden esen liberalizm ve uzlaşmacılık rüzgârları, başka biçimlerde Avrupa bulvarlarında Avrupa komünizmi, sivil toplumculuk kisvesi altında pompalanıyor.

İlke adına ilkesizliğin sonuçta varacağı yer, burjuvazi ile aynı yerden devrimci mücadeleye saldırmak ve set oluşturmaktan başka bir şey olmayacaktır. Daha bugünden terörizm edebiyatı ile burjuvaziye "size en büyük yardımcı biz olabiliriz" mesajı veriliyor. 12 Eylül öncesine terörizm ve anarşizm olarak atfı yapılarak, bugün politik hedef gösteren, halkın sorunlarını dile getiren devrimci pratik, 12 Eylül öncesine dönme tedirginliği ile karalanıyor. Oligarşi de olaya farklı bakmıyor. Kitleleri tehdit etmede, gözdağı ile yıldırma 12 Eylül öncesine dönmeyi kullanıyor. Daha da ilerisi devrim ve iktidar hedefinden vazgeçip her şey burjuva demokrasisine bağlanarak ve sınıfsallıktan tamamen uzaklaşılarak soyut bir özgürlük, demokrasi, hümanizm savunusuna geçiliyor. Bütün sorunları, insan odağında, sınıfsallıktan soyutlayarak düşünmeye başlamak, burjuvazi ile keskin sınırları belirsizleştirmekten başka bir anlama gelmemektedir. Empiryalizm ve oligarşiye karşı mücadelede sınıf kinini törpüleyici, emekçi sınıfları iktidar ve devrim için sıcak mücadelelere içine atılmaktan caydırıcı saldırılar, ne yazık ki, soldan da gelmektedir. Silahlı mücadele ve diğer mücadele araçlarının işlevsiz, soyut yaklaşımların ürünleri olan "silah

düşmanlığı", "devrimci iç savaş düşmanlığı", sınıf kinini körelterek mücadele yerine uzlaşmayı kafalara empoze etmektedir. Sınıf kininin ortadan kalktığı noktada, ise burjuvazinin emekçilerin sorunlarını çözmesine bel bağlayan, anlayışlar umut ve çözüm olarak sunuluyor. Düşmanlıklar ve sınıf çatışması yerine sınıf işbirliği, uzlaşmacılık ve düzeni birlikte restore etme eğilimleri ML adına "yeni politika"lar, "anti-dogmactık" biçiminde örgütleniriliyor.

Bugün sol saflarda ilkesizlik atdt yürüdü. Liberalizm pragmatizmin en koyusu olarak boy atıyor. İlke adına ilkesizliğin sonuçta varacağı yer, burjuvazi ile aynı yerden devrimci mücadeleye saldırmak ve set oluşturmaktan başka bir şey olmayacaktır.

Bugün sol saflarda ilkesizlik aldı yürüdü. Liberalizm pragmatizmin en koyusu olarak boy atıyor. İlke adına ilkesizliğin sonuçta varacağı yer, burjuvazi ile aynı yerden devrimci mücadeleye saldırmak ve set oluşturmaktan başka bir şey olmayacaktır.

Birliğin sınırı nereden başlıyor, nereden bitiyor belirsizleşiyor. Şekilsiz, pratikten kopuk, adı birlik olan birlikler ortaya çıkıyor. Birlik niceliksel çokluğun, özgüce güvensizliğin bir sonucu olduğu gibi, bu çevrelerin 12 Eylül fobisinden de kurtulamadığını 12 Eylül öncesinden rahatsızlık duyarak oligarşinin yoğun propagandasının etkisinde kalıp suçluluk psikolojisine girdiğini, sınıf mücadelesini yükseltmek diye bir dertlerinin olmadığını gösteriyor.

Bunların ezbere tekrarladıkları "dogmatiktik", "sekteklik", "uzlaşmazlık" suçlamaları kendi sağcılıklarını, ilkesizliklerini ve şekilsizliklerini gizlemek kaygılarından kaynaklanıyor. Çeşitli birlik platformlarında, ekonomik-demokratik mücadele ve genel olarak demokrasi mücadelesinden, gündeme gelen eylem ve güç birliklerinden, bir-

çok-birlik savunucusu grupların, SAÇAK çevresini devrimci sot güçlere tercih etmeleri; devrimci ilke ve değerlere, sürecin yarattığı değerlere sırt çevirmelerinin temelinde de, ilkesizlik ve pragmatizmin yattığını söyleyebiliriz. Ortalığı "birlik, birlik!" cığlıklarının sarmadığı koşullarda SAÇAK çevresine (!) veryansın edenlerin, ciddi eylem ve güç birliği gündeme getirildiğinde SAÇAK çevresinin koluna takılıp gütmelerini başka türlü izah etmek olanaklı değildir.

Devrimci sol güçlerin saflarında da, sınırlı da olsa ilkeleri sonuna kadar savunmada ikirciklik, objektifçilik, solda liberalizm rüzgârlarından etkilenmeler görülüyor. Devrimci sol güçler, örgütlenme-kadrolaşma, ideolojik-pratik birlik sorununu devrimci ilkelerle birlikte süreçte en önemli şey olarak görüyor ve gündemini buna göre belirliyor. Nesnel koşullara göre hareket etmek ve sınıf mücadelesini yükseltmek gibi bir sorunumuz var; bunun için "dar sınıf bakış açısı", "sekteklik", "uzlaşmacılık" eleştirileri bizi rahatsız etmiyor. İlkeleri, örgütlülüğü savunmak, uzlaşmalara prim vermemek; eğer sınıf mücadelesi bizden bunları istiyorsa, sağa çark edip liberalizmle buluşmuş her türlü sağ ve sol sapma akımın eleştirilerini es geçebiliriz. Olaya tarihsel boyutuyla baktarsak ilkelerin, örgütlülüğün, ML'nin tavizsiz savunulmasının gerektiği böylesi dönemlerde, devrimciler, sektelikle, "kalabalık"la uzlaşmazlıkla suçlanabilmişlerdir. Ama bunları savunmak için bu türden subjektif suçlamaları göğüslemek gerekiyor. Tarih ergeç, her şeye rağmen doğruları sonuna kadar savunmaları haktı çıkarılmıştır, çıkarıyor da.

Saflarımızdan, bu akımlardan sıçıran tıberalizm çamurlarını temizlemek için, tıberalizmi tüm yönleriyle açığa çıkarmalıyız. Liberalizme karşı mücadele, soyut değil somut gerçeklere dayanarak verildiğinde başarı kazanılacağını akıldan çıkarmamalıyız.

Bugün sol adına burjuvaziyle aynı paralelde yer almak ve aynı ağızdan konuşmak moda haline getiriliyor. 12 Eylül yenilgisi, siyasi arenada bazı siyasi yapıları bu noktada iyice sağa çekti. Siyasi misyonunu belirsizleştiren, sınıfsal konumunu kaybeden bazı siyasi gruplar, olaylara sadece soyut anlamda insan hakları ve hümanizm penceresinden bakmaya başladı. Objektiflik ve çifte standartlar düşme anlayışından hareketle, burjuva hü-

manizmine varan düşüncelere gelinmesi, liberalizmin vardığı uç noktalar dandır. Bir idamlara yaklaşım konusu buna örnektir.

Bir diğerk açıdan, geçmiş ilişki ve pratiğes sünger çekmek, geçmişin olumlu-olumsuz mirasını "dün dündür, bugün bugündür" mantığıyla reddetmek de liberalizme denk düşmektedir.

Yasallaşma uğruna burjuvaziyle uzlaşma yolunu seçen TBKP bunun için tipik bir örnek olarak gösteritebilir.

"O eski ve sübjektif çalışmaları döneminin insanları yok ki bizim aramızda. Biz dönemin sorumluluğunu taşıyoruz" diyebilecek kadar geçmişinden kaçan TBKP yöneticilerinin, liberalizm batağında yüzdükleri ortada değil midir? Şunu söyleyebiliriz; geçmişin tutarlı bir özeleştirisini yapmadan, geçmişin sorumluluğunu örgülü gözardı ederek, kişiler özgölünde tartışmak çözüm değildir.

Liberalizm, devrimci sol güçlerin safalarında da soyut birlik anlayışı olarak yer yer ortaya çıkmaktadır. Oportünizm karşı ilkeleri esneterek yaklaşmak şeklinde, devrimci sol güçlerin safalarına da sızmaktadır. İlkeli tutumdaki ısrarın kavranamadığına, eksik kavrandığına tanık oluyoruz. Bu anlayışla hareket etmek devrimci tavır ve ilişkilerde esnemeye zemin oluştururken, beraberinde getireceğı uzun vadeli zararları düşünölmeli ve kısa, anlık pragmatik yaklaşımlardan mutlaka kaçınılmalıdır. Gelecek bugüne, geçici olarak fed edilmemelidir. Hedeften sapıtma malıdır. Siyasi, ideolojik planda yoğun bir tartışma içinde, bu tartışmaların atmosferine uygun olmayan ilişkiler geliştirecek, eleştirilmesi ve yok edilmesi gereken yanlış ilişkilerdir. Bir kez daha ilkeli ve ciddi yaklaşımların önemi burada ortaya çıkıyor.

Devrimci hareketin gelişme döneminde ortaya çıkan liberal eğilimlerden biri de kendisini denetim dışı tutma, merkezi örgütlenmenin yönlendiriciliğı yerine, başına buyruk hareket etme eğitimidir. Oysa ölkemizde, özellikle partileşme süreci, ideolojik birlik ve kadrolaşmanın sağlanması için; kendiliğindenciliğes, örgütsel gevşekliliğes, disiplinsizliğes, demokratizme yer vermeyen iradi, merkezi bir süreç olarak yaşanmak zorundadır. Örgütsel anlamda mutlak merkeziliğes, yukardan aşağıya piramidal bir denetimi zorunlu kılan ölkemiz koşulları ve buna uygun düşen ML parti anlayışı; adem-i merkezizetçi, gevşek, denetim dışında ha-

reket eden özerk eğilimleri reddeder. Ancak her şeye rağmen sürecin karakteri merkeziliğes karşı zaman zaman bölgesel, birim düzeyinde, faatiyet alanında vb. özerk eğilimleri bağrında taşır. Bu objektif olgu, giderek sübjektif bir anlayışla, özerk davranmayı benimsemeye yatkınlıkla birleştiğı noktada "özerkçilik" sapmasına dönüşür. Bu noktada özerklik merkeze başkaldırmış adeta bir dukağına dönüşmüştür. Bu örgütsel isteyişin zaafa uğraması anlamına gelirken, zamanında neşter vurulmadığı noktada kangrenleşir, yayılır ve örgütü daha büyük çıkmazlara sürükleylebilir. Özerklik eğitilerini sistemteştirmek örgüte, örgütlü mücadeleye objektif olarak karşı çıkmaktır. Bu tür eğilimler, ortaya çıktığı anda tasfiye edilmelidir. Partileşme süreci böyle dü-

Ölkemizde, özellikle partileşme süreci, ideolojik birlik ve kadrolaşmanın sağlanması için; kendiliğindenciliğes, örgütsel gevşekliliğes, disiplinsizliğes, demokratizme yer vermeyen iradi, merkezi bir süreç olarak yaşanmak zorundadır.

kalıklarla bir yere varamaz, aşılabilir. Partileşme sürecinde bir devrimci hareket bu türden özerklik eğilimlerini, dukağıktan yok ederek merkeziliğes işleyişini, örgütsel bütünlüğünü güvenmeye alarak aşar ve gelişir. Bu eğilimlere liberal davranmanın varacağı yer, proletaryanın ve ezilen hatkın birliğı değil, her biri başına buyruk otonom örgütçüklerdir. Bu tür eğitimin gelişmemesi için, disiplin ve denetimde liberalizme düşmemek, devrimci denetim ve disiplini sağlamak gerekiyor.

12 Eylül yenilgisinin ortaya çıkardığı liberal eğilimlerden bir diğeri de, mutlak bir "değişime" saplanıp kalınması, "yenildik öyleyse yanlış yoldaydık" denilerek, yıllarca önce sınıf mücadelesi pratiğinin mahkûm ettiğı teorilere sarılınmasıdır. Değişim sözcüğü, 12 Eylül'den sonra solda liberalizmin

değişik ifadesinden başka bir anlama gelmiyor adeta.

Görüşleri pratikte doğrulanan, stratejisi doğrultusunda, mücadelesini her koşulda, yaşanan sürecin özelliklerine uygulayarak sürdüren devrimci güçler, "değişmemekle" suçlanarak, en hafifinden doğmatizmle, mekaniklikle suçlanabilmişlerdir. Aslında solda yenilgi sonrası temel görüşlerde değişikliğes gitmek bir ölçüde gelenekleşmiştir diyebiliriz. 12 Eylül gibi, geçmişte 12 Mart'ta da farklı sonuçlar yaratmamıştır bu durum. Ama 12 Eylül'de 12 Mart'a oranla yenilen darbelerin daha ağır ve yenilginin daha derin ve sarıscı olması "değişimin"de çok daha basitleşerek iteri boyutlara vardırılması getirmiştir. Öyle ki, görüşlerinde yüzseksen derece dönüşüme uğrayanlar, pişkinlik ve ikiyeüzölülük içerisinde siyasiliğı sürdürebilmektedir. Dün birbirlerini "hain", "düşman", "beşinci kol" ilan edenlerin devrimci özeleştirisi süzgecinden geçmeden, bugün birbirlerini partilerine üye olmaya davet etmeleri, liberalizmin en koyu örneklerinden-dir. Değişim, devrimci ve ileriyedönük bir tarzda değil de geriye, burjuvazi ile uzlaşmaya doğru olduktan sonra ML'ler açısından savunulacak hiçbir yanı olamaz. Değişim liberalizmi besleyen bir kaynak olduktan sonra kabul edilemez.

POPÜLİZM, KARIYERİZMDEN ARINMADAN YENİ İNSAN YARATAMAYIZ!..

Devrimci mücadeleye musallat olan hastalıklardan bir diğeri de popülizmdir. Devrimci güçlerin legal platformda örgütset olarak serpilip gelişmeye başlaması, yakın geçmişte göre kitleleşme, bu hastalığı güncelleştirmiştir. Popülizmin kökleri nereye dayanmaktadır?

Ölkemizin sınıfsal gerçeğı küçük-burjuvalar ölkesi olmasıdır. Ayrıca devrimci mücadelenin geldiğı aşama göz önüne alındığında küçük-burjuva sınıf karakterinin önemi daha da artmaktadır. Genel olarak solda olduğu gibi, devrimci sol güçler de, hatkın ağırlıkla küçük burjuva kesiminde mevzilenmişlerdir. Bu gerçeğın hızla aşılması, içinde yaşanan somut durumu göz önüne almamızı gerektiriyor. Bu sınıfsal mevzilenme aşılmalı çalışılsa da küçük-burjuvazi devrimci saflara diğerk hastalıklarıyla birlikte popülizmini de taşıyor. Temel sınıflar arasında yer al-

ması her iki sınıftan da etkilenmesine neden olur. Kaypak, ikircikli tutumuyla, dışındaki güçlerden, gelişme ve otaylardan doğrudan ve çabuk etkilenir. Duygu ve düşüncelerinde orantısız değişim ve genel olarak kararlı bir sınıf tavrı göstermez. Yalpalaması ve sonuçta desteğini güçlüden yana koyması ana tabaka olma gerçekliği içinde değerlendirilmelidir. Bizim için de zor olanı bu sınıfsalılık ve gerçekliktir. Bu olumsuz etkilerin yenilginin yaşandığı biçimlerde devrimci hareketin saflarında daha şiddetli olacağını akıldan çıkarmamalıyız. Yapalayanlara, çeşitli biçimlerde sağa-sola savrulan unsurlara karşı her zaman hazırlıklı olmak gerekiyor. Küçük-burjuvazinin zaman zaman içine düştüğü karamsarlığa, "yeniliyor, yok oluyor, mahvoluyoruz, bu darbelerin sonu ne olacak?" psikozuna karşı ideolojik mücadeleyi, moral değerleri sürekli güçlendirmeyi, devrimci inanç ve kararlılığı pekiştirici adımlar atmaya hiç ihmal etmemeliyiz. Bunlarla karşılaştık, karşılaşıyoruz. Devrime kadar daha çok karşılaşırsak...

Bununla birlikte her türlü zaaflı, hastalıklı tutumu indirgemeci bir yaklaşımla, tümünden küçük-burjuvaziye atıttır gibi kolaycılığa düşmemeliyiz. Aynı hata ve zaafta proleter kökenlilerde de görülebilir ki, sınıfta bir toplumda yaşadığımızı ve proletaryanın, burjuvazinin yaşam tarzından, ideolojik, kültürel egemenliğinden önemli ölçüde etkilendiğini göz önünde tutmak zorundayız. Emperyalist kültür ve ideolojinin dünya çapındaki etkinliğini ve bırakalım birim gibi ülkeleri, sosyalist ülke insanlarında bile yarattığı çarpıklıkları, sosyalist yaşamdaki deformasyonları bir kenara alıp her şeyi sınıf kökeni ile açıklamak, doğru saptamalar yapmaktan ve doğru çözümler üretmekten uzaklaştırır bizleri. Küçük-burjuva hata ve zaaflar derken bunların esas olarak, küçük-burjuvazide yoğunlaştığını ve gıdasını bu ara tabakadan aldığıni belirtmek istiyoruz.

Sürecin karakteri değişmeye başladı. Pasif ikasyon ve depolitizasyona karşı, devrimci çizginin radikal tutumlarının etkisi daha net ve açık görülüyor. Ekonomik krizin derinleşmesinin kitlelerde kendiliğinden de olsa bir hareketlenme yarattığı bir gerçektir. Bugün kitleler 12 Eylül'ün baskı ve terörle çizdiği yaşallık sınırını zorluyor. Hayatın her alanında faşizme ve sömürüye karşı tepkiler birikiyor, gelişiyor. Kit-

leselleşme ufuklarının açılmaya başladığı günümüz koşullarında bu hastalığı çeşitli biçimleriyle tespit edip ortadan kaldırmak ya da en azından etkisini alt düzeye indirmek, devrimci mücadelenin kitlelerle ilişkisinin daha sağlam temellere oturması için kaçınılmazdır. Ne dersek diyelim, belki de tepki çekebilir ama bugün yaşadığımız süreçte popülizm kendini hissettirir derecede geliyor ve tehlikeli bir görünüm atıyor. Kendimizi idealize etmeyelim. Kendimize, yoldaşlarımıza ve halka karşı açık olalım. Gizleyecek bir şeyimiz yok. Açıklığımız, eksikliğimizi kabullenişimiz, kendimize güvenimizin ve halka olan inancımızın ifadesi olarak düşünülmelidir. Biz iktidara aday olmak, dünyanın Türkiye'sinde devrim yapmak istiyoruz ve iddialıyız. Çizgimizi ve halka güveniyoruz. Türkiye'yi

Açıklığımız, eksikliğimizi kabullenişimiz, kendimize güvenimizin ve halka olan inancımızın ifadesi olarak düşünülmelidir. Çizgimezi ve halka güveniyoruz. Türkiye'yi devrime bizim stratejik çizgimiz götürecektir, bundan kuşku duymuyoruz.

devrime bizim stratejik çizgimiz götürecektir, bundan kuşku duymuyoruz. Bu yolda somut, cesaretti, karartı pratik adımlar atıyoruz. Ama bu gerçekler liberatizmden popütizme ve kariyerizme kadar düzenin ürettiği çeşitli hastalıkların saflarımızda da yansımaları butmadığı anlamına getmez. Bu anlamda kendimizi her şeyin üzerine çıkarmayız. Yapmamız gereken ve doğru tavır, hiç tereddüt etmeden, çevremizde gözterini bize dikmiş sapkın akımlardan korumak ve burjuvazi yararlanaçak diye hatalarımızı, zaaflarımızı ortaya koymaktan çekinmemektir. Biz kitlelere güven verecek, ciddi yetimizi göstereceksek, gerçekleri doğrularımızla, yanlışlarımızla açık açık söyleyebilmeliyiz. Kitleler bunlara değer verecektir. Bu tavrı bizi kitlelere daha da yakınlatacaktır.

Bugün popülizm kendisini çok bilmişlik, ukalalık, her yerde öne çıkıp gevezelik yapma şeklinde göstermiyor sadece. Yalnızca legal ilişkilerde, bu tür devrimci kişiliğin dışında ve kendini otur olmaz her yerde göstermeye çalışma, öne çıkma anlayışı tehlikenin bir yanındır. Bundan daha önemlisi, popülizmin illegal ilişkilerdeki insanlarda çeşitli biçimlerde kendini açığa vurmaşıdır. Bunun en iyi bilinen ve süreçte tanık olunan görünümü, illegalitede ne iş yaptığını şu ya da bu biçimde çevreye ve açık çatışmadaki insanlara hissettirmektir. Gizli ilişkiler içinde kendini gizleyememek, devekuşu gibi hareket etmektir.

Poz, gösteriş ve böbürlenme bunun en uç noktaya varılmasıdır. Ve bu durum devrimci ilişkilere zarar verecek düzeydedir. Popülizmin en üst ve tehlikeli biçimi küçük-burjuva bireyciliğinin tepe noktası olan kariyerizmdir. Ya da şöyle söyleyebiliriz: Popülizm ve kariyerizm, düşüncü ve davranış biçimi olarak birbiriyle organik ilişki içindedir. Birbirlerini koşullandırır, birbirine döndürür. Sonuçta popülizm bu bağlantısı içinde kariyerizme yol açar. Oysa devrimci kişilik kazanma, komünistleşme sürecindeki bir kadro mütevazı olabilmeli, gösterişten uzak, dinlemesini biten, öğretmen olduğu gibi öğrenci olmasını da bilen, biçimsel tavırlarıyla değil de somut devrimci faaliyetiyle göze batan, adeta iğne ile kuyu kazarak sabırlı ama bunu duyarsızlık olarak anlamayan sıra neferi özettiklerine sahip olmalıdır.

Bugün çarpık kapitalist düzenin sürekli ürettiği ve empoze ettiği makavelistçe yükselme hırsı, köşeyi dönme felsefesi sol saflarda ideolojik, yoz etkisini göstermektedir. Bu, kendisini devrimci unsurların gelişimini, mücadelenin doğal mecrasında, görev ve sorumluluklarını canla başla yerine getirmekte görmesi yerine, devrimci olmayan yöntemlerle kendini bulunduğu yerin valisi zanneden tavırlarda ifade etmektedir. Kendini öven, başkalarını küçümseyen, olayları abartan, eleştiriye tahammülsüz ve mütevazı olmayan bu eğilimle de mücadele edilmelidir. Sıradan bir nefer olmak ama savaşı bir nefer olmak bilincinin yerleşmesi bu eğilimlerle sürekli savaşa bağlıdır. 12 Eylül sonrası sol saflardan koparak teslimiyete ve giderek hainliğe geçenlerin, popülist ve kariyerist küçük-burjuva hastalıklarını mücadele için de atamayanlar ve kendini bu hasta-

hıklarıyla uzun süre saklayanlar oldu-ğu unutulmamalıdır. Karşı-devrimin saldırısının yoğunlaştığı zor günlerde, bu hastalıklı kafa yapısını taşıyanların dökülmesi ve devrimci mücadelenin safralarına dönüşmesi kaçınılmaz bir sonuç olmuştur. Zor günlerde yılgnlığa, teslimiyete hatta hainliğe kadar götürebilecek hastalıklardan popülizm ve kariyerizme karşı mücadele, ertelenemez öneme sahiptir.

Günlük yaşamımızda bu tür eğilimlerin örneklerine sıkça rastlarız. Bunların üzerine acımadan gidilmelidir. Çevremizde çeşitli kitle toplantıları ve gösterilerinde "giz yüklü büyük adam" pozlarında, kendine bir hava vererek dolaşan tiplerin olmadığını kim söyleyebilir? Keza yaptığı işi tam bir küçük-burjuva bireyciliğiyle övünç kaynağı haline getirmek için imalı konuşma, jest ve mimiklerle anlatmaya çalışanlara tanık olmadığımızı söyleyebilir miyiz? Bunlar bir yana, toplantılarda çeşitli kitlesele tartışma ortamında, başkasına söz vermeyecek kadar kendisini göstermek için bilgiçlik taslayanlar, otur olmaz her şeye karışan insanlar hiç de az değildir. Bilgisini ve pratik becerisini devrimci mücadelenin bir parçası olarak değerlendirmekten öte, başkalarının üstüne çıkmak ve onları ezmek için kutlanmak da, yabana olgular değil, bunlar da kariyerizmin (özünde bencilliğin) dikası tavrıdır.

Eskilik taslayan, kahramanlık menkıbeleriyle kendisini özel bir yere oturtan, her fırsatta başkalarına ders vermeyi saplantı haline getiren popülist ve kariyerist, hatta megalaman, narsist tipler de vardır. Ezberinden alıntılarla konuşan, lafızlara önem veren, siyasi tüm çabası kendisini üstün gösterme ve karşısındakini mat etmekte sınırlı olanlar da popülizmin batağına boytu boyunca batmış olanlardır. Böyleleri başkalarının görüşlerine de değer vermez, burun kıvrır. Varsa yoksa her şeyi kendisi bilen, bitsin bilmesin ahkam kesen, hatta büyük iddialar öne süren kliniklik tipleridir. Bunların hiçbir zaman kendilerine ait görüşleri olmamıştır. Sağdan soldan devşirdiklerini çok bitmiş havalarda pazarlarlar, popülizmlemini böyle tatmin etmeye çalışırlar. Ama çok bilmiş havalara hanel gelmemesi için, bunların sözlüğünde "bilmiyorum" yoktur. Bu çokbilmişlik kompleksi ister istemez onları yatan söylemeye sevk eder. Örneğin 1905 Devrimi'nde geçmiş bir olayı 1917 Şubat Devrimi'nde geçmiş gibi anlatmaya koyulurlar.

Olayları bu nedenle birbirlerine karıştırırlar.

Popülizm ve kariyerizm sol saflarda oldukça yaygın bir hastalıktır. Geri kalmışlık kompleksi, batı hayranlığı ister istemez ortaya çarpık, hastalıklı tipler çıkarıyor. Taklitçilik, aydın özentisi, aydınca yazma ve konuşmaya tapınma, entel, akademik olmayı her şeyin üzerinde değerlendirme bu tür hastalıklı tiplerin belirgin özellikleridir. Bunların yazı tarzı basma kalıptır. Üslupları bize yabancı, sırtan, itici bir üsluptur.

Bulduğumuz örgütlülük içinde ceza, müeyyide, konum indirimi ve eleştiri vb.leri kabul etmeyenlere, tepkisel davrananlara, "ben bunu naketmedim" diyenlere çok tanık olmuşuzdur. Bu tavrıların altında gizli bir popülizm potansiyeli vardır. Keza görev verilince, sorumluluğu yükseltince kendisini abartmaya başlayarak altlarını kü-

Bunların üzerine acımadan gidilmelidir. Zor günlerde yılgnlığa teslimiyete hatta hainliğe kadar götürebilecek hastalıklardan popülizm ve kariyerizme karşı mücadele, ertelenemez öneme sahiptir.

çümseyen, üstleriyle gizli-açık rekabete girip onları pohpohlayıp ilişkilerinde liberalleşen ve sürekli gayri-memnun, felaket tellallığı yapanların da popülizmden öte, kariyerist bir tutum içinde olduklarını söylemek zorundayız. Böyleler! daha uç noktada hep kendilerinin daha iyi ve en iyiyi yapan olduğunu iddia ederler. Popülizmi ve kariyerizmi daha daraltarak katın çizgileri ifade etmek mümkün. Popülizmin havasından nasiplenenler bir yere kadar belirgin ortak özellikler gösterirler. Örneğin "kıyakçılık", "herkese hoş görünme", "idare-i maslahatçılık", "herkesle iyi geçinme", "orta yolculuk", "iyi insan dedirtmek için yetkilerini kullanıp siyasi bazı atraksiyonlara girişme", "ilkelerde tavizler ve idareci olmak", "harekete karşı saldırıları göğüslemede liberal davranma" vb. or-

tak özellikler içerisinde sayılabilir. Genellikle liberalizme de uygun düşen bu hastalıkların, sapkınlıkların bir ya da bir kaç bir arada bulunabilir. Popülizmi ortaya çıkaran bu sapkınlıklara değişik dönemlerde değişik biçimlere bürünürler.

Başta dönersek, popülizm ve kariyerizme karşı mücadelede, Mao'nun "kitlelerin öğretmeni olmadan öğren-cisi olun" özdeyişinin çok şey ifade ettiği bilinmelidir.

Devrime, devrimci sol güçlere bu hastalıkları kronikleşmiş, bu hastalıklarından kurtulmak için çaba sarfetmeyen insanlar tarafından çok zarar getirilir. Devrimci sol güçler çok iş yapar görünen, çok konuşan, laf ebesi, bil-giçe hava atmasını seven, yaptığı kendisi için yapan insanlara ihtiyaç duymuyor. Döne döne şunu söylemek gerekiyor. Bu hastalıkların sınıfsal ve nesne) temelleri burjuva ve ondan etkilenen küçük-burjuva bireyciliğidir. Gözlerimiz hep bu noktada olmalıdır. Devrimci sol güçlerin, açık çalışmada olsun, gizlilikte olsun, yaptığı işin reklamını yapmayan, yerinde ve zamanında konuşan ve inisiyatif koyan, en önemlisi kitlelerle kaynaşmasını ve konuşmasını bilen, kitleler içinde eriyen, özverili, atak, inançlı ve kararlı neferlere ihtiyacı var. Dimitrov'un dediği gibi, "Attığı her adımda, kavga sürecinde, özgürlükte, hapiste her zaman öğrenen, öğrenip savaşan, savaşıp öğrenen" kadrolara ihtiyacı var.

Biz hiçbir zaman kitle içinde olsun, ideolojik çalışmalarımızda, siyasi tartışmalarımızda olsun, neler bildiğini gösteren, birbirlerine üstünlük taslamaya çalışan insanlar olmamalıyız. Popülizmi ve kariyerizmi körklemek M-L'lerin işi olamaz. Her yerde ve her zaman "Arkadaşlarımızın görüşleri değerlidir" ilkesi değişmez ilkemiz olmalıdır. Olgun, ikna edici, birbirimizin açıklarını tamamlayıcı ve ilerletici tavrılar M-L'lere yakışan tavrılardır. Bunun gibi literatürümüzde, üslubumuzda bizim pratigimize yabancı, pratigimizin eseri olmayan unsurlar olmamalıdır. Açık, net, anlaşılır olmak doğru olandır.

Evet, sonuç olarak söylesek; Her akşam düşündüğümüzde mutlaka günlük faaliyetlerimizin muhasebesini yapabilmeliyiz. Devrim için bugün ne yaptım? Neler yapmadım, nerede hatalı davrandım, nerede kendimi aştım?

İşte muhasebe bu soruların cevabını verebilmektir. Bunu yapabildiğimiz ölçüde dava adamı olmaya başladık demektir.

MÜCADELE ve ÖZGÜRLÜK ATEŞİ!

Emperyalizmin ırk ayrımcılığına dayalı faşist yüzü Dünya halklarının, ırkçılığa karşı mücadele günü Olarak ilan ettiği 21 Mart'larda, aynı zamanda, Teşhir edilmeli, mücadele yükseltilmelidir.

21 Mart Newroz... Özgürlüğe doğru yeni bir gün!..

Aydınlığa kavuşma... bahara yöneliş!..

Bir 21 Mart'ta birleşti zulme karşı ve başkaldırdı, devirdi zalimleri Ortadoğu halkları... Zafer kazanarak özgürlüğü tattı, genç kız ve oğullarının tepşilerde sunulan başları pahasına...

Artık Dehak'ın yılanları insan kanıyla beslenmeyecekti...

Binlerce yıldır, her 21 Mart'ta Newroz ateşleri yakıyor Ortadoğu halkları...

Binlerce yıldır, halkların zulme karşı başkaldırı, zafer ve özgürlük ateşini alevlendiriyor Newroz...

Katliamlar, soykırımlar var... Yenilgiler, ihanetler var... Zulme başkaldırı var... Halkın birleşik gücüyle kazanılan zaferin, özgürlüğün ve kurtuluşun Kürt halkının tutkusu haline geliş var binlerce yıllık Newroz'un tarihinde...

Newroz bir efsaneden alır kaynağını. Ezilen bir halkın zulme ve zalimlere başkaldırışını anlatır bu efsane... Bugün Kürt halkının yaşadığı bölgelerde, zalim Dehak'a karşı Demirci Kawa önderliğinde halkın aydınlanışını, Dehak'ı öldürmesini, zulme son vermesini... Newroz binlerce yıldır halkların bilincinde yaşıyor, kutlanıyorsa, özgürlüğe duyduktan özlemlerindendir.

Bugün de Ortadoğu'da özgürlük ateşleri yanmaya devam ediyor ve yeni Dehak'ların baskı, terör ve katliam-

larına baş eğmiyor. Ayaktaniyor, elde silah savaşıyor Newroz geleneğini sürdürüyor. Yeni Newroz'tar yaratmak, yeni Dehak'lardan kurtulmak, özgürlüğe ve gerçek kurtuluşa kavuşmak istiyor.

Newroz ateşi Türkiye, İran, Irak halklarını da sanyor. Kurtuluşlarına giden yolu aydınlatıyor.

Newroz ateşi ülkemizde de yanıyor, Türkiyeli ML'ler ve Kürt yurtseverleri emperyalizme ve oligarşiye karşı mücadeleyi yükseltiyor.

Bugün Kürt halkı dilini konuşmıyor, kendi diliyle okuyup yazmıyor. Kültürel değerlerini geliştiremiyor. Yasak! Yerinden yurdundan sürülüyor. Üzerinde terör estiriliyor. Asimile edilme-ye çalışılıyor. Bu resmi politika olarak yıllardır sürdürülüyor. Ama Kürt halkının Newroz ateşi hiçbir zaman söndürülemedi. Kürt yurtseverleri bu ateşi alevlendirdi, Kürt halkının ulusal temelde mücadelesi yükseldi. Bu haklı bir mücadeledir, bir halkın kimliğini kazanma, yeni Newroz'lar yaratma mücadelesidir. Ortak düşman emperyalizm ve oligarşiye darbe indirdiği sürece, bu mücadele Türkiyeli ML'lerce desteklenecektir.

Ama Türkiyeli ML'ler Türk ve Kürt emekçilerinin sınıfsal ve ulusa kurtuluşunun, birlikte örgütlenmekten, birlikte mücadeleden ve halklarımızın ortak iktidarından geçeceğini her zaman söylediler ve söylüyorlar.

Irak deneyi ortak örgütlenme ve ortak mücadele konusunda önemli dersler sunuyor. Irak'taki Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin, Irak emekçi halk güçleri ve ML'leriyle, gerici Saddam yönetimine karşı ortak mücadele verememesinin sonuçları çok acıdır. Kürt halkının kurtuluş mücadelesi tarihine bir katliam daha eklenmiştir. İşte bu deney Newroz'un önemini bir kez daha önce çıkarıyor. Ortak düşmanlarına karşı halkların, ancak birlikteliğinin zafere götürebileceği bir kez daha kanıtlanıyor.

İşte bu nedenle Newroz, özgürlük ateşleriyle birlikte, emperyalizme karşı ezilen halklar arasındaki birlik ve dayanışma bilincini ve ruhunu körükleyen, enternasyonalizmi güçlendiren günler olmalıdır.

Devrimci sol güçler Newroz geleneğinin sürdürülmesinden yanadır. Bu Türk ve Kürt halklarının gerçek kurtuluşunun yolunu kısaltacaktır.

Devrimci sol güçler; emperyalizme ve oligarşiye karşı devrimci hareketlerle, Kürt yurtsever hareketiyle dayanışmayı ve yardımlaşmayı geliştirmek ve güçlendirmekten yanadır. Ancak Türk ve Kürt halklarının sınıfsal kurtuluşunun ve birlikte mücadelesinin ML bir örgüt çatısı altında yürütülebileceğine inanır.

Bu gerçekliği oranda Newroz ateşi daha güçlü yanacaktır.

* * *

Dünya halklarının, ırkçılığa karşı mücadele günü olarak ilan ettiği 21 Mart'larda, aynı zamanda, emperyalizmin ırk ayrımcılığına dayalı faşist yüzü teşhir edilmeli, mücadele yükseltilmelidir.

Emperyalizm ve işbirlikçi gerici faşist yönetimler, sömürü, işgal, ilhak

ve modern köleliğe dayanan düzenlerini ayakta tutmak için, ırk ayrımcı politikalarını vahşice sürdürmektedirler. Bilinmektedir ki, sömürücü sınıfların bu ırkçılık politikaları yeni değildir. ırk ayrımı politikasının, çağımızda tüm halkların ve insanlığın nefretini kazanan en barbarca ve vahşice uygulaması Almanya, İtalya ve Japonya'da faşizmin iktidarıyla olmuştur.

Hitler, "ari ırk, üstün ırk" olarak gördüğü Almanları, dünyaya egemen kılmak için halklara karşı savaş açmıştı. Bu amaçla yüzbinlerce komünisti, emekçiyi, bilim adamını ve Yahudiyi toplama kamplarında katletti. İşkence tezgâhlarında yoketti, krematoryumlara gönderdi. Alman faşizminin ırkçılığının temelinde, emperyalist sömürü, tekellerin pazar ve kâr kavgası, tekellerin burjuvazinin karşılıksız emek elde etme hırsı vardı. Almanya, İtalya ve Japonya'da faşizm yıkılmış ama ırkçılık yeryüzünden kalkmamıştır. ırkçılığı emperyalizm üretiyor.

Amerikan büyük burjuvazisi kendi ülkesinde özellikle zencilere karşı uy-

guladığı ırk ayrımcı politikasını hâlâ sürdürmekte, kapitalizmin krizi derinleştikçe de şiddetlendirmektedir. ABD burjuvazisi, daha gelişip serpilme döneminde yerli Kızılderili halkını, soykırım ile yok etme suçunun izlerini kaybetmeden; ırkçılığını zencilere yöneltmiştir.

İsrail ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nde Nazi ırkçılığı hortlamıştır.

İsrail siyonizmi, onyıllardır Filistin-Arap halkına tam bir soykırım politikası uyguluyor. Faşizmin ırkçı politikasından en çok payı almış olan Yahudiler, bugün emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarması İsrail devleti aracılığıyla,

ırkçılık suçuna ortak edilmektedir.

Bugün dünyada ırkçılık politikasını en acımasızca sürdüren devlet Güney Afrika Cumhuriyeti'dir. Güney Afrika'da ırkçılık politikası, 2. emperyalist savaş sonrası iyice sistemleştirilerek, bugün Apartheid (ayrılıkçı gelişme) adıyla sürdürülen soykırıma dönüştürüldü.

Bu politikalar sonucu siyahlar, yaşadıkları topraklardan zorla kavularak Bankutan'lara (zorunlu yaşama bölge-

cikleri) yerleştirildi. Buralarda her türlü yaşam olanakları kısıtlanan siyah zenci halk, en küçük bir demokratik hakka bile sahip değildir. ırkçı beyaz azınlık yönetimi anayasayı da bu politikaya göre biçimlendirdi, çoğunluk siyah halka karşı baskı ve terörü yasalastırdı. Emperyalizm ve bir avuç beyaz işbirlikçi kârına kâr katsın diye, kanlı Botha diktatörlüğünün ırkçı politikası, bugün ABD ve diğer emperyalistler tarafından desteklenmektedir.

Çağımızda ırkçılığın ve ulusal baskının ekonomik, sosyal ve sınıfsal temeli emperyalizmdir. Ulusların, ezilen halkların özgürce gelişimi önündeki tek engel emperyalizm ve işbirlikçi yönetimlerdir.

Bu nedenle ezilen halkların kurtuluşu için, Newroz'ların, 21 Mart'ların devrim meşalesi, emperyalizme karşı mücadelede yükseltilmeli; ezilen halklar arasındaki birlik, dayanışma ve destekle özgürlük ateşleri daha bir gürteştirmelidir.

Zafer, savaşan halkların örgütlü birleşik gücüyle elde edilecektir.

DEV-GENÇ NEWROZ ATEŞİ YAKTI

ulmün ve zorbalığın karşısında, ezilen halkların yanında yaralan DEV-GENÇ, 21 Mart'ta Newroz ateşi yakıtı Sultanahmet meydanında. Akşam saatlerinde meydana toplanan DEV-GENÇ'iler, büyük bir özgürlük ateşi yakarak halaya tutuştular. Geniş bir çember içinde akşamın karanlığına ışık olan ateşin etrafında halaylar eşliğinde Kürtçe türküler söylediler. Kürt halkıyla birlik ve dayanışma duygularını perçinlediler.

Sultanahmet meydanında gerçekleştirilen gösteride, "Yaşasın Newroz" sloganları atarak halay çeken DEV-GENÇ'lileri, olay yerine gelen polis ilelemekle yetindi. Newroz'a ilişkin değişik sloganlar yazılı karton dövizlerin elerde taşındığı kutlama yaklaşık 20 dakika sürdü.

Dev-Genç Sultanahmet'te yakıtı Newroz ateşiyle örenk bir dayanışma sergiledi.

HALEPÇE'NİN YILDÖNÜMÜNDE ÖRNEK BİR DAYANIŞMA

Irak'ta, Saddam rejiminin Kürt halkına yönelik katliamları sonucu binlerce insan öldü. Kimyasal bomba yüzünden ölenlerin yanında ömür boyu sakat kalabilecek yaralar alanlar oldu. Kürt halkı katliamlardan canını kurtarmak için yanlarında silahlı peşmergelerle sınırlarımızdan geçtiler. Yaklaşık 40 bin peşmerge Türk hükümetinin Avrupa Topluluğu'na katılabilmesi için onların deyimiyle "koruma altına" alındı.

Ülkemize sığınan Kürt halkına yönelik baskıların boyutunu, basında ve televizyonda gösterilmese de, tahmin edebiliyorduk. Çünkü genelde Kürt halkına yönelik sindirme, yok etme politikası vardı. Kürt olmak suçtu. Kürtçe konuşmak yasaktı.

Bunun için Yeşilyurt'ta insanlara pislik yediriliyordu.

Bunun için kadın, çocuk-kurşuna diziliyordu ve sonradan terörist-

ler öldürdü deniliyordu.

Bunun için hamile kadınlara, 8 aylık bebeklere elektrik veriliyordu.

Suçları neydi?... Kürt olmak!

İşte bunun için Irak'tan gelen Kürtlere ne kadar iyi yaklaştıklarını söyle-seler de baskı olduğunu biliyorduk.

Biz Türkiyeli devrimci demokrat kadınlar, peşmergelerin silahlı mücadelesini, vatanlarının, siyasi kimliklerinin ellerinden alınmasına karşı verdikleri savaşımı destekliyoruz. Kürt halkının haklı mücadelesinin yanındayız. Bunu, gücümüzün yettiği oranda, iki kamyon giyecek yardımı toplayarak göstermek istedik.

Çeşitli demokrat-devrimci DKÖ'lerin yardımıyla topladığımız iki kamyon giyecek Muş'a gittik. Böylece bütün gerçekleri daha iyi gördük. Yardım yapmak ve onlarla görüşmek için Olağanüstü Bölge Valiliği'nden izin almak gerekiyordu. Fakat biz, yardım yapmak

ve Irak'lı Kürt halkıyla görüşmek için herhangi bir kurum ya da kuruluştan izin almaktan yana değiliz. Çünkü böyle bir izni vermeye yetkisi yoktur. Bütün zorlamalarımıza rağmen, izin alması olsak bile, onların güvenliği için görüşemeyeceğimizi anladık. Valilik, yardımı kendi elleriyle yapacaklarını bildirdi.

Peşmergeleri ise arabayla yakınlarından geçerken gördük. Başka türlü görmek imkânsız. Tel örgülerle, jandarma ve polisle çevrili kamp tam bir toplama kampıydı. Son bir ümitte, onlarla görüşmek için, her gün yüzlerce-sinin geldiği hastaneye gittik. Sindirme ve yok etme politikası sonucu bizlere ilk önce, hükümetten geldiğimizi zannederek, "Hükümet sağolsun. Allah zeval vermesin. Çok iyiyiz. Çok memnunuz." demeye başladılar. Bizim devrimci-demokrat kadınlar olduğumuzu, haklı mücadelelerini desteklediğimizi anlattığımızda, biraz rahatlamış biçimde sorunlarını anlatmaya başladılar. Anlattıkları, daha önce söyledikleri gibi iyi olduklarını göstermiyordu. Sindirme politikası tam başarı sağlayamamıştı. Yaz geldiğinde bu toplama kampından vatanlarına, ölüm pahasına da olsa, Saddam rejimine teslim olmamak şartıyla dönüp savaşacaklarını söylüyorlardı. Onlara tek tip elbise giydirilmeye çalışılmıştı. Ancak başarılı olamamıştı. Açtıktan bütün altınlarını, çok ucuza bozdurup harcarmışlardı. Soğuktan gelen giyecekleri yakıp koruyorlardı. Günde en az 5-10 çocuk ölüyordu. Depolitizasyon potitika-sı onları sindireceğine kinlerini bilemiş-ti. Bu hastane görüşmemiz birilerini rahatsız etmişti. Bu yüzden güvenlik güçleri, şehirden çıkıncaya kadar yanımızdan ayrılmamıştı.

Kürt halkının haklı mücadelesi sürece ve bir gün onlar da Filistinli kardeşleriyle vatanlarına kavuşacaklardır. Onların onurlu savaşımı destekliyor, kadın ve çocuk katliamını, Halepçe'yi lanetliyoruz.

DEMKAD'LI KADINLAR

Saddam rejiminin kimyasal silahları da Kürt Halkı gerçeğini yok edemedi, edemeyecek...

KOMÜNARLARIN CÜRETKARLIĞINI MÜCADELENİN HER ALANINDA YAŞATALIM

Tarih dönüm noktalarından birine daha tanıklık etmeye hazırlanırken 1871'in 18 Mart'ında Paris'in varoşları "Vive la Commune" sloganıyla çınlamaya başlamıştı bile. Parisli emekçiler sınıf savaşımının önemli bir dönemecine girmiş, zengin deneyimlerle dolu bir sürece damgasını vurmaya hazırlanıyordu. General Vinoy Parislilerin toparını ellerinden almak için emir verdiğinde geç kalmıştı. Sokaklara kurulan barikatlar, ete geçirilen belediyeler ve cürette diş diş savaşan emekçiler... Ve 71 gün sürecek olan uzun, kanlı bir mücadele.

Paris Komünü tarihsel süreç içerisinde kurulmuş olan ilk proleter devlet nüvesidir. Bu yanı sıra Komün, sınıf savaşımı tarihinde dersler çıkarılması gereken başat halkalardan birisidir. Cüret, atılganlık ve mücadele ruhu Paris'te yaşanan deneyimin önemli özellikler arasındadır. Fransız burjuvazisi 1848'de gördüğü korkulu düşüyle yeniden karşı karşıya gelmişti. 1848'de iktidara yürüyen Fransız proletaryası 22 yıl sonra tekrar ayaklanmıştı. Soylu gelenek tarih sahnesindeydi.

III. İmparatorluk dönemindeki Bonapartisi politika içte burjuvazinin güvenliğini militarist-bürokratik politikayla sağlamaya çalışırken, dışta da sömürgeci politikasını elinin altından hiç eksik etmiyordu. Siyasal erkin burjuvazi tarafından henüz tam inisiyatif altına alınmadığı koşullarda karşılanan '70'li yıllar Bonapartist diktatörlüğün iflas sinyalleriyle birlikte gelmişti. Giderek oğunlaşan sömürü ve adaletsizlikler paralelinde proletaryanın hareketliliğini ve mücadelesini de getirmişti. İşte bu gelişme Ut. Napolyon iktidarını sarsacak bir hareketlilikti. Artan ekonomik ve siyasi krizin halkın tepkilerine neden alması için hesaplar peşinde koşan Fransız burjuvazisi Prusya Savaşı'ndan da umduğunu bulamayacak, savaşta alınan yenilgi bardağı taşıran son lamla olacaktı. Prusya yenilgisi halkın öfkesinin Paris varoşlarına dökülmesi n bir neden oldu. Burjuvazinin ulusal savunmanın yeniden ötüştürölüp sağlamlaştırılacağına ilişkin açıklama-

DEMKAD

lan da kanayan yarayı dindiremedi. 1848 devrimci deneyimin! unutamayan burjuvazinin asıl korkusu Prusya değildi elbet. O, Ulusal Muhafız taburlarında örgütlenmiş, silahlı halktan korkuyordu. Biliyordu o gücün kendisini nasıl altedebileceğini.

Thiers Hükümetinin Prusya'yla imzaladığı teslimiyet anlaşması halkın tepkilerini dile getireceği, somutlayacağı son kıvılcımı çağırdı. Halk bu gelişmeyle birlikte ordunun elindeki toplara el koyarak iç savaşı başlatıyordu.

19 Mart 1871 akşamı Ulusal Muhafız Merkez Komitesi önderliğindeki halk, hükümet binasını ele geçirerek, ilk toplantısını yapıyordu. Thiers hükümeti yükselen halk muhalefeti karşısında çareyi Versay yolunu tutmakta görünce, yönetim mekanizması ve iktidar hızla halkın eline geçti. Belediye binasına çekilen kızıl bayrak iktidarın el değiştirdiğini tüm dünyaya ilan ediyordu. Ancak bu başarı nesnel ve öznel koşullardaki elverişsizlikle beraber gündeme geldiğinden ilk proleter devlet deneyimi 71 gün yaşayabildi.

Siyasal önderlikten ve örgütlülüğünden yoksunluk, nesnel koşulların oğunlaşmaması halkın iktidarı ele geçirmesinden sonraki sürece damgasını vurdu.

Versay'a çekilen burjuva hükümete karşı kararlı tavır alınamayışı, burjuvazinin mali güç kaynağı olan Fransız Merkez Bankası'nın kapatılmaması, Versay hükümetinin tasfiye edilmeyişi, kırsal kesimle ittifak kurulamayışı Komün deneyiminin başarısızlık nedenleri arasındaydı. Böylesi bir deneyimin mevcut şartlardaki başarısızlığını daha 1870 sonbaharında gören Marks, buna rağmen, olması gereken anlayışı ayaklanmanın desteklenmesi doğrultusunda şekillendirdi. Ayaklanma bir kez yola çıktı mı yolu açılmalı ve desteklenmeliydi.

Yıllar öncesi Komün deneyiminde ön plana çıkan yan, objektif şartların olmayışına rağmen siyasal cesaret ve bunun üzerinde şekillenen atılganlıktır. Politikada cesaretle elverişsiz şartlarda bile neler yapılabileceğinin göstergesidir Paris Komünü. Politika üretmek, siyasal mücadelede kalıcı olabilmek militan bir ruhla yaşayan sınıfsal cürette olanaklıdır.

Günümüzde ise öyle momentler kaçınılmaktadır ki, adeta giderek oğunlaşan şartlar heba edilmekte, cesaretli politika üretmeye olan gereksinim her geçen gün büyümektedir. Yıllar öncesine damgasını vuran siyasal cesaret mirası günümüze yazık ki, politikada cesaretsizlik, statükoculuk olarak gelmiştir. Bugün objektif şartların tüm elverişliliğine karşın sürecin ihtiyacı olan en önemli özellik siyasal cesaret, militan mücadele ruhu, atılganlık ve bunu örgütlü mücadeleyle bütünleştirebilmektir.

"Cüret, daha fazla cüret."

7871 'de Parisli Komünarların çağırdığı kıvılcım Dünya Halklarının mücadelesinde bir özgürlük maşalesi oldu.

ÇARŞAFA BÜRÜNEN GERİCİLİK VE İKTİDARIN İKİ YÜZLÜ TUTUMU

Geçtiğimiz ay içerisinde günde-mi kaplayan önemli gelişme-lerden biri de "türban protestosu" adı altında örgütlendirilip-yaygınlaştırılmaya çalışılan gerici-lik hareketiydi. Özellikle son sekiz yıldır dev-let eliyle örgütlendirilen gerici-lik bugün türban konusunda Anayasa Mahkeme-si'nde çıkan iptal kararıyla birlikte gövde gösterilerine giriyor. Üniversite önünde oturma ve telgraf protestosuy-la başlayan gelişmeler, yürüyüşlere, namaz sonrası gösterilerine dönüşüyor. Demokrasi, insan hakları, laiklik adı altında ortaya çıkmakla bu biçim-selliğin ardında gerici-faşist kurumlaş-mayı yaygınlaştırmak hedefleniyor. Si-yasi iktidar ve polisin gelişmelere al-dığı tavır ise tavırsızlığın en güzel örneği oluyordu... Odayında Demokratik Kitle Örgütü yöneticilerinin gırtlaklan-masına aldırılmayarak, demokratik öğrenci taleplerinin ardından vakit kay-betmeksizin, 'örgüt var' açıklamalarını dilinden düşürmeyen valilik yetkili-leri kamuoyuna "türban olayları" olarak yansıyan gelişmelerin hemen ardından bunların arkasında "örgüt yok" açıklaması yapabiliyordu. Polisin gösterilere yaklaşımı ise "büyüklerinin" tavırlarına ters düşmüyordu. Yıldız Üniversitesi'nde öğrencilere silah çeken, akademik-demokratik-insanca yaşam taleplerini dile getiren her gösteriye jop sallayan polis bu kez sadece seyretmekle yetiniyordu... Müdahale ancak 'denetim dışına' çıkma noktasında su-ya sabuna dokunmadan gerçekleştirili-

liyordu. Sonuçta yuvarlanan tencere kapağını buluyordu.

Oligarşi, demagoji ve iki yüzlülüğü bayraklaştırıyor. Ülkemiz bir yandan çağdaşlaşma adı altında çok uluslu şirketlere parsellenirken, bir yandan da din demagojisi ağızlarından düşmüyor. Kadın ticaretinden uyuşturucu kaçakçılığına kadar her taşın altından çıkan-lar din maskesiyle kitleleri kandırma-ya çalışıyorlar.

Hem okullarda din dersini zorunlu kı-acak, sıra üstlerinde namaz kıldırarak, devlet kurumlarında mescit açacak,

Türk-İslam sentezine varacak, tarikatçılıklarıyla ünlenenlere bakanlık, millet-vekilliği koltuklarını sunacak, Rabita'nın koltukları altına girecek, nutuklarında Kuran'dan âyetler okuyacaksınız; hem de "Laik Türkiye" diye türbana iptal karar çıkarttıracaksın. Sonra da gelişen gerici hareketlenmeye hak verir, en azından ses çıkarmaz davranacaksın. Halkımızın deyimiyle davular dengi dengine vuruyor...

Gelişmelerin fonu böylesine net ve açıkken, kimi sol çevreler ve aydınlar-da olayları sınıfsallıktan soyutlayarak baktıklarından, sonuçta demokrasi adına sorunu 163. maddenin kaldırılıp kaldırılmamasına kilitliyor, bunun etrafında dönüp duruyorlar. Gerçeklerden uzak, hümanist bir bakış açısıyla yaklaşım gösteren bu tutum sorunun özünü gözardı ediyor. Kimse sınırsız özgürlük hakkını savunamaz, aksi sınıfsallıktan hiçbir şey anlamamakla eş anlamlıdır. Bizlerin demokrasi ve özgürlük anlayışı gelişen, geleceğe dönük sınıflardan yana olmak zorundadır. Bu konuda çifte standart güden politikalar sonuçta devrimci gelişimin önünü tıkar, açmaza sürükler. Elbette kimseye zorla baş açtırılıp baş örttürülemez, ancak proleter yaklaşım hiç kimseye de görüngülerin arkasında tarihi geriye götürme çabalarının örgütlenirilmeye hakkı tanımaz. Bu anlamda gözden kaçırılmaması gereken başat halka demokrasi ve özgürlüğün proleter demokrasi ve özgürlük olması gerçegidir.

"Türban Protestosu" adı altında gövde gösterisi yapan gerici-faşist güçler İstanbul Üniversitesi önünde.

16 MART KATLIAMI PROTESTO GÖSTERİLERİYLE LANETLENDİ

16 Mart Katliamı'nın yıldönümünün yaklaşmasıyla birlikte anti-faşist üniversite gençliği de kampüsleri, fakülteleri, sı nıfları birer forum alanına dönüştürerek, "16 Mart Kattiamı" ve sonrasında yaşanan katliamları kınayan ve gençliği mücadeleye çağıran konuşmalar yaptı. 15 Mart'ta İTÜ ve İstanbul Üniversitesi'nde yapılan yürüyüş ve forumlarda öğrenci derneklerinden birer oluştu. Hatice Özen her zamanki temsilcinin yaptıkları konuşmalarda, geçmişte bessümü ile en önde yürüyordu, mü-sivil faşist işgallere karşı gençliğin yürüttüğü cadeleyi bıraktığı yerden sürdüren mücadele anlatılarak bugün de tırmanmaya DEMKAD'lı arkadaşlarının kolları arabaşlayan gerici-faşist saldırılara karşı sında. Ve hemen arkasmda tüm atıl-kitlelerin duyarlı kılınması gerektiği ganlık ve coşkusıyla DEV-GENÇ'liler, vurgulandı. Yapılan yemek boykotu, "16 Mart Şehitleri Ölümsüzdür" pan-yürüyüş ve forumlarda "16 Mart'ın kartını taşıyorlardı. Kitle hep bir ağız-Hesabını So-racağız" şiarı yükseltilirken, dan "Kahrolsun Faşizm", "16 Mart'-İÜ'de ya-pılan forumda "Kahrolsun Faşizm, ın Hesabını Soracağız" sloganları ata-Yaşasın Mücadelemiz" pankartları açıldı, rak Fındıkzade'ye doğru yürürken çev-Kürtçe konuşmalar yapıldı. Yine bu forumda rede oluşan kalabalık bir halk kitlesi de DEMKAD'lı kadınlar adına ya-pılan olayı ilgiyle izliyordu. Yürüyüş sırasın-konuşmada da 16 Mart'ta katledilen da çok sayıda "16 Mart'ın Hesabını So-mücadele arkadaşları Hatice Özen şahsında katliam kınandı.

Katliam yıldönümünde düzenlenebilecek anımlara karşı günlerdir sıkı ön-lemeler alan İstanbul polisi, İstanbul Üniversitesi'nin önüne de yüzlerce Çevik Kuvvet yığarak gösterilere engel ol-maya çalıştı. Fakat tüm bu tedbirler gençliğin anti-faşist gösterilerine engel olamadı.

Sıcak bir 16 Mart günü tüm telaşy-la sürerken yaşam, İstanbul Haseki kavşağında tarihsel bir gün yaşandı. DEV-GENÇ'li ve DKÖ temsilcilerinden oluşan yaklaşık 500 insan bir anda trafiği keserek yo! ortasında toptandı. Yola benzin dökülüp lastik yakılırken DEV-GENÇ'in önderliğinde 500 yumruk yükseldi güneşe doğru. Ve 500 insan hep bir ağızdan faşizmi lanetleyip "16 Mart'ın Hesabını Soracağız" diyerek devrim şehitleri için ant içtiler.

Saygı duruşundan sonra kortejler

Anti-faşist gençliğin mücadelesinde önemli bir yere sahip olan "16 Mart Katliamı" bu yıl da DEV-GENÇ'in önderliğinde katledilenlerin anıları belleklerde canlı tutularak, faşizme olan nefret ve kinle kitlesel bir şekilde protestolarla yaşatıldı.

racagız - DEV-GENÇ" yazılı kâğıtlar atıldı havaya.

Yürüyüş belirlenen noktada bitirildiği sırada olay yerine gelen Çevik Kuvvet ise hırsından çevrede toplanan halka saldırırken, ara sokaklarda da birçok genç insan joplanıp, tekmeleniyordu. Anti-faşist gençliğin mücadelesinde önemli bir yere sahip olan "16 Mart Katliamı" bu yıl da DEV-GENÇ'in önderliğinde katledilenlerin anıları bellek-lerde canlı tutularak, faşizme olan nef-ret ve kinle kitlesel bir şekilde protes-tolarla yaşatıldı.

76 Mart katliamı Dev-Genç'in çeşitli protesto gösteriyle lanetlendi.

MACARİSTAN SOSMİLİZMDEM NEREYE?

Ragıp GUNTEPE

orbaçov, Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin tıkanıklığını aşmak ve birikmiş sorunları çözmek için, açıklık ve yeniden yapılanma adı altında demokratik ve ekonomik reformları uygulamaya koyduğundan beri; Macaristan sosyalizmi daha çok tartışılır ve sorunların çözümünde Gorbaçov yöntemleriyle karşılaştırılır oldu. Hatta bu doğrultuda Macaristan için daha ileri yorum yapanlar var.

"Çiçek açmadan solan Prag baharı"nın 20 yıl sonra Moskova'da Gorbaçov'la birlikte açmaya başladığını, Gorbaçov'un bugün, Dubçek'in 20 yıl önce yapmak istediklerini yapmaya çalıştığını söyleyenler var. Burjuva ve küçük burjuva aydınlarının, Sovyetler Birliği'nde Gorbaçov ile birlikte açılan yeni dönemi, 1968 Çekoslovakya örneğine indirgemelerini bir kenara bırakırsak, Macaristan sosyalizmi ile ilişkisi ve sonuçları üzerinde ciddi olarak durmak zorundayız.

SB ile karşılıklı politik, ideolojik etkilene açısından bakıldığında, Macaristan sosyalizmini dünden bugüne tekrardan sorgulamak gerekiyor. Çünkü burada Gorbaçov'a ve SBKP'ye de ilham kaynağı olan bazı uygulamaların olduğu görülüyor. Bundan daha da önemlisi, sosyalist ülkeler içerisinde kapitalist ilişkilerin en açık ve emperyalizmle ilişkilerin en gelişkin olduğu, hatta zaman zaman "sosyalist mi?" diye gözlerin üzerine dikildiği Macaristan, bugün yeni bir başlangıcın eşiğindedir. (Macaristan IMF'ye üyedir ve emperyatistlere dış borcu 10 milyara

yakındır.) Yeni süreç, politik reformlara geçiş, dayanışma benzeri bağımsız sendika kurulmasının önünün açılmasıyla başladı. Macaristan politik reformları konusunda uç ve olumsuz bir örnek olma öncülüğünü hiçbir sosyalist ülkeye kaptırmadı. Sosyalist demokrasi, çoğulcu demokrasi adına giderek burjuva demokrasisine özenme ve kaymanın ilk kaynağı, çok partililiğe geçiş kararı almasıyla birlikte Macaristan'da görülüyor. Sosyalizme adım attıktan 40 yıl sonra, sosyalizmin sorunlarının çözümünde çok partililiği ve daha iteri düzeyde pazar ekonomisini alternatif doğru politikalar olarak görmek, tarihin tekerleğini geriye çevirmeye çalışmaktır. Yıllarca "halkın partisi", "halkın devleti" tespitlerine sarılarak sınıfsız topluma geçilmeye başlandığı 70'li yıllarda komünizme geçileceği söylendi durdu. (Bunlar Kruşçev'le birlikte ortaya atılmıştı.) Bugün geline aşamada ise sosyalizmin sorunlarını, sınıfsız topluma geçiş programlarını, kitlelerin kolektif dinamizmini hızlı bir şekilde harekete geçirmekte, görmek yerine, burjuva parlamenterizmine dönüş yollarında aramak, sosyalizme umut bağlayan milyonları hayal kırıklığına uğratmaktadır ve sorunları arttırmaktadır.

Sorunların çözümünü gelecekte değil, geçmişte, burjuva siyasal işleyişe geri dönüşte aramaya nasıl olur da "sosyalizmi modernleştirmek" denilebilir? Macaristan "çoğulcu sosyalizm", "çok partililiğe" adım atarken, 1968 ekonomik reformlarının, piyasa ekonomisinin sosyalizmdeki mucitle-

rinden birinin başkanlığa getirilmesi de tesadüf olmasa gerek. Bunu da kapitalizme doğru siyasal reformları tamamlayan bir gelişme olarak değerlendirebiliriz.(*). Macaristan'daki "çoğulculuk"a geçiş kararını en çok emperyalizm destekliyor. Bu bile Macaristan'da neler olduğunu, sosyalizmin nereye götürüldüğünü sorgulamaya yetmektedir. Ve bugün "hedefimiz parlamenter demokrasiyi kurmaktır" denildi mi, çanların Macaristan sosyalizmi için çaldığını görmek için, kahin olmak gerekmiyor. "Çok partili sistemin burjuva yorumuna karşısız" demek de, reformları ekonomik, kültürel, ideolojik vb. bileşenleriyle birlikte düşündüğümüzde fazla bir şey ifade etmiyor. Olayın adını koymak gerekiyor. "Çok geniş kapsamlı reformlar"ın parlamenter demokrasinin yolunu açmayı hedeflediğinin belirtildiği, pazar ekonomisinin daha da yaygınlaştırıldığı ve yerleştirildiği koşullarda ne olup bittiği konusu da Macaristan Marksist-Leninistlerinin daha fazla dikkatlerini üzerinde topluyor. Gorbaçov'un esin kaynağı Macaristan reformlarının uygulayıcıları sosyalist ilişkileri kapitalizm yönünde dönüştürmek için daha hızlı adımlar atmakla katmıyorlar, Gorbaçov'dan daha Gorbaçov'cu bir tavıra giriyorlar. Gorbaçov'a ilham verenler Gorbaçov'un açıklık ve yeniden yapılanma politikalarından cesaret alarak, Sovyetler Birliği'ndeki reformlara daha soğuk yaklaşan Demokratik Almanya, Çekoslovakya ve Romanya'yı da eleştirmekten geri katmıyorlar. Onlar biryerde Gor-

Sosyalist Demokrasi kisvesi Macaristan

baçov'un reformlarına yol açarak adeta onun için deney oluşturuyorlar. Bugün Gorbaçov'un tek partililikten vazgeçilemeyeceğini söylemek zorunda kalması fazla bir şey değiştirmiyor. Çünkü var olan sosyalist ilişkileri, değer ve * ilkeleri, Marksist-Leninistler'in değerlerini aşındırmayı beraberinde getirecek olan ekonomik siyasi reformların belli bir noktadan sonra, çok partililiği farklı koşullarda da olsa parlamenter demokrasiyi, Sovyetler Birliği'ne de davet etmesi fazla şaşırtıcı olmamalıdır. Macaristan'da yıllarca tek partililiği sosyalizmin temel ilkelerinden biri olarak görmüştür. Bu konuda kararlılığını ortaya koyan sayısız demeç ve yazı gösterilebilir. Ama sonuçta Macaristan'a çok partililiği bu ekonomik politik reformlar önünde sonunda dayattı. Yanlış anlaşılmasın, kaba bir determinizmden yola çıkmıyoruz. Burada Sovyetler Birliği'nde süreç ile Macaristan'ın geldiği noktaya gelecektir demek istemiyoruz. Somut koşulların somut tahlili gerekir diyoruz. Ama Macaristan'ın başına gelenlerin bir "musibet" olması gerektiğini söylemek istiyoruz. Macaristan daha birçok tartışılacak sorun koyuyor önümüze. Bugün sosyalizmin sorunlarını tartışmak, tıkanıklığına çözüm yolları aramak önemlidir. Gorbaçov reformlarını ve her şeyin getirilip odağına oturtulduğu sosyalist demokrasiyi anlamak için Macaristan sosyalizminin belirin özelliklerine bakmak ayrı bir önem kazanıyor. Şu sorun bile bizi Macaristan'ı tartışmaya

zorlamaktadır: Gorbaçov'un reformlarını Macaristan pratiği ile açıklamak... Sosyalist sistem içerisinde itici bir güç olan ve Gorbaçov'un attığı adımlardan cesaretlenen, sosyalizmden kapitalizme bir adım daha ilerleyerek çok partililiğe geçmek isteyen Macaristan Sosyalist İşçi Partisi'ne, Marksist-Leninistler'in gerekli uyarı ve eleştiriyi yapmaları... Evet bugün güncel bir görev olarak bunlar önümüzde duruyor. Bugünün güncel olarak tartışılan birçok sorunu da burada yatıyor. Macaristan'da Sorunların Kaynağı Tek Partililikte Değil, Sosyalizmi Ekonomizme İndirgeyen Dogmatik Anlayıştıdır!

Macaristan'da sosyalizm mayalanma aşamasında iken bir takım önemli yanlışlıkların yapıldığını, 1956 karşı devrimini çözümleyerek anlayabiliriz. 1956 karşı devrimi partinin kitleleri yeterince sosyalizme kazanamadığını, sosyalizmi aktif olarak örgütlemekte kolektif ruh ve bilinçle harekete geçiremediğini, insanları yenileyemediğini ve dolayısıyla sorunlarını çözemediğini gösteren acı bir deneydir. Bunu sadece biz söylemiyoruz. 1956 karşı devriminin bastırılmasında rol alan ve sonra genel sekreterliğe getirilen (ve bu görevini 1988'e kadar sürdüren) J. Kadar da söylüyor. 1956 karşı devrimi ve bastırılması, bu nedenle Macaristan sosyalizminin izlediği yol bakımından diğerlerinden farklılığının mihenk taşıdır. Macaristan'da sosyalizmin değişik, "özgün" bir yol izlemesi ve kapitalist

ilişkilerden tam bir kopuş sağlayarak yerli yerine oturamaması, esas olarak 1956'dan sonra başlayıp gelişmiştir. Tabii Macaristan'da sosyalizmi, SBKP 20. Kongresi ve Kruşçev sonrası gelişmelerden de ayrı düşünmemek gerekiyor. SBKP'ye ideolojik, politik bağımlılık, MSİP'yi doğrudan etkilemiştir. 1956 sonrası genel olarak, SB dahil sosyalist ülkeleri üretici güçler teorisi sarmıştır. Bu anlayış doğrultusunda üretici güçlerin geliştirilmesi neredeyse, sosyalizmi kurmada ve sınıfsız topluma yol almada tek ölçü alınmıştır. Hiç tartışmasız sağ bir çizginin ekonomizm saplantısı olarak, üretici güçler teorisi, Macaristan'da daha fazla etkili ötmüş ve Macaristan sosyalizminin izlediği yolu sürekli tartışılır hale getirmiştir. 1956 sonrası Macaristan'da, kitlelerle parti arasındaki kopukluğun ortadan kaldırılması sorununda; üretici güçler teorisi ve toplumsal refahla birlikte kitlelerin tüketim ihtiyaçlarının karşılanmasına verilen önem, geçerli tek yol olarak görüldü. Macaristan'da küçük burjuva üretim alışkanlıktan uygulanan ekonomik politikayla körüklendi. Sosyalizm denilince akla adeta, sadece sağlıkta, eğitimde sorunların büyük ölçüde çözümü, tüketime artırılması, yüksek ücret, gelir düzeyinde artış, toplumsal yaşam standartlarında ilerlemeler gibi şeylerin yanı sıra; insanların, gelecekte kuşku duymadan otomobil, ev, dayanıklı tüketim maddelerine vb. sahip olması gelmeye başladı. Mal mülk edinme, bireysel zenginleşme, maddi şeylere değer verme, maddi sorunların çözümünü sosyalizmle özdeşleştirme ve sosyalizmi maddi refah toplumu ile eşitleme anlayışları, toplumsal düzeyde etkisini gösterdi. 1968 reformlarıyla bu anlayış daha da sistemleştirildi ve ileri götürüldü. Bütün bunlar kitleleri sosyalizme bağlamada gelip geçici tedbirler olarak karşımıza çıkıyor. Sadece üretici güçlerin geliştirilmesiyle, maddi teşvikin esas alınmasıyla, giderek kolektif üretim ilişkilerine evrilmeye yerine, piyasa ekonomisi kurallarına bağlı olarak, grup ve daha çok bireysel mülkiyetin korunması, teşvik edilmesi ve geliştirilmesiyle (üretim artışı tek ölçü alınarak) sosyalizmin inşa edilmesine ve sağlamlaştırmasına değil, kapitalist unsurların palazlanmasına yol açılır. Bütün bunlarla birlikte merkezi planlamanın gevşetilmesi, işletmelerin inisiyatifinin giderek artması, pazara yönelik üretim ve rekabet, sosyalizmden

çok kapitalist ilişkileri canlı tutmuş, kapitalist düşünce ve alışkanlıklar büyük oranda kendisini korumuştur. İster istemez bu gelişme geçici bir rahatlama ve maddi sorunların çözümünü getirirse de, uzun sürede ekonomiyi ve sosyal ilişkileri çıkmaza girmekten kurtaramayacaktır. İşte Macaristan'da da böyle olmuştur.

Emperyalizmle girilen ilişkiler, dış borçlarla sağlanan gelişme, kapitalist ilişkilerle fazla dokunmama ve sosyalist ilişkileri bunun yerini alacak şekilde dönüştürmeme, bir noktadan sonra, toplumsal refah ve toplumsal yaşam standardını yükseltme politikaları, başarılı bir sosyalizm örneği olarak gösterilen Macaristan'da tıkanma noktasına getirmiştir. Bu kez de tıkanmanın nedenleri, daha fazla ekonomik reforma gidilememesi ve bunun demokratik reformlarla tamamlanamaması olarak görülmüştür. Gorbacov'un politik reformlarından da cesaretlenerek, sorunların çözümü, "sosyalist çoğultculuk", "insan yüzü sosyalizm" sözleri ardına gizlenerek, siyasi düzeyde de kapitalizme taviz vermeye, kapitalizmin köhnemiş ve çürümüş kurumlarına yönelmede aranmaya başlanmıştır.

Macaristan'da ekonomik tıkanıklığın nedenleri, piyasa ekonomisi kurallarının uygulanmasında, kapitalist ilişkilerin korunmasında ve emperyalizmle girilen köklü ilişkilerde, emperyalizmin yoğun propaganda bombardımanından etkilenmediği değil; sosyalist çoğultculuğa geçilememesinde ve politik reformlar yapılamamasında aranıyor. Bunalım çözüleceği yerde daha derinleştiriliyor. Burada sorun, sosyalist demokrasiden ve sosyalizmden ne anlamak gerektiği sorunudur.

Sağlık ve eğitim alanında, sosyal güvencilikte toplumsal düzeyde sağlanan gelişme, kitlelerin yaşam standardının yükseltilmesi vb. kuşkusuz iyi şeyler ve sosyalist üretim ilişkilerinin hedef ve sonuçlarının içinde görülmelidir. Bunlar insanları sosyalizme bağlıyor. Bu da doğru! Macaristan'da 1956 sonrası kitleleri sosyalizme bağlamada, bu olgulardan fazlasıyla yararlanmış. Tehlikeli olan, toplumda maddi sorunların çözümünün temel amaç haline getirilmesidir. Şöyle sorulur: Sosyalizmden sınıfsız topluma gidebilmek için, üretici güçlerin özgür ve sınırsız gelişiminin yeterli olduğunu söyleyebilir miyiz? Eğer soruya "evet" yanıtı verileseydik, sınıfsız topluma doğru

epey mesafe alındığını da söylemek zorunda kalırdık ki, bugün, sosyalist ülkelerde ortaya çıkan sorunlar, bunun böyle olmadığını gösteriyor. Bu sağ, ekonomist anlayışlar sosyalizmi ileri götürememiştir.

Yüzyılların bireyci düşünce ve alışkanlıklarından, geleneklerinden insanları koparabilmek, kapitalizmin kirinden pasından arındırabilmek hiç de kolay bir iş değil. Bunu, üretim güçlerinin önünü açmak ve toplumsal refahı yükseltmek de ortadan kaldırmıyor, insanlar toplumsal refaha erişmekle, yeni insanlar haline gelmiyor; sosyalistleşerek kolektif bilinç ve ruha sahip olamıyor. Bütün sosyalizm deneyleri günahlarıyla, sevaplarıyla önümüzde duruyor: Üretici güçlerin geliştirilmesi ihmal edilemez ve insanları dönüştürmede,

insanların, ideolojik, politik, kültürel olarak komünist anlamda dönüştürülmesi politikasıyla tamamlanamadı mı, bunun için kültür devrimi sürekli kılınamadı mı, sosyalizm kapitalizme kesin üstünlük sağlayamayacaktır.

alt yapı olarak önemi yadsınamaz ama, bu sosyalizmin sadece bir yüzüdür. Diğer yüzü insanları kapitalist düşünce ve alışkanlıklardan sıyrarak, kolektif ruh ve bilinç vererek, yani insanları kafa kafa sosyalistleştirilmiştir. Emperyalizmin propagandasına karşı bağımsız kılabilme, her şeyiyle kendini sosyalist topluma adayabilecek düzeye getirebilme. Fedakârlık, çalışkanlıktır, insanlığın ve toplumun çıkarlarını her şeyin üzerinde görmektir. Enternasyonalist dayanışma bilinci ve coşkudur. Hatkara yardım elini hiçbir karşılık belemeksizin uzatabilmektir. İşte sosyalist insan bu niteliklere sahip yeni insandır. Sosyalizmin bu yüzü sosyalizmin kapitalizme üstünlüğünü ortaya koymaktadır. Sorunu şöyle de ortaya koyabiliriz: Üretici güçlerin geliştirilmesi, toplumsal refahın sağlanması, insanların, ideolojik, politik, kültürel olarak komünist anlamda dönüştürülmesi politikasıyla tamamlanamadı mı, bu-

nun için kültür devrimi sürekli kılınmadı mı, sosyalizm kapitalizme kesin üstünlük sağlayamayacaktır, insanlar sosyalizmde maddi açıdan biraz zor da kaldılar mı, yaşam düzeylerinde bozulma oldu mu, sosyalizme karşı çıkabiliyorlarsa; işte sosyalist insan yaratma ve kültür devrimini sürekli kılmanın ciddiyeti ve önemi burada ortaya çıkıyor. Polonya bu konuda derslerle doludur. Polonya'da yaşam standartlarında biraz düşme olunca kitleler dayanışmanın peşinen takılıp sosyalizmin kapılarına dayanmışlardır.

insanlar iletişim araçlarının devasa boyutlar kazandığı günümüzde, emperyalizmin çok yönlü propagandasından ister istemez etkileniyorlar. Değiştirilmeleri, yenilenmeleri, sosyalistleştirilmeleri hiç de kolay olmuyor. Bunun için emperyalizmin propaganda kanatlarının yaygınlığı gözönüne alınarak, geçmiş düşünce ve alışkanlıklarla sürekli mücadele etmeyi gerektirir. Bu, gereği gibi yapılmadığından, bir de bunun üstüne kapitalist düşünce ve alışkanlıkları besleyen alt yapının korunması ve hatta geliştirilmesi politikası eklenince, yenileme işi daha da zorlaşıyor. Bunlar gözönüne alınmadığı gibi, "barış içinde yaş" ve "üretim güçlerini geliştirme" her şeyin önüne çıkarılınca, tüketim alışkanlıkları geliştirilip bireysel zenginleşme özendirilince, sorunlar daha da içinden çıkılmaz hale geliyor. Başka bir deyişle sosyalizmin manevi değerleri, kolektif dayanışma ve yardımlaşma, enternasyonal bilinç, toplum için fedakârlık gibi kapitalizmi gerçekte altedecek olan değerler bir kenara bırakılıyor. Macaristan'da olanlar da bunlardan başkaları değildir.

Bütün bu uygulamaların sonucu, Macaristan'da çok partililiğe geçişin yolu, bizzat MSİP tarafından açılmış, sosyalizmin varlığı-yokluğu tartışılır olmuştur. Sosyalist değerlerin, burjuva demokrasisine dönüş yapacak kadar aşındırıldığı bir ülkede, sosyalizmin mi, kapitalizmin mi, ya da kolektif üretim ilişkilerinin mi, grup ve bireysel mülkiyet ilişkilerinin mi egemen olduğunu, ya da giderek hangisinin ağır basmaya başladığının tartışmasını yapmak, yadırganacak bir durum değildir.

Macaristan'ı da doğrudan ilgilendiren bir sorun var. Sosyalist ülkelerde enternasyonal birlik ve dayanışma bilinci öylesine zayıflamıştır ki, bırakalım emperyalizme karşı kurtuluş savaşlarına aktif destek vermeyi, bugün ken-

Macar halkına düşen görev M-L teoriyi yaşamın her alanında savunmaktır.

di içlerinde milliyetçilik uç vermeye başlamıştır. Milliyetçi çıkarlar ön plana çıkıyor, halklar birbirine düşüyor. Gorbaçov'la birlikte Sovyet halkları arasında milliyetçilik alevleniyor. Litvanya, Estonya, Letonya daha fazla özerklikten öte, bağımsızlık istiyor. 70 yıl önce çözülmüş bir Karabağ sorunu için, Ermeni ve Azeri halklar birbiriyle çatışıp kanlı bıçaklı olabiliyor. Aynı şeyler, diğer sosyalist ülkelerde de farklı boyutlarda kendisini gösteriyor. Bunlar dışı vurmuş reddedilemeyecek nesnel olgulardır.

Daha yeni, Transilvanya bölgesindeki Macar azınlığa karşı yapılan uygulamalar nedeniyle bir yandan Macar, diğer yandan Romen milliyetçiliği canlanıverdi. (Romanya konumuz dışı olduğu için geçiyoruz.) İşte Macaristan sosyalizminin, ideolojik, kültürel ve sınıfsal, manevi değerlerinin proletarya ve topluma egemen kılınmasını ihmal etmesi: Kültür devrimini sürekli kılamaması, enternasyonal birlik ve dayanışma bilincini ayakta tutamaması ve milliyetçi duygulara açık kapı bırakmasının kaçınılmaz sonuçları! Sosyalist Demokrasi ve Sosyalizmden Ne Anlamak Gerekliyor?

Sorun, yazımızın başında da ortaya koyduğumuz gibi, gelip sosyalist demokrasi ve parti ile kitleler arasındaki ilişkilere dayanıyor. Bugün sosyalist ülkelerin gündeminde, sorunların çözümsüz kalmasına bağlı olarak sosyalist demokrasi tartışmaları yer alıyor.

Sorunun özünün yakalandığını kabul etmek gerek. Sosyalist demokrasinin işletilememesi, parti ile kitleler arasında olması gereken organik ilişkinin kopukluğu ve sonuçta partiden başlayarak toplumu da saran bürokratik işleyiş ve yozlaşma, kitlelerin giderek sosyalizme yabancılaşması gibi olgular Gorbaçov dahil tüm sosyalist ülke liderlerince kabul ediliyor. Sosyalizmin, birikmiş, çözüm bekleyen sorunlarını teş-

Sosyalizmin manevi değerleri, kolektif dayanışma ve yardımlaşma, enternasyonal bilinç, toplum için fedakarlık gibi kapitalizmi gerçekte altedecek olan değerler bir kenara bırakılıyor.

his etmekte birleşmek iyi bir şey. Ama yeterli değil. Tedavinin nasıl yapılacağı, sorunların hangi yol izlenerek çözüleceği de daha az önemli değildir. İşte çelişki, sorunların çözümünde hangi yolun izleneceğinde ortaya çıkıyor. Bugün bu ülkelerde, sosyalist demokrasinin işletilememesinin nedenini, sosyalist çoğulculuğa ve çok partilili-

ğe bağlayanlarla, aslında sorunun partinin sağ potikalar izleyerek kitleleri den kopması ve kitlelerin nabzını elinde tutamamasına, kitleleri sosyalizmin örgütlenmesine fedakârca ve aktif olarak katamamasına bağlayanlar olmak üzere iki farklı görüş vardır. Birincisi Gorbaçov ve en çok noktada Macaristan örneğinde olduğu gibi kapitalist ekonomik ve siyasi işleyiş ve ilişkilere daha fazla yer vermeye yöneliktir. Bu noktada Macaristan'a baktığımızda, sosyalist demokrasiden-ama paslanmış, işlemeyen bir sosyalist demokrasi olduğunu belirtelim- burjuva demokrasisine doğru bir yöneliş görmek mümkün. Bu yolun tersine diğer görüş, sosyalist demokrasiyi işletmemekten, çoğulculuktan, çok partililikten değil, sosyalist ülkelerin başına musallat olmuş revizyonizm belasından kurtulmaktan geçtiğini söyleyen Marksist Leninist görüştür. Komünist partilerin 20. kongre kararlarına bağlı olarak, 1956'dan sonra sağ politik bir çizgi izlemeye başlamaları, üretici güçler teorisine sarılmaları, kitlelerin sosyalist eğitimi ni ihmal etmeleri, kitlelerle bağlarının zayıflaması, bürokrasi ve yozlaşmayla birlikte sosyalizmi çıkmaza sokmuştur. Yani parti politikalarının sağa çark etmesi ve yanlışlığı, sosyalizmin sorunların çözümünün ve sınıfsız topluma gidişin önünde engel hale gelmiştir.

Marksist Leninist ilkeler proletaryanın sosyalizmden sınıfsız topluma gidişte, proletarya diktatörlüğünün, proletarya partisinin öncülüğünü ve iktidarını, hiçbir sınıf gücü ile paylaşmamasını zorunlu kılar. Sınıfsız topluma gidişte, proletarya kendi dışında hiçbir sınıfın politik örgütlenmesine izin vermez. Sosyalist demokrasi, parti ve kitleler arasında volan kayışları işlevi gören de olsa, proletarya partisi dışında diğer sınıf partileri varlığını koruyorsa, bunu, kapitalizmden sosyalizme geçişte devlet biçimlerinin çeşitliliği ve farklılığında aramak gerekir. Devrimin daha geniş bir toplumsal tabana yayılarak kendi özgünlüğü içinde halk cepheleleri veya ulusal cephelelerle gerçekleştirilmiş olması, bu cephelelerde yer alan ve proletarya partisinin kesin öncülüğünü kabul eden ve sosyalizmin örgütlenmesi önünde engel teşkil etmeyen diğer sınıf partilerinin belli bir süre daha varlıklarını sürdürmelerini getirmiştir. Bu tür genellikle işçi-köylü ittifakına dayalı geçiş biçimleri, Lenin'in iki Taktik'te ifade ettiği, proletarya ve köylülüğün devrimci-demokratik dikta-

törlüğüne, ya da aynı muhtevaya sahip halk diktatörlüklerine (demokrasilerine) denk düşmektedir. Hatta bu geçişlerde, sınıf ittifakı yelpazesinin daha da genişlediği Çin gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde, ulusal burjuvazinin partileri de varlıklarını sürdürmüşlerdir. Halk diktatörlüğünün, sosyalizme geçişin bir biçimi olduğu ülkelerde, kesintisiz olarak sürecin sona erip sosyalizme adım atıldıktan sonra proletarya partisi iktidarı hiçbir şekilde diğer sınıf partileriyle paylaşmaz. Ve şimdiye kadar ki deneylerde de paylaşmadığı ortadadır. (Diğer sınıf partileri bu süreçte sembolik bir işleve sahip olabilirler. Ya da çokça örneği görüldüğü gibi, proletarya partisi ile birleşirler.)

Sınıfsız topluma doğru, sınıf çelişkilerinin giderek kaldırılmaya başlandığı aşamada (şehir-kır, tarım-sanayi, proletarya-köylülük çelişkilerinin) çok parti tartışması yapmak, en hafif deyişle saçmalaktır. Sınıflararası çelişkilerin çözümünün başladığı noktada, diğer sınıflar çözülürken bu sınıfların partilerine "özgürlük" istemek, daha çok burjuva parlamenterizmine uygun düşen çok partililikten ve geriye dönüşten başka ne anlama gelebilir?

Halk demokrasisi aşamasından sonra -geçmişte 1948'de bu aşamada Macaristan Komünist Partisi Sosyal Demokrat Parti ile birleşmişti - sosyalizme doğru adım atmış olan Macaristan'da -40 yıl sonra çok partiliğe geçişin karara bağlanması ne ile açıklanacaktır? Bunun sosyalist parti ile uzak yakın bir ilişki olamaz. Bu karar sosyalizmin ilke ve değerlerini aşındırmada en uç noktaya gelinmesi, kapitalist kurumlar ve siyasi işleyişten medet umulmaya başlanmasıdır ki, Marksist Leninistler'in Macaristan'da sosyalizm var mı tartışmasını daha ağırlaştırmaya başlamaları da bununla ilgilidir.

Sonuçta şunu söyleyebiliriz. Sorun, sosyalist demokrasiden ne anlaşıldığı, Marksist Leninistlerin ne anladığı sorunudur. Sosyalist çoğulculuk ardına sığınıp çok partiliği savunmak, Marksist Leninist sosyalist demokrasi anlayışının reddettiği bir anlayıştır.

Yeri gelmişken burada, bu konuda ülkemiz solundaki çarpık anlayışlara da değinmek ve Macaristan'daki son gelişmeleri, sosyalist demokrasinin bir gereği olarak değerlendirecek övcek olanlara da bazı gerçekleri anımsatmak istiyoruz.

Solun yenilgisi, yılgınlık, pasifizm ve

daha sağa savrularak burjuvazi ile uzlaşma teorilerini gündeme getirirken, sınıf mücadelesi pratiğine bugünkü somut şartlarda hizmet etmeyecek konuların tartışılmasını da getirdi. İşte bunlardan biri de sosyalist demokrasi tartışması oldu. Sosyalist ülke ve güçler arasındaki tartışılan bu konu, solu fazlasıyla etkiledi. Öyle ki bazıları daha ileri giderek, solun yenilgisini sosyalist demokrasinin kavranamamasına bağlayabildi!

İşte bu tür sapkın akımlar sosyalist demokrasiyi yeniden keşfederek sosyalist demokrasi deyince, koro halinde çok partili demokrasi cevabını verir oldular. Bunlar sosyalist demokrasiyi, çoğulculuğa indirgedikleri gibi, bilgece ahkam keserek, sosyalist ülkelere bile akıl vermeye kalkıştılar. Sos-

Bugün Macaristan tarihi yeniden ele alınmak üzere tartışılmaya başlanmışsa, 1956 Karşı-devrimi halk ayaklanması olabilir mi, düşüncesiyle yeniden değerlendirebiliyorsa, bütün bunlar ancak emperyalizmi sevindiren gelişmeler olabilir.

yalist ülkelerdeki çok yönlü tıkanıklığın, çok partiliğe geçişle aşılabileceğini söyleyebilecek kadar ileri gittiler. Öyle ki birlikler oluşturmak için sosyalist demokrasi üzerinde, bu çerçevede anlaşmayı kalkış noktası yapabildiler. Fakat ülkemiz sınıf mücadelesi pratiği çok geçmeden bu tartışmaları gündem dışı bıraktı. Bu bir yana, artık onlara birileri Macaristan'ın çok partiliğe geçiş aşamasına nereden ve nasıl geldiğini anlatmalı ve sosyalist demokrasiden Lenin ve Stalin'in ne anladığını öğretmelidir!

1956 Karşı-devrim mi, Halk Ayaklanması mı?

Macaristan'da tarih sayfaları yeniden açılıyor, 1956 olayları yeniden tartışma gündemine getiriliyor.

Bu tartışma neden gündeme getiriliyor?

Kapitalist piyasa ekonomisini daha genişletmeye yönelme, bağımsız sendikaların kurulmasına izin verme ve

çok partiliğe geçiş kararı alma, ister istemez Macaristan Sosyalist İşçi Partisi yöneticilerini tarihlerine yeniden bakmaya zorluyor. Macaristan'da sosyalizm mi yoksa kapitalizm mi ağır basıyor sorusu, biryere kadar 1956 olaylarına yeni yaklaşımda cevabını bulacaktır. Ne denirse densin, bugün kapitalizme siyasi düzlemde de yolu açanlar, tarihi, geldikleri bu noktada yeniden yazmak zorundadırlar! İşte bunun için ilk önce, devrim ve karşı-devrim çatışmasının Macaristan tarihindeki önemli dönemlerinden 1956 olaylarını hedef seçiyorlar.

Gorbaçov da, açıklık ve yeniden yapılanma adı altında, ekonomik ve siyasi reformlarla (parti de dahil olmak üzere) siyasi mekanizma ve işleyişi değiştirmeye yöneldiği, Marksist Leninist ilkeleri iyice törpülediği, değiştirdiği, sağcılığı derinleştirdiği noktada, Sovyetler Birliği tarihini yeniden yazmaya aynı kaygılarla girişmiştir. Buharin başta olmak üzere karşı-devrimcilerin aklanmaya başlanmasıyla Gorbaçov'un reformları arasında bir paralellik olduğu açıktır.

Aynı şeyleri 1956 karşı-devrimi odağında yapılan tartışmalar için de söyleyebiliriz. Tarihte karşı-devrim olarak yerini almış ve Macar halkıyla birlikte Sovyet Kızıl Ordusu tarafından ezilmiş olan 1956 ayaklanmasını, halk ayaklanması olarak yeniden değerlendirilmeye tabi tutmak, karşı-devrimcileri aklamaya götürür. Bu otayın tartışılması bile Macaristan'da sosyalist ilke ve değerlerin ne ölçüde zedetendiğini gösteriyor. Eğer bu tartışmalar karşı-devrimi ayaklanmayı halk ayaklanmasına dönüştürmekle sonuçlanırsa, kuşkusuz İngiliz ve Amerikan emperyalizminin desteklediği, faşist Macar burjuvazisine dayanan karşı-devrimci imre Nagy'in de aklanması gündeme gelecektir. Marksist Leninistler olarak şunu demek durumuyuz karşı karşıyayız: Bugün Macaristan tarihi yeniden ele alınmak üzere tartışılmaya başlanmışsa, 1956 karşı-devrimi halk ayaklanması olabilir mi, düşüncesiyle yeniden değerlendirilebiliyorsa, bütün bunlar ancak emperyalizmi sevindiren gelişmeler olabilir. Sosyalist çoğulculuk adına çok partiliğe geçiş kararı ve kapitalizme akıl almaz tavizler vermek, Macaristan sosyalizmin! (MSİP'yi) bugün dah fazla yozlaşmaya, Marksist Leninist değer ve ilkelerinden geri gitmeye, kapitalizmin kapısını çötmeye götürmektedir,

Venezüella halkı zulme ve zorbalığa başkaldırıyor.

SÖMÜRÜYE BAŞKALDIRAN BİR HALK:

VENEZUELLA

Venezüella çalkalanıyor. Mağazaların ateşe verilmesi, yağmalanması, sokaklarda barikatlar kurarak polise ateş açanlar, kenti çevreleyen gecekondu mahalelerinden Caracas'ın cafcıflı alışveriş merkezine akan binlerce kişilik öfke dolu kalabalıklar, 500'ü aşkın ölü, binlerce yaralı yükselen halk muhalefetine pratikteki yansıma biçimi.

Böylesi bir panoramanın nedeni ise hükümetin temel tüketim maddelerine yaptığı zamlarla varolan sefaletin daha da derinleşmesi. Venezüella'da ekonomik kriz sosyal ve siyasal plana da yansımış, son zam kararlarıyla birlikte oluşan tepkiler ülkede gündemi belirleyen başat konu olmuştur.

Açlığın, yoksulluğun, sefaletin kâbus noktasına ulaştığı bir aşamada 24 Ocak kararlarını anımsatan IMF patentli "ekonomik önlemler paketi"nin uygulama konması bardağı taşıran son damla olmuş, halk sokaklara dokutmuş, yağmalamalara, kundaklamalara yönelmiştir. Sosyal demokrat etiketli Carlos Andres Perez hükümeti, görünümde de olsa geri adım atmak zorunda kalmıştır. Ancak tMF ağırlığını koymuş, kredileri kesme vb. yaptırım tehditleriyle zamların geri çekilmesine en-

gel olmuştur. Hatkın tepkilerini nötralize edebilmek amacıyla asgari ücrete % 30 civarında zam yaptığını açıklayan Perez, IMF'nin istemlerine boyun eğmiş ve Mart ayı başında tMF ile IMF'nin istediği doğrultuda bir anlaşmayı imzalamıştır. Tam da bu noktada Perez yüzündeki sosyal demokrat maskeyi -iktidara geleli henüz bir ay bile olmamışken- bir kenara atıp sopasını eline almıştır. Temel anayasal hak ve özgürlükler askıya alınmış, sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş, ülkedeki tüm okul ve üniversiteler süresiz olarak tatil edilmiştir. Bu önlemlere karşın gösterilerin devam ettiğini gören Perez, biraz daha sertleşmekte bir sakınca görmemiş, "ordu ve güvenlik güçlerinin ancak bir noktaya kadar soğukkanlılığını koruyabileceğini" söyleyebilmiştir. Bir yandan elindeki sopayı sallayan "sosyal demokrat" devlet başkanı, diğer yandan da haka umut dağıtmaktan geri durmamıştır. "Zor bir dönemden sonra olumlu sonuçlar kendini gelecek yıllarda gösterecektir" deyişi pek yabancı değil kulaklarımıza. Bu sözleri yıllardır biz de dinlemiyor muyuz? Bakalım Venezüella halkı ne kadar dinleyecek! IMF patentli ekonomi politikaları yeni sömürge ülkelerde pek

farklılık göstermiyor. Ancak kitlelerin tepkilerinin tavrı alışın kalıbına dökülmesi noktasında önemli farklılıklar var. Bugünlerde Venezüella'da yaşananların benzeri geçtiğimiz aylarda Cezayir ve Sudan'da da yaşanmış, olağanüstü boyutlara varan zamlar karşısında halk sokaklara dökülmüştü. Oysa bizim ülkemizde de ekonomik panorama bu ülkelerden pek farklı değil. Hatta zamların sıklığını ve oranını düşünürsek durum daha da vahime gidiyor diyebilmek mümkün. Ancak buna rağmen kitleler tavırsız kalmakta, son 8-10 yılda alım gücünün azımsanmayacak bir düşüş göstermesine rağmen hoşnutsuzluklarını eyleme dönüştürmemektedirler. Bu paradoksal görünüm yeni sömürge ülkeler arasındaki özgül farklılıklar dışında bir anlama sahip değildir. Ülkemizin jeopolitik önemi, çarpık kapitalizmin, dolayısıyla da devletin militarize gücünün daha gelişmiş ve görece anlamda güçlü oluşu, yüzyılların mirası olan devletin güçlülüğü imajı bizde potansiyel tepkilerin ifade edilmesini güçleştiren unsurlardır.

Kimileri Venezüella gibi örneklerden kalkıp "O ülkeler için de yeni sömürge tespiti yapıyorsunuz, dolayısıyla suni dengeden söz ediyorsunuz. Bizim ülkemizdeki tepkisizliği de suni denge ile açıklıyorsunuz. Peki nasıl oluyor da oralarda böylesi tepkiler oluşabiliyor?" diyeceklerdir. Suni denge olgusunun dogmatik kavranışından öte anlam taşımayan bu eleştiriler hiçbir siyasi değere sahip değildir. Suni denge olgusu kitle hareketlerinin varlığı-yokluğu ikilemiyle ele almaz. Sürekli milli krizin varlığı koşullarında halk memnuniyetsizliğini şu veya bu biçimde dile getirir. Ancak memnuniyetsizliğin sonucu olan kıpırdanışlar memnuniyetsizliğin ve yeni sömürge ülkelerin ekonomik, sosyal ve siyasal durumuna denk düşen düzeyde değildir. Diğer yandan suni denge her yeni-sömürge ülkede aynı gücülükte var olmaz. Venezüella, Sudan gibi ülkelerde yeni-sömürgecilik ilişkilerinin zayıf oluşu, militer güçlerin organizasyonunun gelişen muhalefetin bastırma açısından yetersiz katması, düzene karşı çıkılmaz anlayışının bizde olduğu gibi güçlü olmayışı vb. nedenlerle bizim ülkemize oranla çok daha zayıftır. Bu nedendir ki dönem dönem kitlesel başkaldırıları gündeme gelebilir.

Dünyanın dört bir yanından sömürüye başkaldırış sesleri yükseliyor...

AVUKAT İSTENDİĞİNDE DOSYALARI VERMEK ZORUNDADIR

(AVUKATLIK KANUNU Madde 39)

Bir avukat dosyaları neden saklar? Bu saklama müvekkillerine karşı mıdır, yoksa müvekkilleri için midir? 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 39. maddesine baktığımızda bu "saklama"nın müvekkillerine karşı değil, müvekkilleri için olduğunu anlamamız zor olmuştur. Şöyle diyor 39. madde:

"Madde 39; Avukat kendisine tevdi olunan evrakı, vekaletin sona ermesinden itibaren üç yıl süre ile saklamakla yükümlüdür. Şu kadar ki, evrakın geri alınması müvekkile yazı ile bildirilmiş olduğu hallerde saklama yükümlülüğü, bildirme tarihinden itibaren üç ayın sonunda sona erer.

Avukat, ücreti ve yapmış olduğu giderleri kendisine ödenmedikçe

elinde bulunan evrakı geri vermekle yükümlü değildir."

Madde metninden de anlaşılacağı gibi sorun oldukça açık ve nettir.

1- Avukatın dosya saklaması müvekkile karşı bir yükümlülüktür. Bu müvekkile tanınan bir hak. Dava sona erse de, vekalet sona erse de müvekkil dosyanın yeniden ele alınması gibi bir girişim başlatıldığında, dosyaları bulabilmelidir. Madde de bunu düzenlemekte ve bu saklamanın avukatlar için bir yük olmaması için bir sınır koymaktadır.

2- Yasa metninde geçen "geri al ma", "geri vermek" gibi terimlerden de anlaşılacağı üzere dosyalar her zaman için müvekkile ait olarak kabul edilmektedir. Avukatın görevi sadece onları inceleyerek görevini yerine getirmektir. Müvekkil isterse bu dosyaları

bir avukattan alıp başka bir avukata verebilir. Eğer, dosyalar elinden alınan avukat ücreti ve masrafları da ödemişse buna hiçbir itirazda bulunamaz.

3- Yine yasa metninden de anlaşılacağı üzere dosyalar konusu avukat ile müvekkil arasında bir sorundur. Avukat isterse vekil ilişkisi (vekalet) sona eren kişiye "gel dosyalarını geri al" diye yazı yazabilir. Geri almazsa üç ay sonra bu dosyaları imha eder. Müvekkil üç ay içinde dosyaları almakta veya atmamakta, bu dosyalar üzerinde tasarruf hakkını kullanmış olmaktadır. Ancak bu kullanımdan sonradır ki, avukatın dosyalar üzerinde (saklamaya devam etme veya imha etme gibi) bir tasarruf hakkı doğmaktadır.

Evet, yasa böyle diyor. Ama ilerici-demokrat olmanın asgari gereklerini kavramayanlar için sığınacak bir yer her zaman bulunur. Ne yazık ki, burjuva yalaları bile aklamıyor.

İSTANBUL BAROSU BAŞKANI

SAYIN TURGUT KAZAN ve
YÖNETİM KURULUNA,

21.3.1989 tarihli gazetelerde bir açıklamanızı okuduk. Yaptığınız açıklama-da "bu,savunma hakkına yapılan bir saldırıdır" diyorsunuz.

Açıklamanızdan da hemen görüleceği gibi, gelişmeleri hiç araştırmayıp aynı mesleği paylaştığınız bir insanı korumaya duygusuyla hareket ettiğiniz belli oluyor. Gelişmeleri süreçten ayırıp sadece tek bir olay bazına indirgeyip -ki onu da kavrayamadığınız ortada- o şekilde değerlendiriyorsunuz. Oysa bizlerin davamızın sonuna geldiği bir aşamada Av. Nebi Barlas'ın neden azlettiğimizi düşünmeli ve bunun cevabını bulmalıydınız. Böylesi bir aşamada bu kadar kalabalık tutuklunun avukatları-

nı azletmesinin nedenlerini -niçinlerini sorgulamalıydınız. Çok önemli nedenler olmadan hiçbir tutuklunun avukatını azletmeyeceğini düşünmelydiniz. Tek başına bu olgu bile sizin Av. Nebi Barlas'ı sorgulamanız için yeterli bir neden olmayıdı.

Oysa, bırakalım Av. Nebi Barlas'ın müvekkilleri üzerinde yarattığı "güven bunalımı"nı sorgulamayı, aksine Nebi Barlas'ı savunur ve onu haklı gören bir tutum içine girdiğiniz anlaşılmaktadır.

Bugüne kadar kendinize ve Av. Nebi Barlas'a sormayı düşünmediğiniz, düşünemediğiniz şeyleri bizler kısaca da olsa size anlatmak istiyoruz.

Yıllardır avukatlık mesleğini bizzat yürüten, yılların tecrübesine sahip biri olarak şu soruları kendinize sormanızı ve cevaplamanızı istiyoruz.

İlerici-demokrat nitelikli olduğunu iddia eden bir avukat "savunduğu" müvekkillerinin işkence gördüğüne dair açılan, işkenceci polislerin yargılandığı bir davaya girmeli midir? İnsanlık suçu olan işkenceyi bir kez daha mahkûm etmek, bu suçu isteyen işkencecileri mahkûm ettirmek bir avukatın görevi midir? İşkenceci polislerin tehdidinden yılıp bu davalara girmek, objektif olarak polisle uzlaşma sağlamak değil midir? Böylesi bir durumda, Baro'nun ilerici-demokrat kimliğine yarışır tavrı hangisidir?

İlerici-demokrat, meslek onuruna saygılı bir avukatın ahlakı, müvekkilleriyle kendi arasında kaılması gereken her türlü doküman ve bilgiyi müvekkillerinin haberi ve izni olmadan başka yerlere vermemeyi gerektirmez mi? Buna rağmen bir avukat aksini yaparsa bunun anlamı nedir? Burjuva yaşaları bile "avukat görüşü dinlenemez" dediğine göre, ilerici-demokrat Baro'nun ahlakına yaraşır olan nedir?

İlerici-demokrat olduğunu iddia eden bir avukatın, tutukluların ailelerinin parasal durumunu gözönüne almaksızın sürekli "mali sorunu" dayatması doğru mudur? Ve bir avukatın bu durumu vurgulamak için, mafia davalarna girmede için kaybettiği milyonları hatırlatması ne derece ahlaklıdır? Parasal

açıdan iyi durumda olmayan müvekkillerini görmeye dahi gitmemek, davasıyla ilgilenmemek bir avukatın mesleki onuruna uyar mı? Ve hatta yeterince parası olmayan müvekkillerinin tahliyesini dahi istememek bir avukatın meslek ahlakına yakışır mı? Tutsakların tecrit koşullarında olduğu, idam cezalarının infaz edildiği koşullarda müvekkillerinden dahi, ailelerinden aldığı paraya ilave olarak, para istemek bir avukat için ne anlama gelir?

İlerici-demokrat olduğunu söyleyen bir avukat, her türlü hukuk ilkelerinin ayaklar altına alındığı 12 Eylül mahkemelerinde müvekkillerini mahkeme karşısında yalnız bırakır mı? Müvekkillerini mahkemenin "iyi niyeti" konusunda ikna etmeye çalışır mı? Hatta yüzlerce idam cezası isteyen bir savcıcı adeta aklamaya uğraşır mı?

İlerici-demokrat olduğunu söyleyen bir avukat, müvekkilleriyle konuşmadan, davanın önemli aşamalarında kendi kafasına ve işine göre davranır mı? Böylesi bir tavır yargılanan tutsakları hiçe saymak, onlara aldırılmamak değil midir?

İlerici-demokrat olduğunu söyleyen bir avukatın tüm uyarılara rağmen bençilliğinden dolayı, davanın savunma aşamasına geldiğine aldırılmadan, kendi arşivcilik tutkusunu öne çıkarıp dar va dosyalarını müvekkillerine vermesi onların ceza almasını istemekle aynı anlama gelmez mi? Bu tavır, müvekkillerinin savunma hakkına "saygı" mıdır?

Ve ilerici-demokrat bir avukat tüm ısrarlara rağmen savunma dosyalarını vermeyince, gelinip ondan dosyaların alınması karşısında, polisle işbirliği yapan bir davranış içine girmesi ne anlama gelir?

Bütün bu soruların cevabı Av. Nebi Barlas açısından olumsuzdur ve bu Baro'nuz açısından da böyle değertendirilmesi gerekir.

Başkalarını nankörlükle suçlayan, "zaten ne beklenir ki bunlardan!" diyen, Av. Nebi Barlas öylesine nankör ve ahlaktan yoksundur ki, 12 Eylül öncesinde faşist saldırıların ilerici-demokrat

aydın kesime yöneldiği günlerde kendisinin can güvenliğini sağladığını dahi unutmamıştır.

Av. Nebi Barlas, tutukluların haberleşme dahi tüm sosyal haklarının ortadan kaldırıldığı koşullarda, müvekkillerine haber dahi vermeden onları azletmekten dahi çekinmemiştir.

Bu davanın tevzii tahkikat aşamasında, tutuklular dava eylemlerindeki çelişkileri gösterip, ısrarla bunların mahkemeye sunulmasını istedikleri hald'e, Av. Nebi Barlas "yasak savma" anlayışıyla hareket etmiştir.

Yukarıda saydığımız sorunlar, Av. Nebi Barlas'la her zaman konuşulmuş, gerekli eleştiriler yüzüne karşı söylenmiş, tartışılmış, medeni tüm kuralları işletilmiştir.

İşte sizin savunduğunuz avukat Nebi Barlas'ın gerçek yüzü budur. Şimdiye kadar Av. Nebi Barlas'ın bu yüzünü kamuoyuna açıklama gereği duymadık, kendi aramızda sorunları çözmeye çalıştık. Ancak bu aşamada bu açıklamayı yapmamız bir zorunluluk haline geldi. Bu açıdan "bu savunma hakkıma bir saldırıdır" deyişinizi yeniden gözden geçireceğinizi düşünüyorum.

Demokrat-ilerici olduğunu söyleyen bir Baro, kast anlayışıyla hareket etmemeli, her şeyden önce kendi üyesini sorgulayabilecek bir demokrat anlayışla davranmalıdır. gerçekten bir Baro ahlakından söz ediyorsak, bunu öncelikle Baro savunmalıdır. Aksi halde Baro'nun meslek ahlakı kapitalist ilişkilerin yozluğu, çürümüşlüğü ve çıkarıcılığı içinde yok olup gider.

Baro, üyelerini devrimcilere karşı değil, tüm demokratik kuruluşları, ilerici kıpırdanış ve hak arama hareketlerini yok etmeye çalışan, kişiliksiz bir toplum yaratmak için her türlü baskıyla kendi hukukunu dahi ayaklar altına alarak uygulayan egemen güçlere karşı korumalı ve meslek onurunu ayakta tutmalıdır.

Gerçeklerin anlaşılacağına, her şey rağmen meslek ahlakını savunan insanların var olduğuna inanıyoruz.

Başarılar dileriz.

Abdülaziz Demirayak	Arif Hikmet Asma	Hami Şakir özsoamar	A.Şener Yıldırım	Mehmet Akdemir
Mustafa Dalkıran	Vehbi Ersan	Çetin Şenyurt	Gaffar Akel	Tayfun Özkök
Harun Kartal	Kenan Motor	Tank Koçoğlu	Mürsel Göleli	Aydın Açıkgöz
Hasan Eliuygun	Alişan Yalçın	Baki Altın	Mehmet Kılıç	

ZORUNLU BİR AÇIKLAMA

(...) "Dağ başında kurulan ve adeta dağ kanunlarıyla yönetilen bu mekanda iki farklı tavır sergilendi. Bir tarafta işkencelere her türden yasak ve kısıtlamalara maruz katan, İTE giymedikleri için üzerlerindeki sivil giysileri alınarak hücrelerde ölüme terk edilen, ziyarete ve havalandırmaya çıkarılmayan, mektup vb. haklardan mahrum bırakılan, açıklık koyun koyuna yatan tutuklular; diğer yanda ise karavana seslerine kulak kabartıp, işkence seslerine kulak tıkayan, TTE'leriyle ziyarete ve havalandırmaya çıkan tutuklular... Sürecin başından itibaren teslimiyet yaşayan sol hareketlerden DY, bugüne değin hep "en doğrusunu yaptıklarını" idare etmekten bir an olsun geri adım atmadı. KURTULUŞ, TKEP VE TDKP ise, bu konuda kısmi de olsa özeleştiri verip süreç içerisinde "direniş platformu"nda yer almıştı."

(...) "En son, temelinde insana ve insanla ilgili her şeye saldırı amaçlı siyasal iktidarın ülke sathındaki tüm cezaevlerine yönelik 1 Ağustos tarihli saldırı ve baskı programı, Eskişehir Özel Tıp Cezaevi'nde 13 Ekim saldırısında ifadesini bulunca; saldırıyı püskürtmek, siyasal kimliğimizi korumak, kazanılmış haklarımızı savunmak ve daha bir geliştirmek amacıyla 17 Ekim tarihinde başlamak üzere SAG'ni hayata geçirme kararı aldık. SAG programı, DY dışında (*) tüm hareketler tarafından olumlu bulunarak imza altına alınmış ve belirlenen günde SAG'ni başlatmıştık. Düşman "1 Ağustos Genelgesi"ni oturtmakta kararlıydı. Ne var ki, biz de kararlıydık. Bu nedenle SAG'mizin daha 17. gününde, direnişi kırma hesapları yapılarak 20 arkadaşımız değişik cezaevlerine sürgüne gönderiliyordu. Ancak hesap tutmadı. Her ne kadar direnişin gücü zayıflamış, kimi sol'da karamsarlık belirtileri görülmüşse de, eylem tüm bu olumsuzluklarına, eksikliklerine rağmen geneldeki kararlılığıyla devam ediyordu. Ta ki, 32. güne kadar..."

32. gün DY, idarece kendilerine -çoğu muğlak- kısmi birtakım haklarının verilmesini vesile ederek "çerçeveyi yakalayıp eyleme son verdiklerini"

açıkladılar. DY'nin bırakmasının hemen ardından çözümler başlamıştı bile. Ardından bir saat kadar bir zaman geçmeden başta KURTULUŞ olmak üzere, TDKP, TKEP, TKP-B (TKP-B19 Haziran Açlık Grevine de katılmamıştı.) MDD-H D. Yönelim ve kimi "Bağımsızlar" sessiz sedasız, yaptıkları olumsuzluğu ve içine düştükten durumu gözlerden-kulaklardan ırak tutmak, saklamak-örtbas etmek istercesine kimseye fark ettirmeden açlık grevini bırakmışlardı. Öteki, idareyle görüşme yapıp zaman kaybına yot açmaya dahi tahammülü yoktu bu insana-ırt... Tez elden karavana istenmeliydi...

DY, cezaevi müdürünün kendilerine verdiği haktan bir "nimet" kabut ederek -tıpkı bir önceki açlık grevinde olduğu gibi- bir kez daha "genete ters" düşmüş oldu. DY genelden tecrit bir yaşam sürdürdükünden, bu sorumsuzluk örneği kendilerine belki çok görülmeyebilir. Peki ya, artık iflah olduklarını söyleyen baylarımıza ve diğerlerine ne oluyordu? Hazırlanan ve kendilerine sunulan programa başında hiç eleştiri getirmeyip altına parmak basan, karavanayı aldıktan sonra programı günah keçisi yapan hareketlere ne oluyordu? Direnişi bıraktıktan an "direniş kancısı" itan edileceklerini bite bile, direnişi kıran direnişçilerimize (!) ne oluyordu? Sahi ne oluyordu acaba? Bütün bunlar hesap edilmedi mi yoksa? Peki ne öyleyse?...

17. Günde sürgünler olayı bu arkadaşları hangi psikoza soktu tam bilemiyoruz ancak, direnişin ilerleyen gün-lerinde kimi rahatsızlıkları da görülmüştü değil. Bunlar biçime ilişkin olduğundan üstünde durmayacağız.

Sürgünlerin ardından, DY'nin bırakması ve bunlarla üst üste düşen siyasal iktidarın "taviz yok" yollu demecileri karamsarlığın boyutunu yükseltmiş yaslandıkları koltuk değnekten birer birer düşmeye başlamıştı. İşte tam da böyle bir ortamda bizleri yalnız bırakan oportünist-reformist hareketlerin yüz-lerindeki maske bir kez daha aşağı düşmüş oldu. Bütün bunlar yaşanırken DY'nin "haklarımızı aldık", KURTU-

LUŞ, TKEP, TDKP, MDD-H'nin "programa başından beri eleştirimiz vardı", "Siyasi Temsilciler bizi bilgilendirmiyordu" (*) deyişlerine ne demeli? Doğrusu yüzüzlüğün bu denli olacağını beklemiyorduk. 17 Ekim'de başlattığımız SAG'mize 37. günde C. Savcısı ve cezaevi müdürlerinin siyasi temsilcilerle görüşmesi neticesinde eylemi sonuçlandırdık. Haklarımızın bir kısmını alamamıştık. Bu nedenle istediğimiz anlamda bir başarı olarak değerlendiremezdik. Eylem sonrası yaşanan süreçte verilen söz-lerin yerine getirilmek istenmemesi, hak gasbına doğru yönelmesi vb. nedenlerle yeni bir SAG'ne gitme kararı alındı.

Bu eyleme, geçen eylemde direniş kancılığı yaptıkları için platformdan dışlanan KURTULUŞ, TKEP, TDKP, MDD-H kendi ayrı programlarıyla katıldılar. DY ise, "haktarımızın yeniden sıfırtanacağı" telaş ve korkusuya karşı çıkıp "sonucun olumsuzluğunun sorumlusunun direnişi güçler otacımtı" itan ederek eyleme katılmadı.

9 Şubat'ta başlattığımız SAG'mizi, 20. günde C. Savcısı ve cezaevi müdürlerine taleplerimizin hemen hepsini kabul ettirerek sonuçlandırdık.

Tarih bir kez daha direnişçileri haklı çıkarmış, hesaptarını direnişin yenilgisi üzerine kurmuş direniş kancısı pasifist-testimiyetçilerin suratına ise bir tokat daha pattatmıştı..."

(...) Evet, yine bir kez daha vurgutamak ihtiyacı hissediyoruz ki; her şeye, ama her şeye rağmen, siyasal kimliğimizi koruyup savunmak, insantık onurunu yaşatmak ve insanca yaşam koşullarını sağlamak için; siyasal, sosyal-insani hak ve istemlerimiz doğrultusunda bugüne kadar sürdürdüğümüz mücadelede bundan sonra da aynı kararlılık ve coşkuyla sürdürülmeye devam edecektir." n

Eskişehir'den Dir grup Devrimci Sol tutsak adına Fethi Özün

(*) DY, eyleme kendi hazırladıkları ayrı bir programla katılmakla birlikte "genele ters düşmeyeceklerini" belirtmeyi de ihmal etmedi.

(*) Siyasi temsilciler idareyle aralarında geçen her görüşmeyi anında kendilerine bildirmelerine rağmen, böyle bir yalan ardına sığınmacı hiç de yakışmıyor. Kaldı ki, doğru olsa bile, bu direnişi kıranın gerekçesi olamaz.

DEVİRİMCİ TUTSAKLAR AMASYA'DA AÇLIK GREVİNİ SÜRDÜRÜYOR...

ıllardır ülkemiz cezaevlerinde zorlu bir mücadele yaşıyor. Bir yanda zindancı-yasakçı zihniyetini cezaevlerinde egemen kılma-ya çalışan, her türlü baskı yöntemini (fiziki-psikolojik) pervasızca kutlanan cezaevi yönetimleri, diğer yanda bunlara karşı direnen siyasi tutsaklar.

Bu cezaevleri arasında Amasya Cezaevi'nin özel bir yeri olmuştur. 12 Eylül'cüler bu cezaevini bir sürgün yeri olarak görmüşlerdir. Baskılar en üst boyutlarıyla uygulanmıştır. '85 sonlarından itibaren cezaevine gelen az sayıda devrimcinin girişimleri de yetersiz kalınca Amasya'daki yasaklar adeta meşrulaşmıştır.

'88 sonbaharında, diğer cezaevlerindeki direnişlere öncülük edenlerin buraya gönderilmeleriyle Amasya Cezaevi'nin bu özelliği (sürgün yeri olması) daha da belirginleşti. Aynı dönem siyasi iktidar baskı ve zor politikasını 1 Ağustos Genelgesi'yle yasallaştırmayı hedeflemişti. Bunun üzerine başlatılan direnişlerde Amasya Cezaevi de açlık grevleri ile yerini aldı. Bu direnişler sonucu birkısım haklar, Cumhuriyet Savcısı ve cezaevi müdürüyle yapılan pazarlıklarda elde edilmiştir.

Ancak cezaevi müdürü ve savcının ikiyüzlü tutumları Amasya'da bir kez daha ortaya çıktı. Siyasi tutsakların kazanılmış hakları tek tek ellerinden alınmaya, verilen sözler unutturulmaya çalışıldı. Bu politikalarıyla yaşama geçirebilmek için bir süre caydırıcı (!) baskı yöntemine başvurdular, işkence, hücre cezası, infaz yakma gibi uygulamaları koz olarak kullanmaya başladılar.

Amasya Cezaevi'ndeki gelişmeler elbette siyasi iktidarın genel tutumundan bağımsız düşünülemez. Siyasi iktidar cezaevlerinin birer direniş odağına dönüşmesini engellemek için cezaevi yöneticilerini sürekli kendi kafa vapısına uygun insanlar arasında seçmektedir.

Amasya'da bir terör havası estirilme-

ye çalışılmıştır. Bu havayı solumayacaklarını göstermek amacıyla Devrimci Sol, Acil, PKK davalarından hükümlü 32 tutsak 2 Mart 1989'da açlık grevine başladı. (Daha sonra Partizan davasından katılımla birlikte bu sayı 34'e çıkmıştır.) Bu girişim Amasya Cezaevi'nin kamuoyundan uzaklığı, önceki yıllarda bir direniş geleneğinin oturtulamamış olması gibi özellikleri göz önüne alındığında daha bir önem kazanıyor. Bir gelenek yaratmaya yönelik böylesi bir direnişe katılmayan insanlar da oldu. Devrimci Yol, Kurtuluş ve TKP kökenli tüm anlayışlarını bir kez daha sergilemişlerdir.

AG'nin başladığı günden itibaren idare tutsakların en zorunlu gereksinimlerini sağlamaktan (şeker, tuz, sıcak su) kaçınarak direnişi kırmaya çalışmış, kaloriferleri yakmayarak direnişçileri soğuğa mahkûm etmiştir.

Yıttardır cezaevleri direnişçilerinin ayrılmaz parçası olan tutsak yakınları vakit geçirmeden yetkilerle ilişki kurmaya çalıştılar. Vati, Cumhuriyet Savcısı ve cezaevi müdürüyle görüşmeler sürerken, Kemalettin Kahraman, Şahin Bilici ve Salih Korkmaz adlı tutsaklar kan kusuyorlardı. (Üç kişi de tedaviyi kabul etmemişlerdir.) Durum bu merkezdeyken olayın baş muhatabı konumundaki Cumhuriyet Savası açıklama yapmaktan sürekli kaçınıyor, ailelerle cezaevi müdürünü karşı karşıya getiriyordu. Gerçekten de 1. Müdür Hasan CAN'ın gelişmelerdeki payı büyüktü.

Siyasi iktidarın faşist-yasakçı potiti-kasının en iğrenç temsilcilerinden biri olan Hasan CAN, tipik bir zindancı olma özelliğinden kaynaklanan uygulamaları ile Amasya Cezaevi'nde yaşananların baş sorumlusudur. H.Can, Mersin Cezaevi'nde görevliken attığı dayak sonucu bir tutsağın kaburgalarının kırılmasına yol açmıştır. Bu olay sahipleri tarafından çok iyi değerlendirilmiş, "sürgün edildi" izlenimi yaratılarak

Amasya Cezaevi Müdürlüğü'yle ödüllendirilmiştir. (Dedik ya, Amasya bir sürgün yeridir(!))

Bu insanlık dışı yaratık sahiplerinin kendisinden beklediklerini uygulamakta hiçbir kural-kriter tanımayarak sadakatini göstermiştir. H.CAN'ın yaptıklarında ne denli keyfi davrandığı C.Savcısı'nın sessiz kalışından da anlaşıl-maktadır.

Amasya Cezaevi'nde yakını bulunan aileler Ankara'ya dönüşlerinde kamuoyunu Amasya'daki baskılara karşı duyarlı kılmak ve AG'yi insanlara duyurmak için girişimlerde bulundular. Bu amaçla çeşitli basın kuruluşlarını ziyaret ettir. Bu ziyaretler arasında en dikkate değer ve bizce artık olağan gelişmeler Cumhuriyet Gazetesi'nde yaşandı.

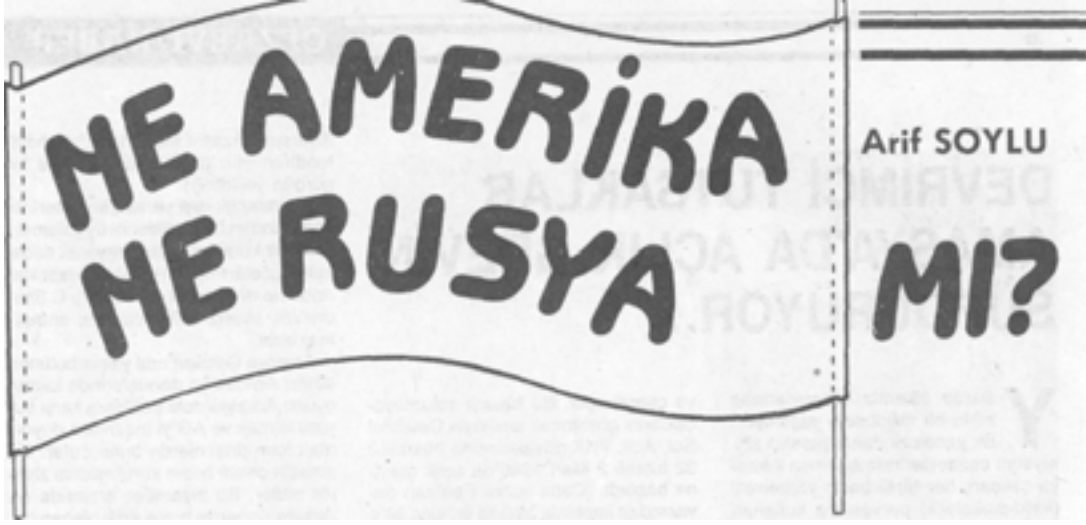
Gazetenin köşe yazarlarından Mustafa Ekmekçi AG'lere karşı olduğunu ve bir şey yapamayacağını açıkça belirtirken ne denli demokrat olduğunu ve toplumsal mücadeleye yakınlık mesafesini ortaya koydu. Gazetenin diğer yetkilileri ise "Eğer Cumhuriyet'te yazarsak desteklediğimiz sanılabilir" diyerek habercilik anlamında da sorumsuzluklarını sergilediler. "Önceki AG'ler de SHP desteklemediği için bitti. Cumhuriyet'e güvenerek AG falan sürdürmesinler" şeklinde akıl vererek duyarlılık gösterdiler.

Evet, sayın Cumhuriyet yazarları ve yetkilileri! Gerçek yüzünüzü maskeleyerek insanları aldatıyor olabilirsiniz. Ancak şunu asta unutmayın: Mücadele kararlılığına sahip hiçbir devrimci (cezaevinde ya da dışarıda) mücadelesini ne SHP ne de sizin gibi burjuvazinin dolaylı ya da dolaysız temsilcilerinden medet umarak yürütmez. Onun gücü haklılığıdır. Onun gücü emekçi halk kit-leleridir.

Siyasi iktidar son günlerde gündemi sürekli bulanık tutmaktadır. Bir yandan seçim hazırlıkları, bir yandan türban sorunu(!), bir yandan da Galatasaray manşetlerdeki yerlerini alırlarken Amasya Cezaevi'nde yaşanan gelişmeler kamuoyunun gündeminden uzak kalmıştır. Bu noktada görev tüm devrimci-demokratlara düşmektedir. Ulaşabildikleri en geniş çevrede duyarlı unsurları harekete geçirebilmek yönünde çalışmalar içinde olmalıdırlar.

ANKARA BÜROSU

ÇÖZÜM 31

ŞİMDİ NEREDELER?

Geçmişte sol içi çatışmaları körtükleyen, birliğin önünde engel teşkil eden, tarihi Moskof düşmanlığını sol görüntüyle, ayyuka çıkaran ve anti-komünizmi oynadığı misyonla objektif olarak kışkırtan AYDINLIK'a, günümüzde bir şeyler oluyor! 12 Eylül faşist darbesinden beri "Ne Amerika Ne Rusya..." sloganı hiç duyulmaz oldu. "Sosyal emperyalizmin yayılmacılığı"-na lanet okuyan beddualarla yatıp, "sosyal faşist" darbe kâbuslarıyla uyananlar, nedense, bugün pek suskunlar. "Milli Koalisyon", "Beşinci Kol", "Sahte Sol", "terörist gruplar", "kontrgerillanın ikiz kardeşi maceracılar" diyerek geçirilen 15 yıldan sonra, birileri kaçıp "biz 20 yıl boşa emek harcamışız", "söylediğimiz yazdığımız şeylere, biz de tam inanamıyorduk ama yazıyorduk" demez mi? Ve devamla "antagonist sınıfların oluşmuşluğu da, -Sovyetler Birliği kastediliyor- gerçekte sadece bir hipotezden ibarettir ve altına sağlam bir ekonomik temel konamamıştır" (*) deyiverince bomba patladı!

AYDINLIK nereye?

2000'e DOĞRU varmadan, içi anı kovanı gibi kaynayan AYDINLIK, sırtına yüklenmiş günahlarına solda bir papaz arıyor! Olacak iş mi, PDA salkım SAÇAK?

49 fraksiyon "sahte sol" bir yana, "gerçek sol" AYDINLIK bir yanaydı!

ÇÖZÜM 32

AYDINLIK Olimpos'un doruklarındaydı!

Sahi ne oldu, 1975-80 döneminde her olaya sosyal emperyalizm gözlüğüyle bakanlara? Sovyetler Birliği'ni yeni Rus Çarlarının yönettiğini göremeyenlere! lanet okuyanlar "boşa emek harcamaktan" vazgeçip neden tüm devrimini yapmış ülkeleri "sosyalist aile" içinde görmüyorsunuz diyerek, 20 yıl birlikte boş emek harcadıkları ortaklarına lanet yağdırmaya başlarsa, vay AYDINLIK'ın başına gelenlere! Bir zamanlar mitinglerin, toplantıların, kitle gösterilerinin, devrimci gecelerin davetsiz misafirleri olarak "eylemde birlik, ajitasyonda serbestlik" çığırtkanlıktan yaparak provokasyon ortamı yaratılana ne oldu da birden tüm solu 49 fraksiyonuyla "sahte sol" olmaktan çıkarıp gerçekte halk için mücadele ettiğini söylüyorlar? Dahası yıllardır soruyoruz, uğruna onlarca devrimcinin kanını akıttıkları "Ne Amerika Ne Rusya" sloganının, "sosyal faşizm" uydurmalarının terkinin ya da bunları piyasaya eskisi gibi çığırtkanca sürememelerinin altında yatan tecrit olma korkusunu nasıl açıklayacaklar acaba? Kendi içlerinde de sorguluyorlar bu değişimi, içlerinden birilerinin samimi olarak itiraf ettiği gibi, bu "sosyal emperyalizm teorisi yeryüzünde yaşamıyor" artık. Bunun farkına varmış olsalar gerek. Ya da buzların Marksist-Leninist-

lerin, devrimcilerin ve yurtseverlerin yani Türkiye solunun ağzını açık bırakan, "biz 20 yıl boş yere zaman harcamışız" deyişlerindeki gibi çok önemsiz bir şey açıklıyormuş hafifsemesi ve pişkinliğiyle, "geçmişte ufak tefek bizim de hatalarımız oldu, geçmişte kaldı, unutalım" türünden, Mevlana kafalı Cizvit açıklamalarını mı dinleyecek halk ve sol?... Hâlâ bu eli devrimci kanına bulaşmış ihbarcılar dinleyecek mi?

20 yılda devletler, düzenler yıkılıyor, yenileri kuruluyor, kuşaklar geliyor, kuşaklar gidiyor. 20 yıla kaç proletarya devrimi, özgürlük savaşı sığıyor? Ne kadar da kolay geliyor "biz 20 yıl sürekli yanlış yaptık" demek. Bu sorumsuzluk ve vurdumduymazlık karşı-devrimcilere yakışıyor doğrusu. Böyle bir cüret için AYDINLIK şeflerini "kutlamak" gerek ama, önce onlarca devrimciyi katletmenin, katlettirmeye çanak tutmanın hesabı sorulmalıdır. Muhbirlikleri, ajanlıklarıyla Marksist-Leninistlere, devrimcilere, yurtseverlere verdikleri zararın faturasını ödemelidirler. Aynı cesareti, cinayetlerini tek tek hesabını vererek de göstermelidirler. Onlar bu yolu tutmazsa, er geç bu ucuz kahramanlarının, devrimle, halkla alay etmenin hesabını vereceklerdir! Öyle yılarca suç isteyip böyle sorumsuzca, ciddiyetsizce hâlâ devrimci ve yurtseverleri suçtamanın bedeli ödenmelidir.

"Aydınlık" halka ihanetti, oligarşiyle savaşmayı cesaretiyle de sürdürdü. Fotoğrafı TİKP sanıkları Mamak'ta oligarşinin bekçileri karşısında esası duruşta görülmüyorlar...

2000'e DOĞRU giderken bu ani viraj almayı anlamak güçleşiyor. İnsanın aklına başka şeyler getiriyor. Siyasi ömrünün çoğunu yatıp kalkıp Sovyetler Birliği'ne küfredmekle geçirenlerden, AYDINLIK'ıların bağnazlıkta Perinçek'i bile sollayan bazıları bugün, "tükürdüğünü yalayarak" (bu da bir marifettir ama sonunu getirene!) "Orta yollara katılarak" Sovyetler Birliği'nde (Rusya'da değil!) sosyalizmin varlığını yeniden keşfediyorlar. Tanrı bizi, girdiği mağaradan 20 yıl sonra çıkan kaşiflerden korusun!

"Hitler'in İzinden Giden Yeni Çarlar"ın Sosyalizmi ve "Sahte Sol"un Sosyalistliği!

Sol adlın, bırakınız biraraya gelmeyi, birbirlerini "baş düşman" ilan edenler ve koşullayanlardan AYDINLIK'ın, "esas darbeyi sosyal emperyalizme vurmak gerekiyor", "Hitler'in izinden giden Brejnevler" vb. derken, bugün, düşman bellediklerine bunlar böyle olsalar da artık bu nitelemeleri kullanmamak gerekir demelerinin hikmeti ne olabilir? Gorbacov'un Çin politikasını da içine alan reform rüzgarları mı, Deng Si-ao Ping'in tapındıkları "Mao Zedung Düşüncesi"ne ihanetiyle ellerinin bombos kalması mı, yoksa Halkın Günlüğü abonmanlıklarının sona ermesi mi? Ya da "bizim partimize Gorbacov da üye olabilir" diyerek yeni "Çar" Gorbacov'da keramet bulunarak "beşinci kol"culara, "sosyal faşist"lere de

partilerinin kapılarını aralayanlara ne demeli? İnsan 20 yıl sürekli "düşman, düşman" çığıltı attıktan sonra, birden düşman ağzıyla konuşmaya yönetince hızını alamıyor anlaşılan. Perinçek sursarken bazıları hiçbir sosyalist ülkeyi ayırmadan, tümünü dünya sosyalist ailesinin üyesi olarak görmeye başlıyor. Ama bu gelişme bizi şaşırtmıyor. 20 yıl ÇKP kafasıyla düşündükten sonra, 20 yılda SBKP kafasıyla düşünsen ne olacak? Kendi kafasıyla düşünmedikten, ülkemize Pekin'den, Tiran'dan değil de Moskova'dan bakmaya devam ettikten sonra ne değişecek?

Muhbirlikleri, ajanlıklarıyla Marksist-Leninistlere, devrimcilere, yurtseverlere verdikleri zararın faturasını ödemelidirler. Onlar bu yolu tutmazsa, er geç bu uçuz kahramanlıkların, devrimle, halkla alay etmenin hesabını vereceklerdir!

Düşünün bir kez! Siyasi hayattan boyunca "sosyal emperyalizm"e karşı teoriler üreterek burjuvaziye akıl verenler, "sosyal emperyalist Rus uşakları"nın MHP'li faşistlerden daha tehlikeli

olduklarını yayarak sonra da kalkıp "öyle ki Sovyetler Birliği'nin sosyalist olmadığı şeklinde bir teori bugün yaşamıyor" {1} diyerek 20 yıl boşa emek harcadıklarına yanıp yakılacaklar.

"Baş düşman Sovyet sosyal emperyalizmine karşı Türkiye oligarşisine, başına milli sözcüğünü koymayı unutmadan koalisyon hükümetleri öneren, "iç barışı ve istikrarı"(2) savunmaya gönüllü aday olan, devrimciler, Marksist-Leninistler hakkında ihbar listeleri yayınlayanlar, faşistleri de "kimliği olan okullara girmelidir" diyerek yanına çağırarak ve faşistleri 45 milyon halkın içinde sosyal emperyalizme karşı çıkacak güç olarak görenler saçma teorilerinin dünyâ üzerinde tutunacak dalı kalmadığını gördükten bugün ne yapacakların) şaşırması, birbirlerine düşmüş durumdadır. Türkiye sotundan tecrit olmalarına yol açan karşı-devrimci politikalarını Perinçek ikiyüzlüce inkâr etmek istiyor ya da sözcük oyunlarıyla istediği gibi tefsir etmeye çalışıyor; hemen kendi saflarından iz "süren, açığını yakalamak isteyen bir çizvit adayı onu yakalayveriyor. Perinçek nasıl olur da "başkasının gözündeki çöpü görüp kendi gözündeki merteyi göremez?" deyiveriyor. Biraz olsun vicdanını rahatlatırcasına Perinçek'i köşeye sıkıştırıyor. Perinçek'in günahlarına ortak ettiği "günahkâr", "biz yapmadık", "Sovyetler'in beşinci kotu ve ajanı olanlar dışında kimseyi halk düşmanı görmedik"(3) değiştirine; hayır, yaptık", "halk düşmanı olarak gördük"(4) diyebiliyor. Bir diğeri "Giderek sol diye bir kavram yok oluyor, sol sadece kendimize indirgeniyor, sol içi çalışmaların bizim açımızdan da antagolistleşmesinin zemini doğuyordu"(5) diyordu ve utangaçça, biraz da suçluluk kompleksiyle, "kendi dtsımtzdakileri düşman bildik" itirafını yapıyordu. Miltiyetçi karşı-devrim treni hele bir yerde dursun, içindeki kargaşalık bir dursun, daha ne kirti çamaşırtar dökülecek ortaya, ne itiraflar dınteyeceğiz, yakında göreceğiz. AYDİNUK'ın iç hesaplaşmasının filmi daha yeni başlıyor. Yalan, bilinç çarpıktığı, demagoji üzerine kurulan bir siyasi çizginin trajikomik sonunu izleyeceğiz.

Ya devrimciere karşı ontarta işbirliği yapantar görebitecek mi?

Devrimci harekete karşı düşmanantığı bir çizgi haline getirmiştir AYDİNLİK. Sotda birtige karşı giriştiği sabotajlarını unutmuşcasına, yavuz hırsız örneği kaleme atdıkları "Sot İçinde Şiddet

NE AMERİKA NE RUSYA MI?

tin Geçmiş" adlı yazıda ve şefleri "Doğu Perinçek ile Playboy'un Söyleşi" adlı yazısında "Geçmişten miras olarak benim övündüğüm bir nokta, sol içindeki şiddete kesin bir tavır almış ve hayatımızda hiç uygulamamış olamazdandır"(6) diye söyleyebiliyorlar. Söyledik ya, bunlar sola karşı çok cüretlidirler! Bunun için son yalanlarına bakmak yeterli; "biraz hatalı değerlendirdik" gibi deyişler, AYDINLIK'ın bu süreçteki pratiğine bakıldığında, 20 yıllık aradan sonra ne anlama geliyor?

Onlar "sol içindeki şiddete her zaman tavır aldık, hayatımızda hiç uygulamadık" diyebilecek bir misyonun değil, sol içi çatışmayı körüklemenin, halk güçlerine ideolojik, politik, silahlı-silahsız saldırganlığın misyonunun günahtarlarını taşıyanlardır.

Onlar, hemen hiçbir ayırım yapmadan, tüm solu "kontrgerilla ile mücadelelerinin bir parçası" yapanlardır.

Onlar, solun o kadar dışında ve ikiyüzlü bir tutum içindeler ki, "bu sahte solla birlikte yürüyemeyen halkla birlikte yürüyemez"(7) derken, "sahte sol" olarak gördükleri ülkenin gerçek Marksist-Leninistlerini, devrimcilerini, yurtseverlerini burjuvazi ile işbirliği yaparak burjuvaziye ihbarda butunanlardır. Dün doğrudan ihbar ediyorlardı, bugün "provokasyon, ajan" maskesi altında aynı işlevi sürdürüyorlar.

Bu dönemde bazılarının "fazla devrimsel bir söyleme kapıldığımız ve solun diğer kesimleriyle aramızda derin, psikolojik uçurumların açıldığı, bugün de belli ölçülerde devam eden şüphe ve soğukluklarda bizim de kabahatimiz olduğu"(8) deyişleri bile, devlete ne ölçüde yakın olduklarını gösteriyor. SAÇAK-AYDINLIK'la işbirliğine giren sol, Marksist-Leninistlerin bu tür karşı-devrimcilere aldığı tavırın önemini anlayabilecek mi?

Onların 20 yıl yanıldıktan sonra, bugün doğruları söyleyeceklerinin garantisi olamaz. Bir kere muhbirlikleri, burjuva işbirlikçilikleri belgelenmiş olanların, halk hiçbir sözlerine, pratiğine inanmaz, güvenmez. Ve kabahatten öte halka ve devrimcilere karşı istemez suçları vardır.

"Kabahat" diye telaffuz etmeyi yeğledikleri suçlar, başından sonuna kadar onlara aittir. Marksist-Leninistler, devrimci ve yurtseverler onları sadece söylemlerinden, Marksist-Leninist devlet, ordu, devrim teorisini kökten inkâr ederek burjuvazi ile aynı dili konuşmalarından dolayı değil, bundan daha önemlisi, oligarşiye ajanlık yaparak sola karşı burjuvazi ile açtıkları savaştan dolayı Türkiye sol hareketinin dışına itmiştir. Bunun için karşı devrimci ve burjuva milliyetçisi olmakla damgaladı devrimci hareket onları.

"ABD Türkiye'de Darbeler Düzenleyecek Gücünü Yitirmiştir"
Kehanetinin (!) Cevabı 12 Eylül'dür!

Türk ordusu "ABD emperyalizminin emrinde değildir. ABD'nin Ortadoğu'daki jandarma gücü niteliği taşıyor" (9).

"ABD, Türkiye'de darbeler düzenleyecek gücünü yitirmiştir." (10) Bu kehanetleri ancak iflah olmaz burjuva milliyetçileri yazabilir.

ABD emperyalizminin üsleri ile, F-16'ları, toptan ile değil, giyim kuşandan eğitime kadar Türkiye'yi kontrol altında tuttuğunu burada uzun uzadıya anlatmak gerekmiyor. Görünen köy -tabii görmek isteyen için- kılavuz istemez. Bugün ABD emperyalizmiyle, başta askeri alanda olmak üzere, her alandaki içli dışlı bağımlılık ilişkisini burjuvazinin siyasi ve askeri temsilcilerinin bile ortaya koyduğu apaçık bir gerçektir "Sovyet sosyal emperyalizmi yayılmacıdır" ölemek peşinde koşanlar elbette bunu anlayamaz.

Onların, anti-komünizm (anti-Sovyetizm biçiminde) içerikli burjuva milliyetçiliği peşinde ömürlerini tüketirken, gözlerine perde inmiştir çünkü. "4. Ordu Sovyet Sınırına!" sloganını atarlar-

ken burjuvaziden daha koyu bir milliyetçilik histerisine kapılmış, oligarşinin ve emperyalizmin iç savaş ordusuna bel bağlamışlardır. Tam bu noktada devletle, orduyla özdeşleşmişlerdir. Herhalde 4. Ordunun Sovyet sınırına değil de, Ege'ye yerleşmesine, AYDINLIK ihbarcılarının daha fazla gözyaşı döken olmamıştır! Ama belki de sürekli söyledikleri gibi, ordu içindeki "sosyal emperyalizm" yanlıları, bu "milli" planı sabotaj etmiştir, kimbilir!

Marksist-Leninistler devrimci ve yurtseverler onlar sadece söylemlerinden, Marksist Leninist devlet, ordu, devrim teorisini kökten inkar edecek burjuvazi ile aynı dili konuşmalarından dolayı değil, bundan daha önemlisi, oligarşiye ajanlık yaparak sola karşı burjuvazi ile açtıkları savaştan dolayı Türkiye sol hareketinin dışına itilmiştir.

Ancak ve ancak AYDINLIK gibi kendi gözüne "sosyal emperyalizm" perdesini çekenler, her taşın altında "sosyal faşist" ve "sosyal emperyalistlerin kullandığı sahte solcuları, maceracıları" arayanlar; Amerikancı faşist 12 Eylül darbesinin ardındaki güçleri göremezdi. IMF patentli 24 Ocak kararlarından sonra faşist bir cuntanın tezgâhlana- cağını düşünemezdi. Çünkü ABD emperyalizmi onlara göre "gerileyen", Sovyet sosyal emperyalizmi ise gelişen bir güçtü! Ancak kendi yarattıkları sosyal emperyalist hayaletinden kendileri korkan AYDINLIK'çı hainler, "ABD Türkiye'de darbe tezgâhlacak gücünü yitirdi" gibi saçmalıkları üretebiliyor- du. Neler saçlamamışlar ki; yok "ABD Sovyetler'e karşı şahin, 3. dünya ülkelerine karşı güvercin"(11) olacaktı. Neyse ki bunlar akıllarını kaçırmadan,

Türkiye caddeleri, meydanları, güvercinlerle değil de, ABD'nin şahinleri 12 Eylülcülerle doldu da "kurtuldular!" AYDINLIK'çılar zaten siyasi yaşamları boyunca hemen hiçbir şeyi doğru tahlil etmemişlerdir. Siyasi tarihleri eleştiri ve özeleştiriyi dejenere etme, günah çıkarma, yalan, ihbar ve demagoji tarihidir.

12 Eylül şokundan çıkar çıkmaz bilinen misyonların oynamakta hiç gecikmediler. 12 Eylül öncesi burjuvazinin sivil hükümetlerine işbirliği, milli kotaların önerileri götürürken, bu kez cuntaya yardım etmek ve yolunu düz- lemek amacıyla ihanetin karanlığına dört nala atıldılar. Cuntaya destek mesajları gönderdiler. Ne de olsa 12 Eylül'ün generalleri de en az onlar kadar, "baş düşman"larının düşmanıydı. Neredeyse mahkemelerdecuntanın yurtseverliğini ilan etmeye kadar ileri gidenleri oldu. Öyle ya, nasıl olsa 12 Eylül'cülerin arkasında "Sovyet sosyal emperyalizmi" yoktu ki!

Mahkemelerde cunta üyelerini tanı- gösterdiler, iyi de yaptılar! Ne mal olduklarını kendileri bir kez daha gözler önüne serdiler. Cuntacılar da onların hedefledikleri "sahte sol"a saldırıyor- du ya, ne fark ederdi ki? Cunta onları içeri almakla büyük hata yaptı. Önemli bir müttefiklen oldu! Onları içeri alma- saydı, AYDINLIK gazetesinin kapısına kilit vurmasaydı cuntanın gözüne gir- mek için kimbilir ne ihbarlar yaparlardı!

20 Yıl Hep Doğru (!) Ya Da Hep Yanlış Düşünmüş Bir Burjuva Aydın: Halil BERKTAY

AYDINLIK çevresi bugüne kadar ne söylediyse siyasi pratik bunları yadsı- mış, süpürüp atmıştır. Salkım SAÇAK dökülen AYDINLIK'ın günümüzde hiç- bir ileri tutar yanının katmadığı anlaşı- lıyor. 20 yıllık günah birtiren Halil Berktaş bakın neler söylüyor: "Yılları- mızı sosyal emperyalizm teorisinin bel- lirdiği bir çizgi doğrultusunda müca- deleye hasrettik, şimdi bu merkezi önermeyi değiştirmek insanın tükürdü- ğünü yalaması gibi geliyor."(12)

Hayret!

20 yıl halkı, burjuvazi gibi, yatan ve demagojilerle, yanlış hedef göstererek aldatmaya çalıştıktan sonra, tanrının nurunu görmüş ermişler gibi hatâ pa- pazlığa devam ediliyor. 20 yıl süreyle de doğruları savunan H. Berktaş (!), 20 yıl sonra tükürdüğünü yalayan da!

Biraz tepelerden aşağı inmeyi öğ- renmeli Bay Berktaş, öğrenmezse ha- yat öğretecektir, hem de acı bir tarz- da. Bu ne keramettir ki, o hem "hep doğru", hem "hep yanlış" yapma hak- kını kendisinde görüyor ve siyaset sah- nesinde Türkiye hatklarından güven ta- zelemeyi bekliyor! Devrimi hep başka- tının kafasıyla düşünmeye alışmış, ondan bundan devşirdiklerini bir ara- ya getirip, kendi görüşlerim diye yut- turmuş birinin, bugün de Gorbacov ve Deng Siao Ping kafalarına talip olma- sının varacağı yer paranoyak, kendini beğenmiş, ukala bir kişilik olabildi an- cak. Tarih aynasına şöyle bir bakın, bu kişiliği hemen tanıyacaksınız. Yıllardır ahkam kesmiş, hızla sağa savrulan bir burjuva aydınının trajik komik sonu! Ya da sil baştan siyasete yeni kimliği ile soyunmasının başlangıcı!

20 yıllık lideri Perinçek'in "ben Ha- lil'in teorilerini Türkiye'de sivil toptum- culuğun tazelenmesi olarak görüyö- rum"(13) demesi, sadece H. Berktaş'ın siyasi yerini göstermek olmasa gerek. Bir korkunun, telaşın dışı vurumu var bu sözlerde. Tarihin cilvesine bakın! Sola cila çekerek burjuva mittiyetçiliğini pazarlayanlar, şiddetle (!) sivil toplum-culuğa, liberalizme, döneklige karşı ra- dikalizme sarılıyor! Saflarındaki kay- bının örgütsel ve siyasi yaşamları- nı tehdit ettiği noktada, kaşarlanmış, tescilli bir burjuva milliyetçisi, "dogma- tizm kalıntısı diye her gün saldırıya uğ- rayan devrimci geleneklere (hangi dev- rimci gelenekten söz ediliyor, bunların olsa olsa karşı-devrimci uzlaşmacılık, ihbarcılık, sol düşmanlığı gibi gelenek- lerinden söz edilebilir. -bn) sıkıca sar- ılmak gibi hayatı bir sorun varken, ha- la reformcu hayaller yaymak çok bü- yük faturalara neden olabilir"(14) diye yakınıyor. AYDINLIK'ın daraldıkça da- ralan, ayaklarının altındaki toprak hız- la kayıyor. Panik halinde söylenmiş sözler bunlar.

Tüm sorunları "sosyal emperya- lizm" havale etmekten başka fatura bilmeyenler, yasal sınırlar dışında hiç- bir mücadele tanımayanlar, ne zaman- dan beri reformizmden şikâyet eder ol- dular? Hem sözde de olsa radikalizmi savunacaksınız, hem deyasallığa ça- kılıp kalacaksınız! Yazdıklarını gözleri gör- müyor, söylediklerini kulaktan duymu- yor olabilir ama, hiç kimse 20 yıl "kör" ve "sağır" kalmıyor çağımızda. Anla- şılan komedi oynadıklarının farkında değiller hâlâ. Dünya devrim tarihinde ender rastlanan bir siyasi körlükle 20

yıldır, Semazenler gibi, birilerinin çevresinde dönüp duruyorlar. Bir arpa boyu alamadıklarını birileri anlatmalı bunlara.

Doğrusu Bay Berkay "Açık söylüyorum, isteyen gücensin, emek boşa harcanmış, zaman boşa harcanmış, şu iki teorinin -Sovyetler'in sosyalist olmaktan çıkarak sosyal emperyalist hâte nasıl geldiğini açıklayan teoriler (bn)- üzerine yazıldığı kâğıtlar boşa harcanmıştır" (15) deyişinize şaşırmadık desek yalan olur. Bravo, cesaretinize hayranız! Fakat 20 yıl çok "kısa" bir zaman değil mi bu itiraf için?

"Zamanı boşa harcamadık, emeğimizi boşa harcamadık, 20 yıl boyunca Moskof düşmanlığını (anti-komünizmi) körükledik, solu birbirine düşürdük ve bölünmesinde başrol oynadık. Biz halka, devrime karşı suç istedik!" ne dersiniz? Biraz daha cesaret, biraz daha açık sözlülük, gücendirdiklerinizi biraz daha gücendirmek pahasına bunları söyleyebilmelisiniz. Devrimci kamuoyu sizden bunu bekleyecektir. İleri bir adım attınız, emeğiniz bir daha boşa gitmesin, sonuna kadar gidin! Bizden uyarması, son pişmanlık fayda vermez!

Türkiye Gerçeğini Sosyalist Ülke "Konsoloslukları" Değil, Türkiye'li Marksist-Leninistler Bilirler!

ÇKP'nin başına partinin yıllarca önce hain ilan ettiği Deng Siao Ping gelmişti. Hiç de "Mao Zedung Düşüncesi"nden söz etmiyor, aksine Mao'ya ve Kültür Devrimi'ne ideolojik politik cep heden savaş açıyordu. ÇKP'nin Türkiye "temsilcileri" ya da, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Türkiye "Konsolosluğu" misyonuna soyunanlar şaşkıncılar. Sosyal emperyalistlerin dünyaları yıkılmıştı. Onyıllardır putlaştırdıkları, tapındıkları, dogmatik ve biçimci olarak bağlandıkları değerler bir bir etlerinden gidiyordu. Çin Komünist Partisi Kültür Devrimi'nin kazanımlarını yok ediyordu. Mao açıktan eleştiriliyordu, meydanlardan resimleri kaldırılıyordu. Ama en önemlisi ÇKP, ekonomik ve buna bağlı siyasi, demokratik reformlar adına, yıldır "sosyal emperyalizm teorisi"ne alt yapı hazırlayan, üretici güçler teorisine sarılmıştı. Her şeyi "baş düşman sosyal emperyalizm"e karşı olmak temelinde değerlendiren ve mittiyetçilikle cıalanmış "üç dünya teorisi" parça parça değişime uğruyordu. Artık sos-

yal emperyalizm söylemi de gündemden düşmüş, kullanılmaz duruma gelmişti. Giderek Sovyetler Birliğiyle ilişkiler geliştiriliyordu. Uygulanan benzer politikalar Çin'i ve Sovyetler'i birbirine yaklaştırıyordu. Keskin çelişkiler yumuşuyordu. "Sosyal emperyalizm" söylemi yerini, 13. parti kongresinden sonra daha ılımlı, "iki süper güç" söylemine bırakıyordu. Daha ilerisine kapı aralanıyordu.

Bu gelişmeler kafalarındaki şablonlara bir türlü uymuyordu. Dogmatizm, kullanılan şablonların değişmesi de yüzüstü ortada kalmak sonucunu doğurmuştu. Kafa değişmiş, gövdenin tüm dengesi bozulmuş, beden içten içe tepki göstermeye başlamıştı. Doğaldı, çünkü kafa başka, gövde başka olamazdı ya!

Ne yapacaklardı? 20 yıldır savundukları her şey bir anda geçersiz kılınıyordu. Şimdi yollarını hangi kibleye dönerek bulacaklardı? Evet tutunacak dal kalmayınca yaprak dökümü başladı. Çünkü ne Pekin, ne Tiran hatta ne de Moskova radyoları hiçbir zaman bu sadık izleyicilerinin de kendilerine ait birer kafaları olduğunu, kendi ülke gerçeklerini kendilerinin bileceğini bunlara öğretmemişti. Zaten kendi özgücüne, halkına ve ülke Marksist-Leninistlerine güvensiz, yerli "konsolosluklarının da böyle bir dertleri olmamıştı.

Ama şimdi bunlara da güvenilmiyordu doğrusu! Ani bir değişimle, üstelik "konsolosluklarını" haberdar etmeden, şablonları değiştiriveriyorlar, or-

ta yerde kalan "bizimkiler" oluyordu. Bu kadarı da olamazdı! İçlerinde isyan başladı; Ama şablonları atmak ve "kendi gövdesinin üzerine kendi başını yerleştirmek" için değil, bir başka şablon bulmak için. Şablonculuk, başkalarının hazırladığı reçetelerle hareket etmek, ruhlarına işlemedi. Bu işin müptelası olmuşlardı!

12 Mart sonrası yığınlarının, dönüklerinin, devrimci barutunu yitirmişlerinin çekim merkezlerinden biri olan AYDINLIK, bugün tam bir keşmekeş içinde kayıyor, çözülüyor. Saftarında, 70 yıl önce Ekim Devrimi'nin mahkûm ettiği Menşevizm tezlerine sarılanlar "Rusya'da proletarya iktidarı burjuvaziye vermiyordu" gibi deli saçması söylev çekenler bite çıkıyor. Sivil-toplumsalcılık burjuvazi saflarından ideolog kadro devşirdi, devşiriyor. 2000'e DOĞRU giderken AYDINLIK salkım SAÇAK dökülüyor. Nasıl olmasın ki? Adeta kimliklerini oluşturan teoriler, hipotez olmaktan ileri götürülememiştir ve zaten bugün de artık yaşamıyor. Bu teorilerden kaynaklanan suçlara daha fazla ortak olmak istemeyen, bunların günahlarını taşıyamayanlar, tek tek, grup grup terk ediyorlar lanetlenmişler ve günahkârlar adasını. Issız bir denizde, Perinçek'in kaptanlığında nereye çarpacağı ya da nereye demir atacağı belli olmayan bir gemideki paniği yaşıyor AYDINLIK. Yine de son bir umut diyerek kaptanları Perinçek, burjuvazinin gözdelelerinden olmak için, eski provakasyon, anarşi ve terör-hoş hic

vazgeçmedi ki, devrimci eylemleri pusuya yatmış beklüyordu- teorilerine sarılıyor, sol gruplar içinde ajan kovalıyor, böylece sola olan güveni yıkmaya histesiyle çırpınıp duruyor, ama çırpındıkça batıyordu. Sol gruplar içinde ajan ve provakatör kovalama çabalarının ardından da, legal örgütlenmenin, erdemlerinden söz ettin mi, illegaliteyi karanlık odaların alanı olarak lanetledin mi, oligarşinin yıllardır solu çekmeye çalıştığı çizgiye aday olduğunu fazlasıyla göstermiş olursun. Zaten burjuvazi AYDINLIK gibileri çok iyi ve yakından tanıyor, onların hakkını er geç testim edecektir. Devrimci eylemlerle, devrimci halk muhalefatinin hareketliliğiyle ve örgütlerle, provokasyon teorileri arasında ve giderek cumhurbaşkanlığı seçimleri arasında bir bağlantı kurmaya çalışan Perinçek, anlaşılan o ki, 12 Eylül öncesi yerine getirdiği devrimci eylemleri bulandırma, burjuvaziye hizmet etme alışkanlıklarından hiç kurtulamamış. Sol görüntü ile, devrimci harekete gölge düşürmek, şüphe yaymak, bugün şablonsuz kalan konsolos kafalıların en başta görevleri oluyor. Ya onlarla işbirliği yapan sol ne diyor, ne yapıyor? Susuyorlar!..

Legaiizm Hastalığı TBKP ve AYDINLIK'çıları Aynı Kavşakta Buluşturdu

Şabloncular, "konsolos" kafalıları, kendi kafasıyla düşünmeyen, ülkemiz gerçeklerinden hareket etme yerine, başka ülke gerçeklerini ülkemize olduğu gibi uydurmaya çalışanlar sınıf mücadelesinde sürekli hayat kırıklığına uğramıştır. TBKP, kendi başlarına ütke gerçeklerini somut olarak tahlil etme ve buna uygun politikalar belirleme diye bir derterli olmayan konsolos kafalıların toparlandığı bir odaktır.

Pravda, İzvestia ne yazdıysa, SBKP Genel Sekreterleri neler söyledilerse, Sovyetler Birliği Bilim Akademileri neler araştırıp bulmuşlarsa, onlar bunları hiçbir eleştiri süzgecinden geçirmeden kendi mallarınıymış gibi benimsemişlerdir. Onlar için sürekli başkaları düşünmüş, yazmış, söylemiş, onlara hep bir şeyler dikte ettirmiştir. Bu tepitler, Türkiye gerçeğine uyuyormuş, uymuyormuş, ne gam! Önemli olan Moskova kaynaklı olmasıdır! Kremlin her şeyin doğrusunu bilir ve yapar Çünkü! Kremlin politikalarını eleştirmek mi, ne hadlerine!

Şablonculuk onlan kılıktan kılığa sokmuş, kendi kendilerini yadsımaya kadar sürüklemiştir. Siyasetlerini kişisizleştirilmiş, bukalemun gibi renkten renge dönüştürmüştür. Bağımsız düşünememe, bir yerlere güdümlenme, siyasi kişiliği, siyasi kimliği alıp götürüyor. Bu yola sapanları silikleştiriyor. TBKP Türkiye halklarının kafasında hiç yerli imajı yaratmıyor.

Perinçek, 12 Eylül öncesi yerine getirdiği devrimci eylemleri bulandırma, burjuvaziye hizmet etme alışkanlıklarından hiç kurtulamamış. Sol görüntü ile, devrimci harekete gölge düşürmek, şüphe yaymak, bugün şablonsuz kalan konsolos kafalıların en başta görevlileri oluyor.

Daha çok yakın zamanda Sovyetler Birliği'ne söz söyletmeyenler, söyleyenleri hemen aforozlayanlar, en küçük bir yanlışlarının eleştirilmesine şiddetle karşı çıkanlar bunlardı. Sovyetler Birliği, ideallerindeki sosyalizmdi. SBKP hata yapmazdı. Onu eleştiren-

ter burjuvaziye anti-komünist propaganda ve demagoji yapması için malzeme veren "goşistler"di, "küçük burjuva maceracıları"ydı, "Mao'cu bozkurtlar"dı!

Brejnev mi; SBKP'nin başına geçmiş en önemli önderlerinden biriydi. Gorbaçov geldi, her şey bir anda değişti, değiştiler, uygun adım Gorbaçov'un ardından yürüdüler. Tam bir ikiyüzlülükle özeleştirilme üstlerine vazife değilmiş gibi, Gorbaçov'dan daha Gorbaçov'cu oluverdiler. Gorbaçov ne söylüyorsa, onlar aynısını yüksek sesle tekrar ediyorlardı. "Dün dündü, bugün bugündür." Brejnev hataları yapmıştı! Sovyetler Birliği ekonomisi Brejnev döneminde uygulanan ekonomik politikalar sonucu tıkanmıştı. Bürokrasi vardı, kırtasiyecilik almış yürümüşü, yolsuzluklar oluyordu, rüşvet ve kapitalizme özgü birçok yanlış politika sosyalizmi aşındırmış; yozlaşma artmış, eski (burjuva) düşünce ve alışkanlıklar geliyordu. Gorbaçov böyle diyorsa doğrudur. Onlar Gorbaçov'dan daha mı iyi bileceklerdi?!

Bağımsız politika üretmek yeteneğinden yoksun bir "mülteciler" partisinden de ancak bu beklenebilirdi. Onlar SBKP ne diyor ve yazıyorsa kuran kursu öğrencileri gibi, tekrar etmekle yükümlüydüler. Dün Brejnev ne dediyse onu tekrarladılar, bugün de Gorbaçov ne derse onu tekrarlıyorlardı.

SBKP Gorbaçov'la birlikte dünyada bir "barış" atağını başlatmış, sınıf barış açısını terk ederek emperyalistler-

NE AMERİKA NE RUSYA MI?

le her türlü uzlaşmaya mı girişmişti; dünyada liberalizm uzlaşma, ilkesizlik rüzgârları mı esiyor, hemen tümüne ayak uydurdular. Bir anda TBKP içinde her şey, dünya çapında barışı koruma çabasına dönüştü. Her şey ya-sallaşmaya, burjuvazi ile uzlaşp düzenin bir parçası olmayan, barışçı yola indirgeniyordu. (Oysa daha önce bu işi gizli kapaklı yapıyorlardı!)

Oligarşinin demokrasi manevralarının çekiciliğine aldanarak, demokrasi figüranlığını gönüllü kabullendiler. İcazet dilenerek, yasallaşmak uğruna başlayan geriye saymanın, ilkelere taviz vermenin, henüz nerede duracağı belli değilken, bugünden devrim hedefinden vazgeçtiklerini ilan ettiler. He-

Dönüp dolaşıp şabloncu çizgilerin de, ısrarla gerçekleri görmekten ne kadar kaçarlarsa açsınlar, öyle ya da böyle biz Marksist-Leninistlerin çizgisine hak verecekleri açıktır. Çünkü Türkiye devriminin yolunu ne Çin'deki ve Arnavutluk'taki, Sovyetler Birliği'ndeki ne de başka bir ülkedeki birileri belirleyebilir.

deflerini daraltıp burjuva demokrasisi ite sınırladılar. Çarpık kapitalizmin istikrarının soldan koruyucusu olacaklar, statülerin yıkılmasını engellemek için ellerinden geleni yapacaklardı. "Provokasyon", "bireysel terörizm" ve "anarşi" edebiyatıyla devrimci eylemlere burjuvazi ile birlikte tavrı alacaklar, bunları önlemek için burjuvaziye dolaylıklar sağlayacaklardı.

İlkesizlik ilke, kişilsizlik kişilik, pragmatizm temel politika olunca her türlü uzlaşmaya ve şekilsiz birliğe kapıları açtılar. Geçmişte, AYDINLIK'tan hiç de özde farklı olmayan bir dogmatizm ve "konsolosluk"la, sosyal emperyalistçi solu düşman ilan ederken, "Maocu bozkurtlar" diye güçlerini bunlara karşı yığarken, tüm bunlara sanki olup bitmemiş gibi sünger çektiler. Ülke gerçekleri sonuçta, geçmişte birbir-

lerine ne söylemiş olursa olsun aynıları aynı yerde, aynı ilkesizlik, pragmatizm anlayışları içerisinde bir araya getiriyordu. Geçmişinsol şovalyeleri birbirlerine karşılıklı jestler yapıyor, birbirlerini partilerine davet ediyor, birbirlerinin yayın organlarında boy gösteriyorlardı. "Sosyal emperyalist", "sosyal faşist", "Maocu bozkurt" söylemlerini sınıflar mücadelesi dışlayınca, bunlarda bu sloganlardan kimi açıkça, kimi fiili olarak vazgeçmiş, anlamamaları için bir neden kalmamıştı.

D.Perinçek her şeyi yaşat mücadele alanına hapsederek, bunun dışında gelişen devrimci eylemleri karanlık odakların provakasyonuna yönelik olarak niteliyorlardı. Anarşi ve terör olarak gördüğü devrimci hareketi önlemek için, kirli ellerini burjuvazinin kirli ellerine uzatıyordu. TBKP'nin bundan farkı neydi? Aynı şeyleri oligarşiye TBKP'de vadediyordu.

Her şey yasallık içinde demokrasi için değil miydi? AYDINLIK ve TBKP mücadeleyi salt yaşat sınırları içine hapsedmede, düzenin istikrarını korumada, devrimci eylemleri "anarşi", "terör", "provokasyon" diyerek karalamada, ilkesizlikte, devrimci mücadelenin önüne set oluşturmada zaten objektif olarak birlik oluşturmuyorlardı. Oligarşi ile uzlaşmaya ant içmiş, yasal mücadele hedefini demokrasi ile sınırlayan bu örgütler, partiler, devrimci mücadelenin bir parçası değil; devrim mücadelesinin karşısına çıkmaya aday olabilirler ancak. Bunu bilmek için kahin olmaya ne hacet! Zaten AYDINLIK bu yolda epey mesafe atmış durumdadır.

"Bizim Kendi Marksist-Leninist Sandalyemiz Var!"

Tarih biz Marksist-Leninistleri haktı çıkarırken, Türkiye gerçeğine ayakları basmayan tüm şabloncu çizgileri mahkûm ediyor.

Biz Marksist-Leninistler 20 yıldır ne söyledikse bir bir gerçekleşiyor. Gorbacov açıklamalarıyla bizim eleştirilerimizde ne kadar haklı olduğumuzu ortaya koyuyor. Bugün AYDINLIK saflarında "sosyal emperyalizm" eksenindeki ayrışmada, Sovyetler Birliği'ne bakışın temelden değişmesi, "Sovyetler Birliği konusunda böyle bir hatamız olsa orta yolculara katılmamız gerektirdi. "(16) tepkisiyle, karşılaşıyorsa; bütün dogmatik, şabloncu çizgilerden bağımsız, kendi devrimimizin yolunu,

Marksizm-Leninizmin genel teorisi ve temel ilkeleriyle tüm devrim deneylerinden çıkardığımız dersleri, ülkemize yaratıcı bir tarzda uygulayarak hareket etmemizden, doğru yolda olduğumuzun sosyal pratikte kanıtlanmasındandır.

Dönüp dolaşıp şabloncu çizgilerin de, ısrarla gerçekleri görmekten ne kadar kaçarlarsa kaçsınlar, öyle ya da böyle biz Marksist-Leninistlerin çizgisine hak verecekleri açıktır. Çünkü, Türkiye devriminin yolunu ne Çin'deki ve Arnavutluk'taki, Sovyetler Birliği'ndeki ne de başka bir ülkedeki birileri belirleyebilir. Bu yolu çizmek, ülkede yaşayan, bu ülke gerçeklerini her "konsolosluk"tan çok daha iyi tanıyan Türkiyeli Marksist-Leninistlerin görevidir ve öyle de olmuştur.

"Bizim kendi Marksist-Leninist sandalyemiz var." Ülkemizin devrim sorunlarına ilişkin hiçbir şablona, başka bir yerde hazırlanmış formüllere yer vermeden ama hiçbir deneyi reddetmeden kendimiz çözüm üretiyoruz. Türkiye devrimini, kendi özgücüne güvenen, hiçbir gücün talimat ve akıt atmadan hareket eden ve yalnızca kendi halkına dayanan, bu ülkenin Marksist-Leninistleri gerçekleştirecektir.

Biz Marksist-Leninistler 20 yıldır bunu biliyor, bunu söylüyor, bunu uyguluyoruz.

(*) SAÇAK s.53 syf. 28 "Sovyetler Birliği ve Çin'deki Gelişmeler" (H. Berkay)

1- SAÇAK, sayı 52, sayfa 38, "Dünyanın Büyük Dönemeci 2" başlıklı yazı.

2- SAÇAK, sayı 53, sayfa 18, "Sovyetler Birliği ve Çin'deki Gelişmeler" (H. Berkay)

3- SAÇAK, sayı 51, sayfa 51, "Arşivlerin Tozu Dumanı Ya da Bilançonun Abc'si" (Asaf Güven Aksel)

4- SAÇAK, Adı geçen yer.

5- SAÇAK, sayı53, Sayfa 18, "Sovyetler Birliği ve Çin'deki Gelişmeler" (H. Berkay)

6- SAÇAK, sayı: 54, sayfa 11.

7- "Anarşinin Kaynağı ve Devrimci Siyaset, sayfa 36, D. Perinçek AYDINLIK Yayınları

8- SAÇAK, sayı 53, sayfa 18, "Sovyetler Birliği ve Çin'deki Gelişmeler" (H. Berkay)

9- Türkiye Devriminin Yolu, sayfa 42, D. Perinçek, Aydınlik Yayınları

10- a.g.e. syf. 41.

11- SAÇAK, sayı 52, sayfa 33, "Dünyanın Büyük Dönemeci 2" (H. Berkay)

12- SAÇAK, sayı 53, sayfa 20, "Sovyetler Birliği ve Çin'deki Gelişmeler" (H. Berkay)

13- SAÇAK, sayı 56, sayfa 17, "Dünyayı Değiştiren Mesajını 2000'lere taşımak", (D. Perinçek)

14- SAÇAK, a.g.e. sayfa 18

15- SAÇAK, sayı 52, sayfa 40, "Dünyanın Büyük Dönemeci 2" (H. Berkay)

16- SAÇAK, sayı 54, sayfa 26, "Sovyetler Birliği ve Çin'deki Gelişmeler", (H. Berkay)

Derede Boğuldular? İETT Emekçileri Nehri Geçti Ama

Yaşanan pratik sürecin su yüzüne çıkardığı bir açık gerçek var: Sermaye ve Türk-İş'in san sendikacıdır, İkiz kardeşler gibi bir madalyonun iki yüzünü oluşturunlar. Bu yüzden birine karşı mücadele edilip diğeri ihmal edilirse, nehri geçip dereye boğutmak sık sık yaşanan bir olgu haline gelir.

Geçmişte OMO'da, Seydişehir Alüminyum'da, Demiryollarında, SEKA'da, Zonguldak Kömür Ocakları'nda, İstanbul Anakent ve Çevre Belediyelerinde ve en son İETT'de, sermaye ve işverene karşı direnen işçiler, Türk-İş'e karşı mücadeleyi ihmal ettiklerinden ya da yetersiz kaldıklarından hep arkadan hancılanmışlardır. Uzlaşmacı san sendikacıların oldu-bittilerine, gizli kapaklı oyunlarına kurban edilmişlerdir.

Sendikalı mücadelede doğru hedeflere yönelme konusunda, işçi sınıfına sunulmuş en iyi örnek Migros Grevi ve sözleşmesiyle, Yıldız Porselen Grevi ve sözleşmesi olmuştur. Biri özel sektör, diğeri Kamu İktisadi Kuruluşu olan her iki işyerinde de, genici san sendika genel merkezine rağmen başarıya ulaşılmıştır. Bunun tek nedeni doğru önderliktir. İşçiler, işveren ve Türk-İş'i bir bütün olarak düşünmüş ve mücadelelerini bu zemine oturarak başarılı olmuşlardır.

İETT'de sözleşmeyi, temsilcilerden habersiz ve bir gece yansı oldu-bittiye getiren genel merkez, geçmişte olduğu gibi faturayı -yönetim içinde uyumlu bir birlik olmayan- şubeye çıkarmak istemiş, ama "Toplu Sözleşme Komiteleri" oyunlarını bozmuştur. Bu şekilde gerçek yüzleri açığa çıkmıştır ama bir teslimiyet belgesi olan sözleşmenin imzalanmasına da engel olunamamıştır. Bu konudaki gelişmeleri, dergimize gönderilen "Sözleşme Komitelerinin" bildirisiinden okuyalım.

İETT işçileri haklarını mücadele sonucu alınacağı gerçeğiyle, gerçekleştirdikleri bir protesto yürüyüşü sırasında.

İETT'Lİ İŞÇİ ARKADAŞ

Günlerce hatta haftalarca hız kesme, viziteye çıkma ve iş bırakma şeklinde süren seri eylemlerimize rağmen, sözleşmemiz seçim öncesinde DALAN'ın yakın dostu (^) Hasan SOY-SAL ve Genel Merkez tarafından oldu-bittiye getirildi.

**İŞVERENİ DİZE GETİRDİK AMA
ONUN İKİZ KARDEŞİ GENEL
MERKEZ'İN İHANETİNE UĞRADIK**

Yaptığımız eylemlerle hem haklılığımızı, hem de gücümüzü gösterdik. İstanbul halkı bize destek verdi. Ve İşvereni dize getirdik ama ne yazık ki san gene! merkez yöneticilerini altedemedik. Onların gizli-kapaklı, oldu-bittiye dayalı oyunlarını bozamadık. Tıpkı SEKA'da, Zonguldak Kömür ocaklarında, Anakent ve Çevre Belediyelerde olduğu gibi yine şart sendikacılar, yine Türk-İş tarafından hancılandık.

**EMEKLİ SARI SENDİKACILAR
GİDER-AYAK ALINTERİMİZİ
DALAN'A PEŞKEŞ ÇEKTİLER**

Perşembenin gelişi çarşambadan belliydi. Kurduğumuz Sözleşme Komitelerine engel olmaya çalışmadılar mı?

— Hazırladığımız sözleşme taslağını daha işverene vermeden değiştiren onlar değil midir?

— Bir disiplin yönetmeliğinden fark-sız olan eski sözleşmenin hangi mad-desini değiştirebildiler?

— İşçilere bilgi vermediler, gizli görüştüler, bize yalan söylediler.

— Dernek yöneticilerini görüşme-le-re ataktan korktular, üstelik derneğin arabasına el koyan, dernek üzerinde işverenle pazarlık yaparak derneği ka-

patmaya çalışanlar onlar değil midir?

— Sendika binasına gelen işçileri polise ihbar etmekle korkutacaklarını sanan onlar değil midir?

— Temsilcileri kovduktan sonra, onlardan habersiz, gizlice ve gece yarısı sözleşmeyi imzalayanlar onlar değil midir? Bunları inkâr edebilirler mi?

SÖZLEŞMEYİ GENEL MERKEZ - YANI HASAN SOYSAL VE FUAT ALAN- İMZALADI ŞUBE KARSI ÇIKMADI...

Aslında çok daha önce anlaşmışlardı ama çaldıkları minareye bir kılıf bulmaları gerekiyordu. Ama Toplu Sözleşme Komitesi ve işçiler tepki gösterip oyunları bozulunca, saldırganlaştılar.

Genel merkeze çağırdığı temsilciler, "Madem işverenin verdiği bu hakları kabul etmiyorsunuz, ne bok yemeye geldiniz, siktirin gidin" diyen Hasan SOYSAL'ın sinirli halinden işverenle önceden anlaştığı belli oluyordu. "Yetkiyi şubeye verdik" demeleri yalnızca bir yalandı. Geçen dönem olduğu gibi sözleşmeyi imzalayıp sorumluluğu şubenin üstüne atacaktı ama temsilciler bu oyunu yutmadı. Nitekim bu yüzkarası sözleşmeyi kendileri imzaladılar.

BİR TESLİMİYET VE SATIŞ BELGESİ
Epey süredir imzalanırmış olmasına rağmen bir türlü ne kadar ücret zam-

mı aldıklarını açıklamayan bu sözleşmenin neresi iyi? Bu sözleşme İETT işçisine ne vermiştir?..

— İş güvencesini sağladı yani isteğimiz şekilde Disiplin Kurulu kabul edildi mi? HAYIR...

— Hani toptu iş sözleşmesi bir yıllık olacaktı, oldu mu?.. HAYIR...

HESAP SORACAĞIZ!

— Aynı belediyenin bir kuruluşu olan İSKİ'de olduğu gibi, çalışma süresi 40 saate indirildi mi? HAYIR...

— Çalışma şartları mı düzeltildi, iş çilik onuru mu kazandırıldı? HAYIR... Hiçbiri kabul edilmedi. Peki ya ücretler?.. İçinde bulunduğumuz hayat şartlarında biraz olsun insanca yaşamamızı sağlayabilecek mi? ASLA... Daha asıl zamlar seçimlerden sonra gelecek tir. Alınan bu komik ücret zamlarının kuş olup nasıl uçtuğunu o zaman göreceksiniz. Sendika tüm sosyal hakların toplamını ölçü olarak hedef şaşırtıyor. Bu tuzağa düşmeyelim. Çünkü bazı sosyal haklar yılda bir kez veriliyor. Onların yüksek olması önemli değildir. Asıl önemli olan her gün, her ay aldığın maaşıdır, saat ücretidir. Onu sor, maaşını, bordrodaki maaşına yapılan zammı sor. Aynı belediye kuruluşu olan İSKİ'de işçilerin yalnızca maaştan bile 490-500 bin liradır. İETT işçisi kaldı ki çok daha ağır iş yapmaktadır. Yeni sözleşmeyle, bile maaşlarımızda geli-

nen nokta 340-350 bin lira olmuştur ki bu çok komik bir rakamdır.

HESAP SORACAĞIZ...

Bu ihanet belgesini imzalayanlar, bunun sonucunu da düşünmüşlerdir. Elbette karşılıksız kalmayacaktır. Suçtu Genel Merkez'dir, Hasan SOYSAL, Fuat ALAN'dır. Suçlu, Genel Merkez'in şubedeki ve işyerlerindeki işbirlikçileridir. Özellikle, Topkapı'dan temsilci Hasan ÜNLÜ ile Anadolu'dan Cüneyt AKALTUN Genel Merkez'in gönüllü yardımcılığını üstlenmişlerdir. işçi arkadaşlar bunları iyi tanımalıdır ve hesap sormalıdır. İETT işçisinin alınteriyeli, emeğiyle oynamak nedir görsünler.

Gelecek güzel günlere gebedir. D

(*) Bir önceki yerel seçimde, rahmetli Hüseyin PALA, SHP (o zamanki adıyla SO-DEP) adayı olan Korel GÖYMENİ ziyaret etmiş, ancak iktidar partisi ANAP adayı olan Bedrettin DALAN'ı ziyaret etme ya da kabul etme fırsatı bulmadı diye kızan Hasan SOYSAL, 1986 genel kurulunda sendika genel başkanlığına adayken, PALA'nın, "nasıl olsa az ömrüm kaldı, sonra sen getirsin" sözü üzerine vazgeçmişti. Türk-İş Kongresi'nde de Cevdet SELVİ'ye destek sözü veren PALA'ya rağmen, Hasan SOYSAL 12 Eylül'cü Sadık ŞİDE'yi desteklemekte kararlı ötmüş, nitekim Türk-İş demokratik muhalefatinin başkan adayı Cevdet SELVİ, 7 oyla seçimi kaybetmişti.

SÖZLEŞME KOMİTELERİ!

TÜRK-İŞ YÖNETİMLERİNDE SARSILAN KOLTUKLARI VE TES-İŞ ŞUBE KONGRELERİ

„—TES-İŞ Sendikası, üye sayısı bakımından Türk-İş içinde 6. sırada bulunan büyük bir sendikadır. Yanlış anlaşılmasın, bu büyüklük yalnızca üye sayısı bakımından ileri gelen bir büyüklüktür. Yoksa sermaye ve siyasi iktidara karşı, temsil ettiği üyelerin haklarını savunmada, sendika hak ve özgürlüklere yönelik baskılara

karşı mücadelede çapı çok küçüktür. TES-İŞ Sendikası'nın, sendikal mücadelede etkin ve ciddiye alınacak bir yeri yoktur. Gücünü işçiden değil, anti-demokratik yasalardan, seçim hilelerinden ve devlet kurumlarından alır.

Her kongre döneminde, başındaki san sendika ağaları, ancak çevirdiği dolaplarla, "böl ve yönet" şeklindeki

bölgecilik, mezhepçilik gibi gerici-şovenist politikalarla yerlerini koruyabiliyorlar. İşveren ve devlet kurumlarının desteğiyle elde ettikleri yönetimlerini, bir sonraki seçimi almak için basamak yapıyorlar. Bunun yanında işverenle anlaşarak, işyerlerinde önder-bilinçli işçileri ya işten atarak, ya da sürgün ederek kottuklarını koruyabiliyorlar. Daha

kongreye gelmeden muhalefeti etkisiz hale getirdiklerinden, karşılarında pek ciddi muhalefet de olmaz. Tek kale oynadıktan maçı, kuşkusuz hep galip bitirirler.

Yıllardır muhalefet yaşamamanın rahatlığıyla çıkarttıkları çalışma raporunda, uzlaşmacı-devletçi tek tip sendikal anlayışlarını simgeleyen TES-İŞ'in bu sarı sendikacıları büyük bir rahatlık içinde emeği sermayenin savunucusu ilan etmekten çekinmemişlerdir. Yani bir bakıma sermayeden ve iktidardan yana olan sendikal anlayışlarını, bu raporla açtıkları onaylamış oluyorlar. Bizim, sarı-mafya yüzlerini açığa çıkarmak için, fazla çaba göstermemize gerek kalmıyor. Kendilerini çalışma raporlarında çok daha iyi anlatıyorlar.

Çalışma raporunda, sermaye, demokrasinin savunucusu itan edilmiş ve "12 Eylül öncesine dönülmemesi" için, geçmişin unutulmasın; tavsiye etmiştir. Sermayenin baba, emeğin de onun çocuğu olduğu dile getirilirken, hemen her sayfada karşılıklı sevgi ve saygıdan söz edilmektedir.

Emeğin, sermayenin savunucusu olarak tarif edildiği çalışma raporunda, bir tek "sınıf" kelimesine rastlamak mümkün değildir. İşveren ve Türk-İş'e bol bol minnet ve şükran duygularını tazelenildiği bu raporda; işçileri mücadeleye çağırarak yerine, mücadeleden uzak durmaları doğrultusunda telkinler yer alıyor. Genel müdürlüğe, en olağan ve doğal talepleri gerçekleştirmelerinde bite teşekkür yağdıran, methiyeler düzen çatışma raporu, işçiden çok işverenin isteklerini yansıtır.

Güç aldıkları anti-demokratik yasalarla, işveren ve devlet kurumlarına güvenen sarı sendikacılar, ayaklarının altındaki toprağın giderek kaydığını farkındalar. Henüz demokratik muhalefetlerin örgütü olmadığı 1986 yılındaki kongre dönemlerinde, kariyerist-bireyci eğilimlerden yararlanarak yanlarına çektikleri bir-iki demokratik görünümli kişiyle muhalefeti etkisiz kılıp garantiye aldıkları yönetimlerini elde tutmak için, bu kez "aba altından sopa" göstereceklerdir. Çünkü artık demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı, sözde olmaktan çıkıp pratikte kişiliğini bulmaya başlamıştır.

Tez-Koop-İş İstanbul 3 No'lu Şubesinin önderlik ettiği, ilkelere dayalı ekip çalışması - blok tavrı, giderek diğer alanlara da yansıyor. Yani sınıf sendikacılığıyla sarı sendikacılık arasında

kesin sınır çizilmesi ve bu tutarlı anlayışın yaygınlaştırılması yönünde hızlı adımlar atılıyor. Bursa Otomobil-İş Şubesi ve en son olarak TES-İŞ İstanbul 1 ve 4 no'lu şubelerde, demokratik muhalefet blok tavrı olarak ilk kez uzlaşmacı-sarı sendika yönetimlerini tedirgin etti, koltuklarını sarstı.

Tüm organlarındaki seçimi demokratik muhalefetin kazandığı, 4 Mart'ta yapılan İstanbul 1 No'lu Şube Kongresi'nden sonra, paniğe kapılan uzlaşmacı sarı sendikacılığın önemli kalelerinden olan TES-İŞ Sendikası, bu kez işi sıkı tutmuş; 12 Mart'ta toplanan 4 No'lu İşçi Şubesi Kongresi'ne, Türk-İş Genel Sekreteri Emin Kul'u getirerek ve delegeleri ağırlıktan tehdit ederek, bir Piruz zaferi kazanmıştır.

106-88 sonuçlanan kongrede, demokratik muhalefet henüz çatışmanın başında olmasına rağmen 88 oyla alternatif olduğunu göstermiş, hiç de kolay yutulur lokma olmadığını ortaya koymuştur.

Delege seçimlerinin kendiliğinden ci tarzda gelişmesi, iradi çalışmanın çok yeni oluşu ve şubede ilk kez bir

muhalefet örgütlenmesinin getirdiği deneyimsizlik vb. gibi faktörler dikkate alındığında, sonucun başarılı olduğunu söylemek gerekiyor.

Bu sonucun alınmasında devrimci önderliğin ve yönlendiriciliğin payı inkâr edilemez. Normal şartlar altında alınması gereken bu seçim, yaklaşık bir saat DİSK'e, devrimci işçilere küfür eden, tehditler savunan Emin Kul ile; "Bunlar, seçilse bile yetki vermeyeceğim, sözleşmeye sokmayacağım" diyen Genel Başkan Faruk Barut'un çıkışları sonucu, ortadaki delegelerin etkilenmesiyle kazanılamamıştır.

Her dönem tüm olanaklarını, gücünü kutlanarak yönetim; lerini elde tutmayı başardıktan sonra, yeni bir döneme kadar "muhalefeti" etkisiz kılmayı düşünen sarı sendikacıların, bu kez işi oldukça zor görünüyor...

Ayrıca demokratik muhalefet bu kez yeni bir 3 yıl daha beklemeyecektir. işçilerin sırtından palazlanan sarı serendi-ka ağalarını, alaşağı etmenin yolu bu-lunacaktır. Tehditler, saldırılar sökmeyecek, işçilerin bilinçli ve örgütlü ça-balarıyla tüm engeller aşılacaktır.

İşçi Sınıfı Mücadelesinde Demokratik Bir Mevzi: PANCAR MOTOR

ski Edime yolu üzerinde kurulu Pancar Motor Fabrikası, duyar-li ve aktif tavrıyla devrimci sendikal mücadelede hep ön planda olmuş, mücadele geleneğinin yaşatılma-sında olumlu rol oynamıştır.

15-16 Haziran direnişinde etkin bir rol üstlenen Berec Pil Fabrikası'yla yana bulunuşu ve o dönem genç, dinamik bir işçi kitlesinin varlığı, onun devrimci sendikal mücadelede giderek daha aktif yer almasında önemli etken olmuştur.

1976 yılında faşist Türk-Metal Sendikası'ndan ayrılarak DİSK Maden-İş saflarında yer alan Pancar Motor'da, o dönem yaş ortalaması 24-26 olan 1200 civarında işçi çalışıyordu.

1 Mayıs'larda, "20 Mart Faşizme İhtar" eyleminde, 20 Nisan direnişinde... hep ön saflarda yer alan Pancar Motor'da mücadelede belirleyici fak-

tör kuşkusuz devrimci önderlik olmuştur.

Revizyonist Maden-İş yönetimine rağmen temsilcilik seçimlerini kazanan devrimci işçiler, yalnızca kendi fabrikalarıyla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda çevre fabrikaların örgütlenmesinde ve mücadeleye katılmasında da etkin görevler üstlenmişlerdi.

Ancak her demokratik mevzi gibi Pancar Motor Fabrikası da, 12 Eylül'ün baskı-terör politikasından nasibini almış, devrimci örgütlerin darbe yemesine paralel olarak, fabrikada genel bir yılgınlık ve sınıf mücadelesine karşı duyarsızlık gözlenmeye başlamıştır.

Fabrika kapasitesindeki azalmayla birlikte işçi sayısının 600 civarına düşmesi, 12 Eylül'ün pekiştirdiği ekonomik sıkıntılar ve bunların işsizlik korkusuyla bütünleşmesi söz konusu yılgınlık - pasifikasyon ortamını güçlendirmiş, sınıf

mücadelesinde önder ve aktif durum-
daki Pancar Motor yerine, sınıfsal so-
runlara karşı duyarsız ve ilgisiz bir fab-
rika doğmuştur.

Yeni sendikal düzente birlikte, Türk-
İş yerine bağımsız Otomobil-İş Sendi-
kası'ndan yana tavır koyan Pancar Mo-
tor işçileri, Otomobil-İş içinde MESS'e
karşı mücadelede kendiliğinden de ol-
sa önemli bir yer tutmakla birlikte, tu-
tarlı devrimci bir önderliğin eksikliği ne-
deniyle, bugün sorunlarını aşmakta
güçlük çekiyorlar.

Yine de devrimci sendikal mücade-
lede dönem dönem etkili eylemlerde
yer almış, Otomobil-İş'in almış olduğu
eylem kararlarını hayata geçirmiş, top-
lu yürüyüş ve 1 Ağustos Genelgesi'ne
karşı açtık grevle de sendikayı aşmış-
tır.

Sendika! hareketin geneldeki sorun-
larına paralel olarak, Pancar Motor'da
da bugün birikmiş işçi sorunları, işyeri
temsilcilerinin önderlik edememesi
yüzünden çözülememektedir. Temsilci-
ler, mücadeleyi sınıfsal temelde yük-
seltmek yerine, gerici bir tavırla işçiler
arasında bölgeciliği vb. körükleyerek
konumlarını korumaya çalışmaktadır-
dır.

Oylesine olaylar yaşanıyor ki, örne-
ğin sendika temsilcisi istediği yerde
çalışmak için, konumunu kendi çıkar-
ları için kullanarak, genel müdürden
torpil yaptırma yoluna gidebiliyor.

Devrimci işçiler, 12 Eylül'cülerin ağ-
zıyla, "örgüt", "dışardan yönetilme",
"maceracılık"... gibi demagojilerin ar-
kasına sığınılıp hedef haline getiriliyor.
Bu şekilde, onların kitleyle kaynaşma-
ları ve mücadeleyi geliştirmeleri önü-
ne set çekilmek isteniyor. Sözde sol
adına yapılan bu demagojilerde asıl
amaç, kendi konumlarının sarsılması-
nı önlemek ve bu şekilde ayakta kala-
bilmektir.

"Emek Dünyası" isimli derginin he-
men her sayısında bir yazısı çıkan ve
aynı zamanda bu derginin genel ya-
yın yönetmeni olan işyeri baştemsilcisi
Servet Baykan, daha Otomobil-İş Top-
kapı Şubesi mali sekreterken seçimi
kaybetmiş, işyerine dönünce de "sen-
dikacılığı biliyor" düşüncesiyle işçiler-
ce temsilci seçilmiştir.

Emek Dünyası'nda işçi sınıfı müca-
delesini üzerine uzun uzun yazılar ya-
zan ama bizce aynı genel-geçer şey-
leri bir nakarat gibi tekrarlamaktan baş-
ka hiçbir anlamı olmayan bu yazıların
sahibi Servet Baykan, ne yazık ki iş-
yerindeki mücadelede işverene karşı et-

kili olamamaktadır. Örneğin işverenin
maaşları zamanında ödememesine
ses çıkarılmamaktadır.

Fabrikada son 2-3 yıldır maaş ve üç-
retler düzensiz, parça parça ödenmek-
tedir. İşverenin bu tutumunu protesto et-
mek ve caydırıcı olabilmek için taban-
dan gelen çeşitli öneriler temsilcilik
kadrosunca dikkate alınmamakta, san-
ki işverenin çıkarlarını korumayı görev
edinmişçesine öneriler engellenmek-
tedir. Örneğin vезne önünde topluca
birikme ve paramız) isteme önerisi
baştemsilci Servet Baykan tarafından
"baskın" olarak nitelendirildi ve bunu
kırmak için işyerinde özel toplantı dü-
zenlendi. Yine maaşların düzenli öden-

memesi konusunda, "fabrika mali kriz-
de", "fabrikanın tezgâhları ipotekte"
gibi sınıf bilincine uygun (!) gerekçe-
lerle sorunlara "ÇÖZÜM" bulmakta-
dır. Bu durumda işçiler, doğal olarak
merak ediyor ve "temsilcimiz kimden
yana?" diye soruyor.

Biz Pancar Motor devrimci işçileri
olarak, demokratik sınıf ve kitle sendi-
kacılığının ilkelerinden hiçbir ödün ver-
meden mücadelemizi sürdürmeye ka-
rartırız. İşçi sınıfı biliminin ışığı altında,
tabandan yükselecek örgütlü gücü-
müzle engelleri aşacağız.

PANCAR MOTOR DEVRİMCİ
İŞÇİLERİ

ELAZIĞ KEBAN PLASTİK İŞYERİNDE GREV
Petrol-İş Sendikası'nın Keban işyerinde (bu işyeri bir Çizim Elazığ Bürosu
dur) 12.8.1989 tarihinde işveren temsilcileriyle başlatılan toplu iş
sözleşmesi görüşmeleri 24.10.1988 tarihinde anlaşmazlıkla sonuçlandı.
Görüşmelerin anlaşmazlık sona ermesi üzerine sendika 14.2.1989
günü aldığı kararla bu işyerinde greve başladı.

Lastik sektörünün en karlı işletmelerinden biri olan Keban Plastik 2
milyara yaklaşan yıllık kârıyla lastik sektöründe aslan payını alırken,
işçisine karşı iste oldukça cimri davranmaktadır. Normal çalışma
koşullarında 250 işçiyle çalışılması gerekirken, işveren işçiyi daha fazla
sömürmek ve daha fazla kâr için yıllardan beri 130 işçi çalıştırmaktadır.
Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işverenin ücret zammı teklifi % 10'u
geçmedi. Yapılan görüşmelerde 25'İ daimi ve 4'ü ek maddeden oluşan
toplam 29 maddelik isteklerle greve başlayan 130 işçi haklarını almakta
kararlı olduklarını özellikle vurgulamaktalar.

Petrol-İş Sendikası Elazığ Şube Başkanı İbrahim Altıntaş ise yaptığı basın
açıklamasında grevlerinin yalnızca üç-beş kuruşluk ücret artışı ile sınırlı
kalmadığını, aynı zamanda yasaların, kurumların kimlerden yana
olduğunu, işçilerin birlikten başka güçlerinin olmadığını, haklarının
yalnızca mücadele ile alınabileceğini dost-düşman herkese göstereceğini
belirterek, karanlıkları yırtarak, baskılara göğüs gererek işçi sınıfının
onurlu mücadelesine devam edeceğini sözlerine ekledi.

Ayrıca şube başkanı açıklamasında, grev uygulamasının başladığı günden
itibaren tüm üyelerinin greve katıldığını fakat işverenin işçilerin direncini
kırmak için muvakkat işçi ve kapsam dışı personel çalıştırarak üretime
devam ettiğini, buna karşılık 16.2.1989 tarihinde üretimin durdurulması
için sendikanın ihtiyatı tedbir istemini Asliye 1. Hukuk mahkemesi'ne
başvurarak belirttiklerini, yasal olmayan bu üretimin, devam ettirildiği
bilirkişi raporuyla belirlenmişken bu başvurularının hakim kararıyla
reddedildiğini fakat yaşanan bütün olumsuzluklara rağmen mücadeleden
vazgeçmeyeceklerini belirtti.

Biz de, Keban Plastik işyeri grevini ziyaret ederek işçilerin haklı
mücadelelerinde sonuna kadar yanlarında olduğumuzu ve kararlı
mücadeleleri sonucu hak ettikleri başarıyı kazanacaklarına inandığımızı
belirttik.

DOK GEMİ İŞÇİLERİNİN İŞVERENE ve SENDİKA AĞALARINA KARŞI MÜCADELESİ YÜKSELİYOR

İşçi eylemlerinde son dönemde belli bir yaygınlık ve yükselme yaşanıyor. Ülkenin değişik illerinde gerçekleştirilen pasif direnişlerle işçiler seslerini kamuoyuna duyurma çabası içindeler. Değişik işkolları ve işyerlerinde yemek boykotu, iş yavaşlatma, toptu viziteye çıkma, servise binmeme, yürüyüş yapma, çelenk bırakma vb. biçimlerde gerçekleşen protestolarda onbinlerce işçi toplu sözleşme görüşmelerinde işverene baskı unsuru yaratmaya çalışıyorlar. Gerçekleştirilen eylemler bir yönüyle işverene karşı yapıyorsa, diğer yönüyle de sarı sendikacılığın değişik renklerini başta yapımış sendika yönetimlerine (merkezlerine) karşı bir uyarı niteliği taşımaktadır. Özellikle Türk-İş Sendikası bünyesindeki işçiler şunu iyi bilmektedirler ki bugünkü ekonomik ve demokratik taleplerinin geriliğinde yaşanan baskıların payı olduğu kadar sendika ağalarının da payı vardır. Ve bilindiği gibi bu yıl "Türk-İş'te kongre yılı. Bu kongrelerin k basamağı olan delege seçimleri ve ube kongreleri sürecinde gerici sen-

dika merkezleri, kendi anlayışları doğrultusunda delege ve yönetimler oluşturmak için her türlü hile, anti-demokratik uygulama ve "yargı denetimsizliğinden aldıkları güçle" seçimlere gitmektedirler. Bunun en son örneği de Dok Gemi-İş Sendikası'nda yaşandı.

Dok Gemi-İş Sendikası'nın gerici yönetimi delege seçimlerinde kendi anlayışında insanların seçimi kazanabilmesi için işyerlerinde, demokrat-ilerici düşüncedeki işçilerin gücünü bölerek, onların delege çıkarmasını engelleyen bir sistem uygulamaktadır. Bunun sonucu olarak işyerlerindeki işçiler 3 gruba ayrılmış ve bu gruplaşma hiçbir mantıksal açıklamaya dayanmaksızın çeşitli ayak oyunlarıyla sadece Merkezin kazanabileceği bir hale dönüştürülmüştür.

Böyle bir anti-demokratik uygulama karşısında sessiz kalmayan Dok Gemi-İş Sendikası'nın demokratik muhatefeti, Pendik ve Haliç Tersaneleri'nde gerçekleştirdiği eylemlerle olayı protesto ettiler.

İlk eylem Haliç Tersanesi'nde ger-

çekleşti. Dok Gemi-İş Sendikası üyesi yaklaşık 200 işçi, gerici sendika merkezine karşı gerçekleştirdikleri eylemleriyle; sendika kongresinin ilk basamağı olan işyerlerindeki delege seçiminde "yargı denetimi olmaması"nı protesto ettiler. Her dönemde üyesi işçilerin yürüttüğü mücadeleye ket vurmaya çalışan Türk-İş'in sendika ağaları koltuklarının sarsılmaması için "her türlü tedbir" atmış durumdalar! İşverenler çok işçiden çekinen bu ağalar bugün için ciddi bir güç olarak karşılarına dikilemeyen tersane işçisinin, kararlı ve doğru bir mücadele ile yakın bir süreçte önemli bir güce erişeceğinin de farkındalar. Ve bugünden yarına 12 Eylül yasalarından aldıkları güçle işverenle kapalı kapılar ardındaki pazarlıklarla kottuklarını sağlama alma çabası içindeler.

Bugün için oynanan bu oyunları bozmak görevi tersanelerde çalışan duyarlı, demokrat ve devrimci işçilere düşmektedir. Ve bu yönüyle 12 Mart 1989 günü gerçekleştirilen yürüyüş, sendikanın Kasımpaşa Şubesi önüne bırakılan siyah çelenk ve sonrasında çekilen protesto telgraf lar birer olumlu adımdır. Gerçekleştirilen protestolar sırasında sendikanın şubesi önünde işçiler adına okunan basın açıklamasında da yapılan delege seçimlerinin tabanın iradesini yansıtmadığı vurgulandı. Genel Merkezin seçim sistemini kendi kazanabileceği bir hale dönüştürdüğü örneklerle dile getirilerek, "Böylesine boşlukların olduğu alanların bırakılması ve defalarca yaşanmış örnekler olmasına rağmen bir şey yapılmaması aklımıza bir takım sorular getirmektedir. Mevcut 'yargı denetimsizlikleri' sendika ağalarına verilen destek mi?" dendi. Neden olmasın?. Evet, işçilerin de vurguladığı gibi bir avuç sendika ağasının çoğunluk üzerindeki baskısına yargı organları da 1983'den beri ses çıkarmayarak destek vermektedir.

Dok Gemi-İş Sendikası Kasımpaşa Şubesi önüne "yargı Denetimsizliğine Son Verilsin" yazılı siyah çelenk bıraktıktan sonra, Galatasaray Posthanesinden, Anayasa Mahkemesi'ne, TBMM'ye ve Türk-İş'e protesto telgrafı çekildi. Polisin tetraf protestosunu engelleme çabası ise sonuçsuz kalıyordu. Haliç Tersanesi'nde gerçekleştirilen protestoların bir benzeri de 18 Mart 1989 günü Pendik Tersanesi'nde gerçekleştirildi. Sonuçta işçiler, sendikal haklarını alabilmek için sendika ağalarının kottuklarını sarsmak gerektiğini bir kez daha görüyorlardı.

DÜNYA EMEKÇİ KADINLARI MÜCADELE VE DAYANIŞMA

evgili analarımız, bacılarımız, emekçi-yurtsever-devrimci kadınlarımız! Geçtiğimiz günlerde 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladık.

8 Mart'a gerçek anlamını veren, kadınların olmadığı bir mücadelenin başarıya ulaşamayacağı ve toplumsal mücadelede kadınların örgütlü bir güç olarak yerlerini almaları gerekliliğidir.

Kıscası mücadele tarihimiz; Arjantin'de beyaz başörtüleriyle Plaza de Mayo'da, Şili'de Pinochet Cuntası'na karşı Santiago Stadı'nda işken- ce tezgâhlarında, Nikaragua'da Somoza diktatörlüğüne karşı AMPRONAC saflarında,

Filistin'de Tel-Zaatar Kampı'nda, Sabra-Şatilla'da,

Küba'da, Vietnam'da, El Salvador'da mücadelenin en ön saflarında yer alarak tarihe miras bırakan devrimci kadınlarımızla doludur.

Ülkemizde de Kurtuluş Savaşı'nda emperyalizme karşı, erkeği ile birlikte omuz omuza savaşan, kağıtlarla mer-mi, cephaneye, yaralı taşıyan kadınlarımız,

16 Mart'ta İst. Üniversitesi'nde, faşistlerin pususunda katledilen Hatice- ler,

Yağmanın, talanın, zulmün karanlı- ğında hakkını aramaya çalışanların üzerine bir balyoz gibi indirilen yasa- ların yürürlüğe girdiği bir dönemde, ce- zaevleri önünde evlatları için direnen ve direnmeyi örgütlü bir güç haline dö- nüştüren analarımız, bacılarımız,

Zulmün sofrasında cezaevlerinde halkımızın onurunu korumak için can bedeli, dost bedeli sürdürülen açık- grevleri, ölüm oruçlarında mücadele arkadaşlarıyla direnen kadın yoldaşla- rımız,

Gecekondu yıkımlarında jandarma dipçisine karşı en ön saflarda direnen kadınlarımız,

Grev bayrağını ellerinden bırakma-

yan emekçi kadınlarımız,

Ezilen, sömürülen, horlanan, namu- suyla, bekaretiyle onuruna hakaret edi- len Türk ve Kürt kadınlarımızla yüksel- tiyoruz kavgamızı.

Bu kavga bizim, bu kavgada biz de varız. Özgürlüğümüzü kazanmak, ezil- mek ve horlanmaktan kurtulmak için bedel ödemeye hazırız.

İşte biz Türkiye'li devrimci kadınlar, 8 Mart'ı dünya emekçi kadınlarının mü- cadele ve dayanışma günü olarak kut- ladık.

Mutluyduk, Coşkuluyduk, kadın-erkek tek bir yumruktuk.

Ellerimizde su bidonlarımız, boş ten- cerelerimiz ve çamaşır leğenlerimizle dört bir yandan gelerek Sultanahmet Meydanı'ndaydık.

Bir arkadaşımız günün anlamını be- lirtirken bizler ellerimizde tencereleri- miz ve leğenlerimizle köleleştirmeye karşı erkeğimizle birlikte mücadelenin

içinde olduğumuzun mesajını veriyor- duk.

Üzerinde "Yaşasın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü" yazılı pankartımızı ba- lonlarımızla gökyüzüne gönderirken özgürlük getirecek yarınlara selamlıyor- duk. Kararlılığınızdan, coşkunuzdan etkilenen çevredeki insanları halayla- rımıza alıyor ve her dakika çoğalıyor, çoğalıyorduk.

Mücadele azmimiz, coşkumuz bura- da kalmadı. Gecekondulara, emekçi kadınlarımıza, halkımıza taşıdık. Kü- çükköy Gazi Mahallesi'nde bir düğün salonunda toplanan kadın-erkekli gru- ba 8 Mart'ın anlamını belirten konu- şma ve sohbetlerimiz oldu. DEMKAD'ın programını anlattıktan sonra yıkım- larda, su tankeri altında direnen kadın- larımızın gazetelerdeki kupaşlarından oluşan dia gösterisiyle devam eden günümüz Siirt ve Diyarbakır halk oyun- larıyla, tüm mahalle sakinlerinin katılı- mıyla halaylarımızla son buldu.

Buradaki coşkumuz Avcılar'da da yaşandı. Ev kadınlarının katılımıyla coşku bir sohbet havası içinde 8 Mart tekrar yaşandı. Aynı heyecanı, karar- lığımızı buradaki kadınlarımızla paylaştık.

Mücadeledeki kararlılığımız her ala- na yansıyor ve gelişiyor. D

YAŞASIN 8 MART DÜNYA KADIN- LARI MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ

DEMKAD'LI KADINLAR

DEMKAD'lı kadınlar 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde meydanlardaydı.

"... yarın yanağından gayri her yerde, her şey-de hep beraber, hep be-raber diyebilmek için" demokrasi mücadelesini örgütlü katılan BAKAD'lı dostlar.

DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE İKİ MEVZİ DAHA

Devrimci sol güçlerin her geçen gün giderek yükselen devrimci mücadelesiyle birlikte, halkımızın sömürüye, ezilmişliğe, faşizme ve emperyalizmin gerici değerlerine karşı mücadele etme azmi ve bu doğrultuda öz örgütlerin; yaratma uğraşı da açılan yeni yeni DKÖ'lerle somutlaşıyor.

Bu yönde atılan adımlar ve yapılan çalışmalar meyvalarını vermeye başladı. Şubat ayı içinde Kadıköy yakasındaki demokrasi mücadelesinde yeni bir mevzi açılırken, Mart ayında Balat'ta HAKAD (Haliç Kültür, Araştırma ve Yaygınlaştırma Derneği) ve Bakırköy'de BAKAD (Bakırköy Kültür, Araştırma ve Yaygınlaştırma Derneği) mücadeleye taze birer güç olarak katıldılar.

Ülke sathında yaygınlaşarak gelişen bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi sürekli yeni mevziler kazanarak sürerken, bu mücadeleye yeni bir DKÖ de Bakırköy'den eklendi. 27 Şubat'ta başvurusunu yapan Bakırköy Kültür, Araştırma ve Yaygınlaştırma Derneği (BAKAD) 18 Mart cumartesi günü "Bakırköy Halkıyla Tanışma Günü"yle açılışını gerçekleştirdi. İstanbul'daki birçok duyarlı DKÖ temsilcileri, Bakırköy SHP

ilçesi üyeleri, Bakırköylü devrimci-demokratlardan oluşan 300'ü aşkın konunun katılımıyla gerçekleşen gün Devrim Şehitleri için saygı duruşuyla başladı. Ardından BAKAD geçici yönetim kurulu adına Alper Ersoy yaptığı konuşmada, demokrasi mücadelesinde DKÖ'lerin yeri, 12 Eylül anlayışının demokratik örgütler üzerinde uyguladığı baskı, BAKAD'ın demokrasi mücadelesindeki yeri ve hedeflerini anlattı.

Sonrasında derneğin açılışına gelen mesajlar okundu. Grup Yorum da sunduğu dinleti ile güne coşku kattı. Ve hep bir ağızdan söylenen türkü ve marşların ardından, duvarlar arasına sığmayan coşku caddeye taşı. DEMKAD folklor ekibinin başlattığı halay 150'yi aşkın insanın katılımıyla sürerken, Bakırköy halkı da gerek halaya katılarak, gerek alkışlayarak coşkuya ortak oldu.

Bakırköy İstanbul Caddesi, Çınar Han No: 39 Kat 4 adresinde açılan BAKAD'ın her türlü keyfi, baskı ve engellemelere rağmen demokrasi mücadelesinde etkin bir yeri alacağına inanıyoruz,

Halkın kendi sorunlarına sahip H çıkarak, kültürel değerlerini ya-H satma istemi kendi öz örgütlenmeleri olan DKÖ'lerle gerçekleşiyor.

Emperyalizmin ve oligarşinin onca etkisizleştirme ve eritme uğraşısına karşın, her koşulda direnerek insani değerlerini koruyup yaşatmaya çalışan kesimler, bugün kendi öz değerlerini geliştirip yaygınlaştırma, "devrimci halk kültürünü" oluşturma ve demokrasi mücadelesiyle bütünleştirme yönünde bir adım daha atıldılar.

Halaylarla coşup çarpan yürekler, sevinçten gülen gözler, kutlama ve destek mesajlarıyla halkta bütünleştiğini çok açık bir şekilde gösteren coşku ve inanç tablosu demokrasi mücadelesinde yeni bir DKÖ olarak Haliç Kültür, Araştırma ve Yaygınlaştırma Derneği'nin (HAKAD) açıldığını müjdeliyordu bizlere.

insanı insana, insanı topluma yabancılaştırarak, düşünmeyen, içe dönük insan tipleri yaratmaya çalışan emperyalist yoz, gerici kültüre karşı, halkın yeniliğe açık devrimci değerlerini yaratarak sıcak insan ilişkileri oluşturma uğraşısında, örgütlü mücadelenin işlevini kavratmak gerekliliğinin somutlan-masıydı HAKAD.

Bu anlamda, HAKAD'ın halkın sesi olma yönünde üzerine düşen sorumluluğu yüklenerek, demokrasi mücadelesinde bir güç odağı oluşturacağına inanıyor, halkımızla birlikte sevincini paylaşıyoruz.

KINIYORUZ MESLEKİ VE İNSAN ONURUNA YÖNELİK SILDIRILARI

12.3.1989 (Pazar günü) ta-rihli Bugün Gazetesi'n-deki manşet haberde hemşire ve doktor kadınlarımızın mesleki onurunu ve cinselliğinin en iğrenç boyutlarda sergilendiğini gördük.

Bugün Gazetesi muhabirinin bir te-lekiz aracılığıyla düzenlemiş olduğu gerçekte ilgisi olmayan bu senaryo, meslek ve insan onuruna yapılan saldırıdır. Bu saldırıya maruz bırakılan hemşire ve doktorlar toplumun, insan sağlığının cankurtaranıdır. Bu saldırılar tüm toplum için utanç verici bir olaydır.

Bir yandan hemşirelik görevlerinin ihmale uğradığı vurgulanmak istenirken esas olarak kadının cinselliği kullanılmak istenmiştir. Toplumun vazgeçilmez parçası olan hemşireler ve doktorlar insan sağlığına hizmet için tüm özverilerini mesleklerine katarken, kendini bilmez kişi ve kurumlar senaryolarla mesleki sorunları doğru yansıtmaktan öte farklı biçimlere dönüştürmektedirler.

Her türlü yoz-çarpık ilişkilerin ve anlayışların mubah görüldüğü ülkemizde bu tür olaylara sıkça rastlamaktayız. Gazete tirajının artması hayaliyle yanıp tutuşan burjuva basın sözcüleri aşağılayıcı, insan onurunu ve mesleğini zedeleyici yöntemlere başvurabildiklerini bir kez daha göstermiş oldular. Basında yer alan bu tür düzmece senaryoların aleti, cinselliği nedeniyle kadınlar olamazlar. İnsan sağlığı için çalışan hemşire ve doktorlar hiç olamazlar. Bu olay karşısında gerek Şişli Etfal Hastanesi Başhekimliği ve gerekse de hemşirelerin başında çıkan açıklamalarında bu tür bir zorunluluk olduğu ifade edilmiştir.

Bizler devrimci-demokrat kadınlar mesleki ve insan onuruna karşı yapılan saldırıları kınıyoruz. Hemşire ve doktorların kadın olmasından dolayı cinselliğinin kullanılmasına karşı her zaman her yerde mücadele ettik, edeceğiz.

DEMKAD

"EMEKLERİMİZ ÖZGÜR OLMALI SERGİSİ"

TAYAD Ankara Şubemiz 2 Şubat 1989 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır. Daha açıldığı günden cezaevlerinde yaşanan açlık grevleri ve Ankara'da yaşanan yoğun göz-altılarla görevlerine başlayan TA YAD Ankara Şubesi 19 Mart 1989 - 31 Mart 1989 tarihleri arası "Emeklerimiz Özgür Olmalı Sergisi"ni dernek yerinde (Strazburg Cd. Taş Han No: 38/17 Sıhhiye adresinde) açmıştır. Yoğun talep-

terden dolayı sürenin uzatılması düşü-

nülmektedir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Ankara'da yoğun gözaltılar yaşanmaktadır. Bu nedenle Nisan-Mayıs ayları içerisinde bu konuya ilişkin bir kampanya başlatmayı düşünüyoruz. Hemen belirtelim ki, tüm demokrat, aydın, ilerici ve devrimci kurum ve kuruluşları, insanları kampanyamızı desteklemeye ve yardımcı olmaya çağırıyoruz,

TAYAD

İSTANBUL BELEDİYESİ

İNSAN SAĞLIĞINI

HİÇE SAYIYOR

4. Levent Sanayi Mahallesi'n-de yaşanan patlama insan sağlığının ve yaşamının ne kadar ucuz olduğunu göstermektedir.

Santa Boya Fabrikası'ndaki patlama sonucu onlarca işçi hayatını kaybetmiş ve yöre halkının maddi-manevi kaybına neden olmuştur. Yetkililerin açıklamalarından da anlaşılacağı gibi, zarar verebilecek bu tür işletmelerin toplu yaşamın olduğu yerlerde yasaklanması kadar doğal birşey yoktur. Buna rağmen Santa Boya Fabrikası, çocuk-çocuk ailelerin yaşadığı 6 katlı binanın alt katında imalatını devam ettirmiştir. Hem de yetkili mercilerden geçici ruhsatı alarak...

Düzenin politikası haline gelen rüşvetle, vaadde, maddi çıkar bencilliğiyle insan hayatı çoluk-çocuk genç-yaşlı demeden satılmıştır.

Patlama sonrası siyasi iktidarı, düzeni protesto eden yöre halkımız, gözaltılara kadar varan baskılardan da nasibini almıştır. En ufak bir hak arama karşısında polis jopuyla yüzyüze gelmektedir halkımız.

Her şeyini kaybeden bu insanların sağlığı, yaşamı bu tür olaylar yandıktan sonra oy kaygısıyla mı sahiplenilecektir? Joplanacak, ölümler sonuçlanacak kadar ucuz mudur insana verilen değer?

bizler, insan hak ve onuru, kavgası veren DEMKAD ve TAYAD üyeleri so-

rumluluğumuz gereği hastaneye kaldırılan Sanayi Mahallesi sakinlerini ziyaret ettik. Patlamanın nedenleri ve ne gibi sonuçlar doğurduğunu belirtirken geçmiş olsun dileklerimiz sevgiyle karşılandı.

İşkenceye Bir Kurban Daha:

ÖMER KIZILIRMAK

Gün geçmiyor ki yetkililerin işkence konusunda açıklamaları basında yer almasın: "Ülkemizde işkence yoktur... Bu tür söylentileri çıkaranlar Türkiye'nin itibarını zedelemek isteyenlerdir... Bazı münferit olaylar karşısında bazı çevreler olayları abartarak kamuoyuna yanlış aktarıyor." vs. vs. Yine basında bu tür açıklamaların yer aldığı günlerden birinde, Numune Hastanesi morgunda bir gencin cesedi ailesine verilmek üzere bekletiliyordu. İşkencenin son kurbanlarından biri ÖMER KIZILIRMAK; 26 yaşında, bir tanesi 2,5 aylık 2 çocuk babası, tezgâhtar...

3 Mart 1989 günü Ömer KIZILIRMAK! çalıştığı marketten İskitler'deki bir soygun olayı ile ilgili ifadesini almak üzere gözaltına alarak götürülen sivil polisler, daha sonra durumu hakkında ailesine hiçbir açıklamada bulunmadılar. Aradan 2 gün geçtikten sonra, eve gelen polisler Ömer'in ağabeleri Cahit ve Ali KIZILIRMAK'ı, "Ömer'in pijamalarını da alın lazım olabilir" sözleriyle evden atarak çıktılar. Yolda sürekli Ömer'in hastalığı olup olmadığı sorgularıyla Numune Hastanesi'ne getirdiler.

Yoğun bakım odasına girdiklerinde gördükleri manzara korkunçtu: "iki gün önce polislerle sapasağlam teslim ettiğimiz kardeşim yatakta ölü gibi yatıyordu. Suratının sol tarafı ve boğru kapkara olmuştu. Sol kulağında da akıntı vardı. Bir yandan da ağzından sürekli olarak köpük geliyordu. Bir süre sonra köpük için makine getirdik dedilerse de makine falan çalışmıyordu. Daha sonra doktor Ömer'e baktı ve polisler dışında bizi ve tüm akrabaları odadan çıkardı."

Aynı saatlerde hastanenin koridorlarında Ömer'in kaygıyla bekleyen yakınları, mitletvekilleri, gazeteciler beklerken, işkenceyi fazla (!) kaçırmanın telaşı içindeki polisler panik içinde oradan oraya koşturuyordu. Telaş içindeki bir komiser de etraflındakilere dert yanıyordu; "Diğer ikisini daha çok hırpaladık, ama bu dayanıksız çıktı, işe bak..." Bu sözler üzerine Kızılırmak ailesinin gösterdiği tepkiden korkan komiser, oradan uzaklaştı.

Ömer Kızılırmak öldükten sonra, yakınlarını koridorun bir köşesine toplayan polisler özellikle aileden birilerinin odaya girmesine engel oldular. "Bizi dışarda tutarlarken, polislin birinin hazırladığı rapor gibi bir şeyi doktor da imzaladı. Hiç muayene bile etmeden, polislerin istediği gibi doktor rapor yazdı. Ben olayı gördüğüm için itiraz ettim ve otopsi istediğimi söyledim. Bu işin peşini bırakmam dedim. Ama Gasp Masası amiri ile orada bulunan savcı beni tehdit ederek, "vazgeç bu otopside. Bak bir şey çıkmazsa seni perişan ederiz" dediler. "Ama tehditleri fayda etmeyecek, hesabını soracağız."

Ali Kızılırmak'ın otopsi talebine tehditlerle karşılık veren gasp masası amiri Nuh..., Emniyet Müdürü Mehmet Ağar, savcılar, hastanede otopsi yapmadan açıklama yaparak olayı kapatmaya çalışan doktor hep bir ağızdan olayı kapatmaya çalışmak için yoğun çaba sarfedi-

yorlar. Oysa haber alır almaz hastaneye gelen ATO İnsan Hakları Komisyonu Sekreteri Dr. Turhan TEMUÇİN, ilk muayenesinden sonra "boğazda sıkma izleri olduğunu, solunum yetmezliğinin de elektirik verilmesi nedeniyle oluşan kasılmadan meydana gelmiş olabileceğini, bunun da işkencenin kanıtı olduğunu" söylemişti.

Kızılırmakların işin peşini bırakmaması üzerine Yenimahalle C. Savcısı Yücel İLDENİZ "otopsi sonucunda dövüldüğüne ilişkinbulguya rastlanmadı" gibi hiç de bilimsel olmayan bir açıklamayla yetinirken, Mehmet AĞAR "Darp, hasar falan yok. Gözaltına alındığında had safhada ilerlemiş bir hastalığı varmış zaten. Ölümü mukadder(!) akıbetir. Olay kapanmıştır" diyerek işkenceyi ve işkencecileri bir kez daha aklamaya çalıştılar.

Ömer Kızılırmak'ın yakınları yetkililerin bu tavırları karşısında, "Biz dayığı polis atar, işkenceyi yalnızca polis yapar bilirdik. Oysa olayı kapatmaya çalışan, iz, yara-bereyi görmezlikten gelen doktoruyla, işi kitabına uyduran savcılara kadar hepsi işkencenin içindeler. Kiminin az, kiminin çok ama hepsinin bu işte payı var." diye düşünüyorlar ve olayın peşini bırakmayacakları, dava açıp hesap soracaklarını söylüyorlar.

Eğer işkencede kaybedilen yeni Ömer KIZILIRMAK'lar, Neriman PAPIŞ'ler olmasını istemiyorsak, başta devrimci sol güçler olmak üzere tüm devrimci demokrat-ilerci kamuoyu, işkence gibi bir insanlık suçuna, siyasi-adli ayrımı yapmaksızın, karşı çıkmalı ve işkencecileri teşhir ve mahkûm etmelidir. D

DEMKAD ANKARA ŞUBESİNİN

"DÜNYA KADINLARIYLA DAYANIŞMA" GECESİNDE

ÇOŞKU DORUKTAYDI

Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde Türkiyeli kadın-ların öz örgütü ve öncü gücü ol-ma yolunda hızla ilerleyen DEMKAD'ın Ankara Şubesi açılır açılmaz etkin-

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü daha anlamlı kutlayabilmek amacıyla 8 Mart günü şube binasında düzenlenen basın toplantısının ardından gerçekleştirilen sohbetler ve dia-

gösterisi ile başlayan kutlamalar 11 Mart'ta Dünya Kadınlarıyla Dayanışma Gecesi ile son buldu.

Gecenin başlamasına daha üç saate yakın bir süre olmasına rağmen gecenin yapılacağı bölgede önlemlerini arttıran polisler yavaş yavaş sinema salonuna gelmeye başladılar. İlerleyen saatlerde sinemanın içindeki ve dışardaki kalabalığı gören polisler, kitleyi te-dirgin etmek için epey çabaladırlarsa da

bunda başarılı olamayınca program sürerken parça parça gitmeyi tercih ettiler. Şaşkınlığın nedeni henüz bir ay önce açılmış bir derneğin bu kadar insanı nasıl olup da bir araya toplayabilmesiydi. Salonu dolduran kalabalığın coşku ve kararlılığı da bazıları açısından te-dirginlik yaratmaya yeterliydi.

Gerçekten de daha "Hoşgeldin" anonsundan itibaren salonda büyük bir coşku yaşanmaya başladı. Devrim Şehitleri için yapılan bir dakikalık saygı duruşundan sonra DEMKAD Ankara Şubesi Geçici Yönetim Kurulu Başkanı Hatice ARIKAN kürsüye geldi. ARIKAN yaptığı konuşmasında, toplumların tarihsel gelişimi içinde kadının yerini, kadının ezilme nedeninin erkekler değil, düzen olduğunu belirterek, "kadınların kurtuluşunun toplumların kurtuluşundan ayrı düşünülmemeyeceğini" vurguladı. ARIKAN Konuşmasını "KURTULMAK YOK TEK BAŞINA, YA HEP BERABER YA HIÇ BİRİMİZ" sözleriyle bitirdiğinde salon alkıştan inliyordu.

Daha sonra sahneye gelen DEMKAD Mizansen Grubu'nun sergilediği Dünya Kadınları oyunu, halk ozanı Abdullah ŞENOL ve Grup EKİN'in türkülleri, marşları coşkuyu daha da tırmandırdı. AFAD Hatkoyunları ekibi sahneye çıkarken duyulan davul-zurna sesiyle birlikte salondaki herkes mücadele saflarında olduğu gibi kol kola, omuz omuza halay çekmeye başladı. Ardından Altındağ gecekondulu bölgedeki günlük yaşamı yansıtan görüntülerin yer aldığı bir dia gösterisi gerçekleştirildi.

Ve Grup YORUM'un sahneye gelmesiyle birlikte coşkuyla türküllere katılan tüm salon tek bir yürek, tek bir ağız olmuş haykırıyordu: "Günlerin bugün getirdiği / Baskı, zulüm ve kandır / Ancak bu böyle gitmez..." Coşku seli henüz dinmemişti ki -kısa bir şiir dinletisinden sonra- son kez sahneye gelen AFAD'lılarla birlikte salon tekrar halaya durdu. Herkes gecenin hiç bitmemesini istiyordu. Sevindirici olan geceye geniş ölçüde katılan mahallelerden insanların da coşkuyu en üst boyutuyla yaşamalarıydı.

Gecenin bitiminde salonu terkeden insanlar, en kısa sürede benzeri bir toplantıda tekrar buluşmanın umudunu taşıyorlardı. DEMKAD'lılar ise bir ay gibi kısa bir sürede emekçi kadınlarımızla gecekondulardan gelenleri kucaklayabilmenin mutluluğunu yaşıyorlardı.

Santa Boya Fabrikasındaki Katliam Siyasi İktidarın İnsan Yaşamını Hiç Sayışının Bir Örneğidir

3 Mart 1989 günü 4. Levent'teki Santa Boya Fabrikası'nda iş güvenliği için gerekli tedbirlerin alınmamış olması bir katliama yol açtı. İş güvenliğiyle ilgili hiçbir önlemin alınmamasına karşın üretim yapabilmek için gerekli ruhsatı almayı başaran(!). Santa Boya Fabrikası sahipleri, ruhsat veren Belediyeler ve insan yaşamını nice sayan siyasi iktidar katliamının birinci dereceden sorumlularıdır. Kazanın meydana geldiği yerde olay sonrası bir basın toplantısı yapan kazazedeler, iktidarın olaya kayıtsız kaldığını vurgularken kazada zarar gören arkadaşları için "Adil Saçlı-Şahin Çetin, Mahmut Doğan adına Akbank 4. Levent şubede 0004644-1/A00/01 numaralı bir hesap açtırdıklarını açıklıyorlardı. Basın toplantısı sırasında Mimarlar ve Mühendisler üzerinde "Katliamların Hesabı Sorulacak" yazılı siyah bir çelenk bırakarak olayı protesto ederlerken, Demokrasi Mücadelesinde Mimarlar-Mühendisler imzalı bir basın açıklaması dağıtıyorlardı.

BASIN AÇIKLAMASI

Hayali ihracat vurgunlarının, yolsuzlukların, baskı-zulüm-işken-cenin ve her geçen gün birbiri Sıra gelen zamların, emekçilerin yaşam-tısını giderek daha çekilmez hale getirdiği günleri yaşıyoruz.

Yüzde yüzleri aşan enflasyonun, 50 milyara dayanan borçların, batık kredilerin sonuçları, emekçilerin sırtında yükseldikçe yükseliyor. Emekçi halkımız her geçen gün daha fazla yoksullaşıyor.

Kârlarına kâr katmaktan başka bir şey düşünmeyen işverenler, işçi sağlığı ve güvenliği konusunda en basit önlemleri almaktan kaçınıyor. Sermayeyi türkütmeme adına, hükümetlerin, yerel yönetimlerin vurdum duymaz tavrı da eklenince bu tabloya, katliam olarak adlandırabileceğimiz faciaların gündeme gelmesi kaçınılmaz oluyor.

Nitekim 3 Mart 1989 günü 4. Levent'teki SANTA BOYA FABRİKASI'nda meydana gelen kazada (katliamda demek daha doğru olur), resmi aç!k!ama!ara göre 14(?) kişi ölmüştür. Bu facia ve sonrasında yaşananlar, ilgililerin tavrı, emekçi halkın yaşamına verilen değeri bir kez daha ortaya çıkarmıştır.

Bölgede oturanların sayısız şikayetine karşın, söz konusu işletmenin faaliyetine devam etmesine göz yuman ilgili BELEDİYELER, hangi bilimsel kısıta dayandığını anlayamadığımız şekilde, bu işletmelere ruhsat veren

TEKNİK ELEMENLAR, gerekli güvenlik önlemlerini almayan, işçilerin ve bölgede yaşayanların can güvenliğini hiçe sayan İŞVEREN, bu katliamın meydana gelmesinde birinci dereceden sorumludurlar.

Facianın yaşandığı bölgede her an yeni bir facia yaşanabilir. Aynı işlerle uğraşan, aynı maddeleri kullanan birçok depo, atölye faaliyetlerini sürdürmektedir. Bunlarla ilgili hiçbir önlem alınmamıştır. Böyle bir olaydan sonra, sorumluların bulunup teşhir edilmesi, cezalandırılması, olayın mağdurlarına tazminat ödenmesi ve bölgede faaliyet gösteren diğer işletmeler hakkında gerekli işlemlerin yapılması gerekirken, büyük bir çabuklukla ve gizlilikle yaşanan facia unutturulmaya, hasıraltı edilmeye çalışılmıştır. Anakent Belediye Başkanı B.DALAN, son derece pişkin bir tavırla, "Ölü sayısı 150 olmadan tazminat veremeyiz" diyebilmektedir.

Devletin, kamuoyunun, basının, siyasi partilerin, sendikaların ve diğer kitlerle örgütlerinin konuya yeterince duyarlı olmadığı ortadadır. Kamuoyunun duyarlı kılınması, mağdur durumda alanların tüm haklarının alınması, böyle facialara yol açabilecek işletmeler için gerekli önlemlerin getirilmesi için tüm meslektaşlarımızı ve kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz.

DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE
MİMAR-MÜHENDİSLER

KAMUOYUNA AÇIKLAMA:

CEZAEVLERİNDEKİ YENİ SALDIRI VE PROVAKASYONLARA KARŞI DUYARLI OLALIM.

Geçtiğimiz Eylül-Ekim aylarında tüm Türkiye çapında siyasi tutsaklar olarak yürüttüğümüz direnişler ve demokrat kamuoyunun destekleri sonucu geri adım atan egemen güçler ve onun sözcüleri; onlarca yaralı ve hastanın yanında maddi-manevi kayıplarımız sonucu kazandığımız haklarımıza ve direnişler sonrası verilet sözlerle rağmen yeni saldırı ve provakasyonlar peşindedirler.

İnsanlık onurunu ve yaşamını ayaklar altına alan "1 Ağustos Genelgesi" bugün de bir çok cezaevinde çeşitli hak gaspları ve provakasyonlar arkasından uygulanmak istenmektedir. 12 Eylül süresince önemli muhalefet odaklarından olan cezaevlerinde siyasi tutsakları teslim almak, sindirmek, baskı ve terör altında tutmak egemen güçler açısından nasıl vazgeçemedikleri görev olmuşsa biz siyasi tutsaklar açısından da her koşulda siyasi kimlik ve onurumuzu koruma mücadelesinden kaçınmamız söz konusu olamaz.

Yıllardır yüzlerce sakat, şehitler ve cezalar pahasına sürdürdüğümüz mücadele geleneği bugün de devam etmektedir. Ülkemizde gün geçtikçe gelişen devrimci ve demokrasi güçlerinin mücadelesi cezaevleri cephesinden de yükselen haklı ve onurlu seslerle birlikte güçlenmeye devam edecektir.

Egemen, güçler bir yandan emperyalizmle siyasi bütünleşme çabalarına uygun olarak, ülkede demokrasi maskesiyle düzenini ikame ederken diğer yandan devrimci, demokrat muhalefetin yükseldiği tüm alanlarda olduğu gibi cezaevlerinde de baskıcı, işkenceci ve ikiyüzlü karakterine uygun hareket etmekten geri kalmamaktadır.

İşte direnişler sonrası kazanılan haklarımıza yönelik hak gaspları, verilen sözlerin yerine getirilmemesi ve bizzat fiili saldırılar sonucu Ankara Kapalı Cezaevi, Eskişehir Cezaevi, Antep Cezaevinde yeniden açlık grevleri yaşandı. Amasya Cezaevi'nde ise açlık grevi halen devam etmektedir. Bunların yanında Nazilli, Malatya ve bulunduğumuz Bayrampaşa özel cezaevinde hak gaspları ve keyfi uygulamalarla karşı karşıyayız.

Türkiye'deki bir çok cezaevinde iktidar tarafından; infaz yakma cezaları, havalandırma, görüş süreleri, haberleşme, kitap-dergi, ana dili ile konuşma, sağlık vb. vb. sorunlar, "1 Ağustos Genelgesi"ne uygun olarak yeniden dayatılmaktadır. Cezaevleri mücadelesinde yeni karşılaşmadığımız bu oyunu bozmak biz direnişçilerin omuzlarındaki görev olduğu kadar, gerek mevcut iktidarı uyarmak, gerekse kamuoyunu bilgilendirmek açısından bulunduğumuz cezaevindeki belli başlı sorunlara dikkat çekmek istiyoruz.

— Her türlü sağlık ve yaşam koşullarından

uzak olan cezaevinin mimari yapısına rağmen alt katların boşaltılması sonucu üçer kişilik koşullarda altışar (8'er) kişi kalmaya zorlanmaktadır.

— Sürekli sevk provakasyonları yaratılarak halen devam eden bir çok davaya rağmen savunma hakkımız ortadan kaldırılmak istenmektedir.

— Verilen sözlerle rağmen görüş süreleri, görüş yerleri ve avukat ziyareti yerindeki düzenlemeler yapılmamaktadır.

— Yılbaşında yapılmayan açık görüş hakkımız Bakanlığın yaptırılacaktır yazılı kararına rağmen bugüne kadar yaptırılmamıştır.

— Hastane şevklerimiz jandarma tarafından engellenmekte, jandarma cezaevi içinde sürekli söz sahibi kılınmaktadır.

— Hasta arkadaşlara diyet verilmemekte, diyetli arkadaşların dışardan diyet getirmesi keyfi

* olarak engellenmektedir.

— Havalandırma süresi "1 Ağustos Genelgesi" gerekçe gösterilerek 4 saate indirilmek istenmektedir. (Daha önce 12 saat olan uygulama şu an fiili olarak 6 saat olarak uygulanmaktadır.)

— Egemen güçler ve mevcut iktidarı "1 Ağustos Genelgesi" ile sürdürdüğü saldırı ve provakasyonlarına karşı demokrat kamuoyunu yeni gelişmeler karşısında bilgilendirir ve iktidarı uyandırarak tüm demokratik kurum ve kuruluşları, demokratik güç ve kişileri cezaevlerin de yükselen haklı ve onurlu mücadelelere destek olmaya çağırıyoruz.

Bayrampaşa Özel Tip Siyasi Tutsakları

İZMİT'TE POLİS BASKISI İzmir'in polis baskısı ve tek yolu ona karşı direnmektir. Polisten çekinen insanlar değil, polisin çekindiği insanlar haline gelmiyoruz.

Türkiye'nin en önemli sanayi şehirlerinden biri olan İzmit'te 15 Mart gecesi ve 16 Mart sabahı yürütülen operasyonlar sonucu, bir bölümü geçmişte DS davalarından yargılanan 24 devrimci-demokrat gözaltına alındı. İlk gün SHP'li'lere yönelik gibi görünen gözaltıların, daha sonra serbest bırakılan on kişiyle birlikte, İzmit genelinde yürütülen ve giderek genişleyen demokratik mücadeleye darbe vurmak amacını güttüğü ortaya çıktı. Oğünden bu yana yetkili kurumlardan evlatlarının, kocalarının suçunun ne olduğunu, niçin gözaltına alındıklarını öğrenmek isteyen analar ve eşler duyurucu bir yanıt alamamaktadırlar. Ayrıca gözaltı süresinin nereye kadar uzayacağı da meçhuldür.

Yoğun bir işçi potansiyelinin olduğu İzmit'te aylardır en küçük bir faaliyet ve demokratik bir girişim bile polisçe engellenmeye çalışılmaktadır. SHP'li Genel Meclisi adaylarının kimler olduğu veya halkevinin kimler tarafından kurulmaya çalışıldığı gibi en sıradan konular bile İzmit polisinin ilgi alanı içindedir. İzmit polisinin geçmişteki yöntemlerinden biri de önüne gelen herkese muhbirlik teklif etmesi idi. Bir kaç zavallı tipin, şu anda, devrimcilere yönelik bilgileri polise aktardığı da devrimcilerin malumdur.

Oligarşi İzmit'teki ve başka yerlerdeki nedensiz gözaltılarla kendi çıkmazını sergilemektedir. Seçim öncesi korku yaymak, kitleleri yıldırma... Bu aylardır ve defalarca tekrarlanan bir oyundur. Ama İzmit işçileri, aydınları ve demokrat devrimcileri polisin tezgahlarını yıkıp geçecektir.

Korkunun ecele faydası yoktur... İzmit polisi ya da genel olarak devlet, ne yaparsa yapsın devrimcilerin İzmit emekçileriyle bütünleşmesini durduramayacaklardır. Uygulanan her baskı kitleyi daha kararlı bir hale sokuyor. 200'ü aşkın devrimci-demokrat ve aileler, gözaltına alınanların üstünde titizlikle durmaktadırlar. Bu arada SHP yöneticilerinin, seçimler nedeniyle İzmit'te bulunan milletvekilleri Erol Köse ve Ömer Türkçakal'ın ve il yönetiminin tavrı çok ilginçtir.

Tutuklananların bir çoğu SHP delegesi olmasına rağmen bu baylardan ses seda çıkmamakta, kitenin daha radikal eylem taleplerine karşı aynen devlet gibi abı altından sopa göstermektedirler. Tutuklama furiasının Deniz Baykal'ın İzmit'e gelişinden hemen sonra olması ister istemez akla bazı "tertiple"leri getirmektedir. İzmit'te devrimcilerin operasyonlardan ve diğer gelişmelerden çıkarması gereken birçok ders vardır. Bunların ilki ve en önemlisi, gözaltı emri ve nedeni açıklanmadığı takdirde polisin gözaltına almasına karşı direnmektir. Nitekim bazıları bu yolu seçmiştir. Yani polis ilene kolunu sallayarak insanlarımızı tutuklayamamalıdır. Ayrıca gözaltındakiler derhal açlık grevi silahını kullanmalıdır.

[illegible]

Bu arkadaşlarımızın devrimci Sol davasından yargılanmış olmaları onların demokratik mücadele içerisinde ve dergimizde çalışmalarının ötünde engel değildi. "Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm" mücadelesinde üstlendiği görevi yerine getirmeye çalışan dergimiz bir devlet dairesinin eleman seçme yöntemini kullanmak zorunda değildi. Kendi yasallığın kuran dergimiz, elemanlarını da holdinglerde çalışan eski tüfek veya döneklerden, yığınlarından değil, demokratik mücadelede yerini alan ve devrimci değerlerle sahip çıkan insanlardan seçecektir.

Arkadaşlarımızın alınmaları zemininin hazırlanmasını hedef alan bu yazıdan dolayı devrimci demokrat kamuoyunu uyandırmaya çağırıyor, arkadaşlarımızın gözaltına alınmaları durumunda hedef gösterenlerin kendileri halka hedef olduklarının acaba bilincinde mi? Olayı protesto ederek, İzmir Büromuzun olaya ilişkin yaptığı basın açıklamasını yayınlıyoruz.

Faşizmi, sosyalist basına ve özel olarak da dergimize yönelik provokasyonların sürdürüyor. Elindeki tüm araçları kullanarak dergimiz çalışanlarını illegal Devrimci Sol örgütünün üyeleri ve sorumluları olarak göstermeye çalışıyor. Operasyonlar, gözaltılar, işkenceler, takipler, okullarabayerimizze baskılar, toplatmalar, cezalar birbirini izliyor.

Siyasi polis ve MİT, kendi araçları yetersiz kaldığında "yan kuruluşlarını" devreye sokuyor. Satılık kalemulus işleme başlıyor. Belirli gazetelerde polis hezeyanları-uydurmaları "haber" olarak yayınlanmaya başlıyor, insanlar bu doğrultuda şartlandırılmaya çalışılıyor. Ekteki kupürden de görüleceği üzere, 19.03.1989 tarihli HÜRRİYET Gazetesinin Ege ekinde, yukarıda anlatığımız tipte bir "haber" yayınlandı. 91', özetlikle iki muhabirimizi,

RECEP GÜLER ve İLKER ALCAN arkadaşlarımızı hedef alıyor, kamuoyuna örgüt etebasları olarak ilan ediyor.

Bu "haber" ile ne yapılmak isteniyor?

Böyiesi uyduruk yayınlarla nereye ulaşılacak isteniyor?

Siyasi polis ve MİT'in bu "haber"i yayınlattaktaki amaçlarını bizce şöyle sıralayabiliriz:

— Öncelikle sosyalist basını ve onun en önemli parçası olan dergimizi provoke edebilmek, kamuoyunda gizli örgüt yayını olarak bilinmesini sağlamak, okurlarımızın gözünü korkutmak ve dergimizi okunması tehlikeli bir yayına haline getirmektir.

— İkincisi, iki muhabir arkadaşımızı hedef gösterip yakında yapılacak bir operasyona gerekçe üretmektir. Biz, bu iki arkadaşımızın birkaç gün için de gözaltına alınacağına ve işkence-

den geçirileceğine eminiz. Bu "haber"le yapılması planlanan gözaltılarının altını doldurma, zemin yaratma amaçlanıyor.

— Üçüncü olarak ise, öğrenci genç liğin 12 Eylül faşizminin yarattığı ku rumlara ve sûren baskılara karşı haklı ve meşru akademik-demokratik müca delesi, halka ve kamuoyuna yasadışı, haksız ve örgüt kışkırtmalarının ürünü olarak gösterilmeye çalışılıyor.

Bu çarpık ve çağdışı kâfalarla birkaç sözümüz olacak. Bugün gençliğin, işçi sınıfının, emekçilerin kısıcatı ezilen halkımızın yürüttüğü haklı direniş ve mücadelelerde bir "kışkırtıcı", bir "zemin hazırlayıcı" arayanlar fazla uzağa gitmeden bir aynaya bakıversinler.. Yaratıkları YÖK'ü, YHK'yı, 12 Eylül Anayasası'nı, KAMU-SEN'i buluverceklerdir.

— Son olarak ise RECEP GÜLER ile İLKER ALCAN arkadaşlarımızın son aşamasına gelmiş davalarına etki ya pılmak isteniyor. Örgütsel faaliyet sürdürdükleri imajı yaratılarak mahkeme etki attına alınmaya çalışılıyor.

Bizler, Türkiye'li emekçilerin sürdürdüğü haklı ve onurlu mücadeleden sevinmesi olma misyonunu üstlenen bir devrimci derginin çalışanları olarak, bu tür provokasyonlara ve gözdağılarına prim vermeyeceğimizi ilan ediyoruz. Basın-MİT ilişkilerinin en açık ve en tipik örneği olan bu "haber" yayınlayıcılarının ve hazırlayıcılarının heveslerini kursaklarında bırakacağız...

Tekzip için gerekli girişimleri hemen yaptıktan sonra, HÜRRİYET Gazetesi Yazışları Müdürleri ŞEVKET ÖZCELİK ve MEHMET YILMAZ ile Haberler Müdürü HASAN YILMAER hakkında, asılsız haber yayımlamakla Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bu-lunacağız. Ayrıca yazıda hedef gösterilen ve ilgisiz bir fotoğrafta olaya dahil edilen muhabir arkadaşlarımız da HÜRRİYET Gazetesi ateşine dava açacaklar.

Tüm ilerici-demokrat kamuoyunu ve demokratik kitle örgütlerini "Sosyalist Basın"a yönelik bu tür provokasyonlara duyarlı olmaya, dayanışmaya ve faşizmin oyunlarını boşa çıkarmak için mücadeleleye, olayı protesto etmeye çağırıyoruz.

**BOYALI
İŞBİRLİĞİNE SON!
SOSYALİST
SUSTURULA-MAZ.**

**BASIN-MİT
BASIN**

İZMİR BÜROSU

Bürolarımızı İşlevsiz Kılmak İsteyenler Saldırılarını Arttırıyorlar

Sekiz yıldır oluşturulmaya çalışılan statülerin, icazetli potitikalardan yıkılıp aşılma başladığını, baskı ve zulmün çaresizlik içinde kıvrandığını görmek, gelişip güçlenen mücadelenin önüne geçememek çılgına çeviriyor onları. Her geçen gün giderek elden ayaktan düştüklerini görmek saldırganlıklarını pervasızlaştırıyor. Kendi yasaları, kuralları bile vız geliyor. Demokrasi maskesini düşürmemek için de zorlanır oldular artık. Sekiz sene önceki rahatları kalmadı. Halkımı-zın haklı sesi korkulu bir düş oldu huzurları bozuldu sıcak yataklarında... Kim dile getiriyorsa sömürülerini, zorbalıklarını, vurgunculuklarını, kısaca çürümeye yüz tutuşlarını, yok etmek için içtiller. Bir garip bilmeceydi bu, bir öldürüyorlar bin doğuyor, yok etmek istiyorlar, filizlenip yeşeriyor, eziyorlar ön ötüyor, ekin oluyor... Şaşır-dılar, çıkmaz bir sokakta yollarını bu-tamamanın öfkesiyle saldırganlıktan başka çarelerinin kalmadığını görüp zorbalıklarını arttırdılar. Devrimcilerin, demokratların, ilerici ve yurtseverlerin etkisiz hale getirilmesi için her türlü

aşğılık yöntem denendi, denenmeye de çalışılıyor. Demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde etkin bir yeri olan der-gimiz de bu saldırılardan fazlasıyla na-sibini alıyor. Çalışanlarımızın gözaltına alınması, bürolarımızın basılarak dokü-manlara el konulması, toplatmalar, ya-zılarımıza acıtan bitmek bilmeyen da-valar, takipler, bürolarımızın muhasa-ra altına alınması sürüp gidiyor. Tabii gereken cevabı alarak...

Bundan altı-yedi ay önce gözaltına alınarak tutuklanan Elazığ temsilcimiz Sadık Çelik hiçbir neden gösterilmek-sizin rehin tutuluyor. Yazışları Müdü-rümüz acılan davalardan sorumlu tu-tulan Çelik'in tutuklu kalışını hiçbir yasa-kural açıklayamıyor. Elazığ tem-silcimizin halen tutuklu olması hukuk kurallarını bile utandırır bir boyuta var-dı. Çelik, Elazığ'daki mücadelenin yük-selmemesi için elde tutulan bir gözdağı unsuru oldu.

Saldırıları sadece Elazığ ile sınırlı de-ğildi elbette. Bu kez de sıra şimdye ka-dar tüm baskı yöntemlerini denedikle-ri halde geri adım atmadıkları Kars Bürosu temsilcimiz Ahmet Demirtaş'a

gelmişti. Kars temsilcimiz için de ba-hane bulmak zor olmadı. Hiçbir sorum-luluğu olmadığı halde toplatılmış sayı-ların bulunmasından ötürü gözaltına alınarak tutuklandı. Daha bitmemişti, sıradakiler vardı...

Malatya Bürosu temsilcimiz de hiçbir gerekçe gösterilmeksizin Tatvan'dan gözaltına alınıyor, 5 gün gözaltında tu-tulduktan sonra yine bir şey söylenme-den serbest bırakılıyordu.

Aynı günlerde yeni açılan Samsun Bürosu da baskıları tüm boyutuyla hissetmeye başladı. Samsun Büro temsilcimiz Alpaslan Dibek de bir öğ-renci olayını izlerken gözaltına alınıyor, beş günlük işkenceli gözaltından son-ra serbest bırakılıyordu.

Bürolarımızı işlevsiz bırakmaya, ya-yın yaşamımızı zaafa uğratmaya yöne-lık bu baskılar şimdye kadar olduğu gi-bi bundan sonra da başarısız katacak, üç senedir uygulanmaya çalışılan bas-kı cenderesi hiçbir sonuç vermeyecek-tir. Mücadelemiz halkımızdan ve hak-lılığımızdan aldığımız güçle her geçen gün gelişip güçleniyor.

Bir Rehine Daha: UŞAK BÜRO TEMSİLCİMİZ

Mücadele, coşku, kararlılık ve Uşak'ta bunlarla bezenmiş bir arkadaş: Dergimiz temsilcisi Hüseyin Coşkun.

Hüseyin Coşkun arkadaşımız, Uşak büromuza polis "ziyaretten", yapılan tehditler vs. karşısında kararlı tavrını sürdürmüş, polisin tehditlerine aldır-madan demokratik mücadele içerisinde yerini atmış ve baromuzu kapattır-mak isteyen polise karşı tavrı alarak büroyu sahiplenmiştir.

Dergimizin okur potansiyelinin her "erde artması karşısında ürken ege-men sınıflar, potansiyelin önüne geç-mek için hemen başından "tedbir" at-

maya çalışıyorlar. Uşak'ta okur potan-siyelimizin artmasından korkan siyasi polis hemen önlemini alma yoluna gitti ve toplatılan bir özel sayımızı gerekçe göstererek temsilci arkadaşımızı göz-altına aldı. Daha sonra da tutuklanma-sını sağladı.

Ancak arkadaşımızı tutuklayarak ge-ri adım atılabileceğini sananlar çok geçmeden yanıldıklarını anladılar. Tu-tuklanan arkadaşımız cezaevinde de kararlı tavrını sergileyerek insanlık onu-runa ve siyasi kimliğe yönelik hiçbir yaptırımı kabul etmeyerek tavrını orta-ya koydu. Ve cezaevlerinin de bir mü-cadele alanı olduğu bilinciyle hareket

ederek bu kez de cezaevleri mücade-lesinde yerini aldı.

Bu arada şunu söylemekte yarar var: Toplumsal sorunlara karşı duyar-lı olduğunu söyleyip demokratiğine toz kondurmayanlar bir gazetecinin keyfi olarak gözaltına alınıp tutuklanması karşısında tepkisiz katarak ne kadar demokrat ve duyarlı olduklarını bir kez daha gösterdiler

Devrimci otmanın, demokrat olma-nın bizim gibi ülkelerde bedelleri var-dır. Bu bedelleri ödemeyi göze alama-yanlar masa başı lafazanları olmaktan kurtulamayacaklardır.

Devrimci değerleri savunan ve bu doğrultuda mücadele verenler, karşı-laşacakları tüm zorluklar ve baskılar karşısında yalnız kalsalar da direnir ve zorlukları inançlı ve kararlı tavırlarıyla aşarlar. Bu inanca ve kararlılığa sahip olan Hüseyin Coşkun arkadaşımıza dergimiz sayfalarından selamlarımızı iletiyoruz.

EL SALVADOR'UN GİZLİ ZİNDANLARI

ANA GUADALUPE MARTÍNEZ

Bu benim komutanım Josetina." Önümde sivil giyimli, otuzlarında bir adam duruyor. Kaba, sert bir görünümü var ve fena halde losyon kokuyor. Yüzü solgun ve ter damlacıklarıyla kaptı. Göz göze gelince yüzünü bir öfke dalgası kaplıyor ve emir veriyor:

"Kapatin şunun gözlerini, elleriyle ayaklarını da bağlayın."

Yanlarında gözlerini bağlayabilecekleri herhangi bir şey yok. Biri bant bulmaya gidiyor. Bu arada komutanla ahbabı da beni süzüyorlar. İkincisi 40 yaşlarında, kısa, kuru biri; solgun, hastalıklı bir yüzü var. Bana yaklaşıyor. Saçlarına yapışıp başımı yukarı kaldırıyor. Uğursuz bir ifade var gözlerinde.

Bırakıyor saçlarımı. Bu arada bant bulmaya giden de geri geliyor. Bir asker bu. Gözlerinin üzerine birer pamuk parçası yerleştiriyor, diğeri de bant geçiriyor üzerinden. Bant burnumun üzerine geliyor, nefes alamıyorum. Ani bir refleksle ellerimi kaldırıyorum ve yukarı itiyorum henüz tam olarak bağlanmamış olan bantı. Bu kırdırıyor onları ve bir yumruk iniyor suratıma:

"Oynama bantla, orospu Hey, daha da sık şu bantı!"

Sonra ellerimi arkaya götürüyor ve kelepçeliyorlar. Bir kelepçe de ayak bileklerime. Neden sonra ayak bileklerinden birini serbest bırakıyorlar, merdivenlerden inebileyim diye. Merdivenlerden inmeye başlıyoruz. İtiyorlar beni. Önümü göremediğimden düşünüyorum. Biri ayağa kaldırıyor. Bir yumruk

Ana Guadalupe Martínez 1952 yılında, El Salvador'un Mentapan kentinde doğdu. 1968 yılında öğretmenlerin ilk kez genel greve gittiği bir sırada o da lise-deki öğrenci hareketlerinde yer almaya başladı. Üniversite yıllarında da öğrenci hareketleri içinde aktif olarak yer alan Ana Guadalupe, 1969-70 yıllarında Arcos Communes genel grevine katıldı. 1974'te Devrimci Halk Ordusu (RP)'ye girdi. 1975 yılında Doğu Bölgesi ERP silahlı güçlerinin başına getirildi. Ulusal Muhafızlar tarafından yakalandığı 1976 yılında ise partisinin Merkez Komitesi üyesiydi. Orijinal adı "Las carceles clandestinas de El Salvador" olan El Salvador'un Gizli Zindanları adlı kitabı cezaevinden çıktığı 1978 yılında yazdı ve 1979 yılında Casa de las Americas ödülüne aday gösterildi. Ana Guadalupe halen Farabundo Martí Ulusal Kurtuluş Cephesi "FMLN" ile Demokratik Devrimci Cephe (FDR)'nin Politik Diplomatik Komisyonu üyeliğini yapıyor.

daha iniyor bu arada. Attığım her adımda sağ ayak bileğimdeki kelepçe savruluyor ve ötekine vuruyor. Büyük bir acı veriyor bu ve yürümek işkence oluyor.

ikinci katta bir yere götürülüyorum. Bir yemekhaneye ya da yatakhane benziyor burası. Sonra yere itiriliyor ve bir haykırış yükseliyor:

"Bak Josefina, kim olduğumu biliyoruz. Bugüne kadar hiç kimse çıkamadı buradan konuşmadan. Konuşmayan bir tek adam yok burada, tabii senin gibi kadınlar da. Önce şu seni bekleynin tadına bakıver, bu birincisi."

Ayağa kaldırıyorlar beni ve buz gibi iki nesne yerleştiriyorlar kalçalarımın. Ardından elektrik veriyorlar. Şok dayatılacak gibi değil. Kaslarım lif tif kasılıyor; özellikle de el ve ayaklarım. İstemedim yere kapaklanıyorum. Acıdan dengemi yitirmiş, yan yatıyorum. Komutan sesleniyor:

"Gösterin şuna her yere kapaklanışında nasıl kaldırılacağını."

Asker birden saçlarıma yapışıyor fakat çok kısa olduğundan çekip kaldıramıyor beni. Yakalarımın kavriyor bunun üzerine ve karnıma bir yumruk indiriyor. Fena halde canım yanıyor ama elektriğin acısının yanında sıfır katıyor bu acı. Ayağa katkar kalkmaz başlıyor sorgucu:

"İlke budur. Şu andan itibaren sorunun uzayıp uzamaması tamamen sana bağlı. Şimdi söyle bakalım, Chon'la Choco nerede?"

"Bilmiyorum."

"Ha, bilmiyorsun demek? Pekâla,

şuna hatırlaması için yardım edelim biraz! Daha uzun bu kez."

Bu ilkinden çok daha beter ve ben yine yapıyorum yere. Doğrulmaya çalışıyorum fakat bacaklarımdaki akım yüzünden tutmuyor hiçbir yerim. Komutanın sözlerini duyar gibi oluyorum: "Yeter." Elektrik şoku duruyor ama acı sürüyor. Yumruk ve tekmeler arasında yeniden kaldırılıyor yumağa.

"Şimdi söyle bakalım, hatırladın mı yerlerini?"

Yanıt vermiyorum.

"Şuna yardıma devam etmemiz gerekiyor. Bu kez daha da uzun olsun. O zaman hafızası acıtır herhalde!"

Ve bir kez daha. Akım öyle acı, öyle ıstırap veriyor ki, canlı canlı yandığınızı düşünüyorsunuz adeta.

"Pekâla, onları nasılsa bulacağız, sen yardım etsen de etmesen de. Mutlaka bulacağız onları. Santa Ana'daki Alvarez Meza'da muhafızlardan birini öldürdüklerinde sen de oradaydın. Oradaydın, değil mi?"

"Hayır."

"Ya! Çok iyi biliyoruz senin de orada olduğunu. İnkâr etmenin hiçbir yararı yok. Hatırlatıverin şuna o sırada nerede olduğunu."

Ve yeniden veriyorlar akımı. Tam bittiğini sanırken öteki geliyor

"Hangi cesaretle dokunabiliyorsunuz Ulusal Muhafızlara? Şimdi öğrenirsin onlara bir daha dokunmamayı. Tamam, yeterli."

Tüm öfkelerini kusuyorlar. Can düşmanları olduğunu düşündükleri karşısında birer vahşi hayvana dönü-

şüyorlar. Tiranlığa başkaldıran örgütlere duydukları öfkeyi sonuna kadar kusuyorlar. Sorgu devam ediyor. Silahların nerede saklandığını soruyorlar bu kez de. "Bilmiyorum."

"Orospu çocuğu.Bu kaltak hiçbir şey bilmiyor. Ama biz yine de biliyoruz bu piçlerin ne yaptıklarını. Memelerine bağlayın elektrodu." Ve sol göğsüme yerleştiriyorlar onu.

Her akım bir öncekinden daha fazla kasiyor beni, aldığım her soluk boğazımı kuru birbuz gibi kavuruyor. Bu sa-pık sadistlerin önünde bağırarak için yumruklarımı sıkıyorum.

Sorulara paralel olarak akım da sürdürüyor. Paraların yeriyle Oriente'deki gerilla üslerinin tam yerlerini öğrenmek istiyorlar bu kez.

Bir duraklama oluyor ve sorguyu yapan "Susamadın mı?" diye soruyor. "Susamış olduğunu biliyoruz. Su istiyorsan eğer, onu haketmelisin. Burada hiçbir şey yapamaz."

Haklıydı, fena halde susamıştım. Bu hapise muhafızları çok iyi biliyorlar işlerini.

"Su isteyip istemediğini bir görelim. Şimdi bize Baltazar'ın kim olduğunu ve nerede olduğunu söyle bakalım."

"Onu tanımiyorum."

"Haa, galiba su istemiyor bu. Vajinasına yerleştirin bir tane de."

Bu kez iki kişi yaklaşıyor. Bir pan-tolonumu çekestirirken diğeri de anlayamadığım bir şey yerleştiriyor içime. Daha önce görmediğim bir şey bu, fa-

kat yine de bir metalin soğukluğunu hissediyorum. Kasılmanın verdiği acı iki katına çıkıyor, acıdan da beter bir şey bu. Acısı liflerin en derin noktalarına kadar isteyen bir kömür kuru gibi sanki.

Hâlâ yerdeyim, gözlerimdeki bandaj burun deliklerimi tıkadığından soluk almakta zorlanıyorum. Bu kez ağzımı

Tüm öfkelerini kusuyorlar. Can düşmanları olduğunu düşündükleri karşısında birer vahşi hayvana dönüşüyorlar. Tiranlığa başkaldıran örgütlere duyduktan öfkeyi sonuna kadar kusuyorlar. Sorgu devam ediyor. Silahların nerede saklandığını soruyorlar bu kez de: "Bilmiyorum".

açıyorum soluk almak için, ama hava genzimi daha da kurutuyor. Artık soru-duk-ları sorulara yanıt beklemiyorlar benden, tek tek olayları sıralayıp dalga geçiyor, elektrik veriyorlar. Bilinci-mi yitirmek üzere olup artık konuşamayacak, kıpırdılamayacak hale geldiğimi görür görmez durduruyorlar işken-ceyi. Ayağa kaldırıyorlar, ama bıraktı

bırakmaz yeniden yığılıyorum yere. Ağzım, burnum paramparça ve kan içinde. Her yere yığılışımda et ve kemiklerimin dokunduğu yer bir işkence merkeze dönüşüyor.

Kurbanlarını öldürmeye niyetli değil-lerse eğer, nereye kadar gidebileceklerini çok iyi biliyorlar. Sonra odadan çıkıyorlar. En az üç saat geçiyor aradan. Bu arada radyo da sonuna kadar açılıyor. İşkenceye uğrayan kişinin sesini bastırmak için yapıyorlar bunu. Müzik yayınlarının arasındaki kısa aralıklarda diğer kurbanların haykırıştan ulaşıyordu hücrelerimize daha sonrakı günlerde. Aynı işkencecilerin ellerine düşmüş yurtseverlerin haykırışları bunlar.

iki kişi beni hücreme doğru sürük-lüyor. Kelepçeleri çözüp giysilerimi çıkartıyorlar. Bu zavallı yaratıklar içi,nde bulunduğum konuma rağmen pençelerini alma fırsatını kaçırmıyorlar. Yeniden kelepçeliyorlar el ve ayaklarımı. Sonra da kaldırıp hücrenin ortasına atıyorlar. Kapının üzerime kilitlendiğini duyuyorum ardından. Yere vurula vurula yıpranmış paspasa dönmüşün adeta. Kramplar giriyor sürekli kastırma ve iki kez kusmaya zorluyorum kendimi. Böbreklerle midemdeki düz kaslar bile alnışlar payını etmekten. Tuvalet deliğine ulaşmaya çalışıyorum, ama başaramıyorum. Olduğum yerde kalıyorum ve uykuya dalıyorum ya da bayılıyorum.

Aradan birkaç saat geçiyor ve birinin kapıyı açtığını hissediyorum. Teğmen Castillo giriyor içeri ve kalkmamı söylüyor.

Teğmen Çavuş Palom'yla birkaç ki-şi çağırıyor içeri. "Ne yaptılar bu kadına? Kim yaptı bunu?" Yanıt veriyor biri. "Polisler yaptı."

Castillo bana dönüyor, "Nasıl hissediyorsun kendini? Bir duş almak ister misin? Acılarının daha çabuk geçmesini sağlar belki." Sonra askerlere haykırıyor. "Aspirin getirin revirden. Çavuş Palomo! Birkaç aspirinle su getir çabuk!"

Sonra yine bana dönüyor. "Bak, seni benim iznim olmadan alıp işkence etmişler. Ben burada değildim o sırada... Oriente'deydim."

Palomo elinde aspirin ve su çıkage-liyor.

"Yardım et içmesine!" Yutmuş gibi yapıyorum aspirinleri ve ağzımın bir kenarında tutuyorum.

"Bak, Palomo, ne yapmışlar şu kadıncağıza. ...t herifler."

Faşizme Karşı Örgütlü Mücadele Gerçeğini Kavratan Bir Sinema Klasığı: "SIRADAN FAŞİZM"

İkemiz gerçeklerinin hiç de yabancısı olmadığı bir film 'Sıra-dan Faşizm'. İzlerken düşündüren, düşünürken yaşadığımız gerçeklere sıkça gönderme gereği doğuran bir film. Yaşanılan süreçte karşınızda Hitler'i, Duçe'yi göremiyorsunuz ama filmi izlemeye giderken gözaltının ne demek olduğunu öğrenebiliyorsunuz...

Nedeni mi?... Gerekliyor mu?...

Sovyet yönetmen Mikhail Romm'un yapımcılığını üstlendiği film 1930'ların panoramasını çiziyor, tarihi belgeleri arşivlerin karanlığından çıkartıyor. Çoğunlukla edebiyat ve tiyatro alanında ki çalışmalarıyla tanıdığımız Romm'un Hitler'in özel film arşivinden, SS subaylarının çektiği filmlerden, Sovyet ve diğer bazı ülke arşivlerinden yararlanarak kurguladığı yapıt bizim pek alışık olmadığımız derleme film türünün güzel bir örneği. Yıllarca arşivlerde kalmanın etkisiyle görüntü unsuru yer yer

bozulmuş olmasına karşın yaşadığımız ana ve geleceğe taşınan güçlü mesajlar, biçimdeki bu olumsuzluğu nötratiye ediyor.

30'lu yıllarda Almanya ve İtalya'daki faşizmin gelişimi, iktidara gelişi ve sonraki uygulamaları özgün çizgileri korunarak anlatılırken faşizmin evrensel özellikleri de başarıyla yakalanıyordu. Filmi kalıcı kılan, özellikle faşizmle yönetilen ülke insanlarıyla bütünleştiren, kendilerinden bir parçanın perdedeki film karelerinde akıp gittiğini gösteren ya da 30'lu yıllarla sınırlı kalınmaması, evrensel olana ulaşılabilmesiydi. Film sergilemekle kalmıyor, faşizmi çözümlüyor ve faşizmi olgunlaştıran şartları tahlil ederek nasıl bir mücadele gerektiği sorusuna da mesajlar veriyor. Faşizmin olgunlaşıp gelişmesinde ve örgütlenip yaygınlaşmasındaki insanların duyarsızlığını, kayıtsızlığını, depolitize olmasını, tek tek ele alın-

ca küçük, önemsiz gibi görünen olayların, sorumsuzca omuz silkişin sonuçlarının iktidarı ele geçirmiş faşizmin şamarına yol açabildiğini görüp ülkemiz gerçekleri ve görevlerimizi sorgulamak olanaksız. Aynı nutuk içinde hem kiralari arttıracağını, hem düşüreceğini söyleyen Hitler'in demagojiye, ikiyüzlülüğe, kitleleri kandırmaya, kör bir disiplin altında tek tip insanlar yaratmaya yönelik politikasının hiç de yabancısı değiliz.

Ekonomik ve siyasal bunalımın derinleşmesi, toplumsal dokuyu hücre hücre sarması umut olarak ortaya çıkan ırkçı-faşist tavırları kitlelere lanse etmiş, sosyalistlerin faşizme karşı kararı bir tavrı alamaması ittifaklar konusundaki sektör tavırlarının sonucunda faşizmin iktidar şansı buluşunu izlerken, faşizme karşı mücadele gerçeğinin altı bir kez daha çiziliyor. Film Almanya ve İtalya'dakinden farklı olarak gerçekleştiren yeni-sömürge ülkelere özgü sömürge tipi faşizmin baştan itibaren devletle yukarıdan aşağıya bütünleşerek kuramsallaşmasını ayrı bir boyut olarak açmamışsa da tüm bunlar filmde sergilenen faşizme özgü temel ve evrensel özelliklerden rahatlıkla üretilir. Yeter ki güneşe doğru bakılmasın, yeter ki niyetler mücadeleden yana olsun. Faşizmin kitleleri örgütlenme yöntemlerini sergileyen bu belgeselde günümüze denk düşen tablolar o kadar çok ki ister Almanya, ister İtalya'da kitleleri aldatıp aşağıdan yukarıya iktidarı ele geçiren klasik tipe faşizmin olsun, ister yukarıdan aşağıya devletle bütünleşen sömürge tipi faşizmin olsun filmde faşizmin evrensel düzeyde çakışan örneklerini bulmak olası. Kitlelerin milliyetçilik, ırkçılık temelinde simgelerle, parayla örgütlenmeye çalışılması '80 öncesinden ve günümüzden yabancı olmadığımız gelişmeler.

20 milyon insanın soykırımıyla sonuçlanan tablo da fırınlarda çoluk çocuk-yaşlı genç ayırt etmeksizin yakılan insanları, yok edilmeye çalışılan düşünceleri çarpıcı benzetmelerle simgeliyor. '65'li yıllara ilişkin çekimler ise tarihsel kesitte günümüzdeki faşizm tehlikesine dikkat çekerken, faşizmin klasik özelliklerinin şablon olarak kavranmaması gerektiğini de vurguluyor.

Bir sinema klasığı olan Sıradan Faşizm Romm'un deyişleriyle insanların gelecekle için üstlenmesi gereken sorumluluğu seyirciye gösterirken, faşizme karşı verilmesi gereken savaşımın da örgütlü olması gerektiğini vurguluyordu.

Faşizmin vahşetini tüm çıplaklığıyla sergileyen film "Sıradan Faşizm".

GİZLİ ZİNDANLAR

Oysa sonuna kadar haberi vardı olanlardan. Sonradan, bana işkence yapanların da onun askerleri olduğunu öğrendim. Şu sözde komutan da Çavuş Claros'un ta kendisiydi, kendisine binbaşı denmesinden çok hoşlanıyordu. Görünüşe bakılırsa işkence konusunda, özellikle de elektrik konusunda tam bir uzmandı. İlerde Ulusal Muhafızlar'ın II. Şubesi'nin müstakbel şeflerinden biri otacağna hiç kuşum yok.

**Düşmana ipucu vermek
Hiçbir şekilde haklı
Gösterilemez. Konuşan,
İşbirliği yapan kim olursa
olsun, bu tutsağın ahlaki
yapısı açısından büyük bir
darbe demektir. Bir
devrimcinin direnişi
fiziksel dayanıklılıyla
değil, moral gücüyle,
inanç gücüyle ölçülür.**

Bedenimdeki şok ve kasılmalar birkaç gün daha devam etti. Geri çıkartırdım yediğim her lokmayı. Hücrem ok soğuk ve rutubetliydi. Üşüyor, titiyordum o yüzden. Ama içimdeki ateş aştan tırnağa olanca hızıyla yanmayı ürdürüyordu. Bedenime elektrik verilmesini gösteren dış göstergeler ise kaherengimsi noktalardan ibaretti. Bu oktalar özellikle elektrodların bağlandığı yerlerde yoğunlaşıyordu.

İşkencenin dış belirtilerini görebilmek neredeyse olanaksız. Bu küçük oktacıklar insan bedenini sarsan elektrik dalgaları hakkında hemen hiç bir kir vermiyor. O korkunç işkenceden ilan, sadece birkaç önemsiz nokta!

15 Ağustos'ta San Miguel'deki karargahları bastılar, hiçbir şey bulamadılar ama. Bundan bir hafta sonra da uzun zaman kullandığımız bir otel odasına bastılar. Oysa çoktan terk edilmiş burası.

Buraların çoktan boşaltılıp yoldaşlara gerekli tedbirlerin alındığını çok iyi

biliyordum ki, gücümü yitirmiştim. Aynı duruma düşmemek için kendimi hemen toparlamalıyım. Yoldaşlarımın bana olan güvenini boşa çıkaramazdım, onları korumaktı görevim.

İster küçük, ister büyük; nasıl bilgi olursa olsun, verilmemeliydi düşmana. Bu küçük ipuçlarının halkalar halinde büyük zararlara yol açması riski bir yana, düşmanım işkence ve baskıları karşısında bir devrimcinin tek silahı olan onuruyla ilkelerinin ayaklar altına alınmasıydı asıl önemli olan.

Ne kadar küçük olursa olsun, düşmana ipucu vermek hiçbir şekilde haklı gösteremez. Konuşan, işbirliği yapan kim olursa olsun, bu, tutsağın ahlaki yapısı açısından büyük bir darbe demektir. Bir devrimcinin direnişi fiziksel dayanıklılığıyla değil, -çünkü bunun önüne geçmenin olanağı yoktur. Moral gücüyle, inanç gücüyle ölçülür. Bunun yenebilecek ne bir işkence ne bir ilaç vardır.

Benim görevim ağzımı açmamak, yeni bir dünya uğruna düşenleri düşünmekti sürekli olarak. Düşmanın işkencesi karşısında, ömrü boyunca acı çeken ülkemin insanıyla benim çektiğim acıların kat kat fazlasına dayanmak zorunda kalan kadınları düşünmekti bana düşen. Ve itiraf ettiğim her sözcük kurtuluş sürecimizin biraz daha gecikmesi demektir.

Şu anda beni en çok y!kan şey ise hamile kaldığım düşüncesiydi. En iğrendiğimiz kasaplardan biri olan Çavuş Mario Rosates birkaç gün önce sabaha karşı aniden hücreme gelmişti. Bu tür getiş gidişler o kadar çok ötüyordu ki, o rutin işlerden biri sanmıştım bunu da. Fakat bu kez yanımda iki kişiyle çıkagelmişti. Kapıyı açtı ve "Ayağa kalk ve giysilerini çıkar" dedi. O günlerdeki en büyük zevklerinden biri de bana soyunmamı emretmekti, ki böylece act çekirtmeyi amaçlıyordu bana.

"Niçin?" diye sordum. "Adamların biraz önce geldi daha. Hem öksürüyorum. Çıplak ayakla döşemeye basarsam daha kötü olurum."

"Soyun diyorom sana, emrediyorum!" diye haykırdı. "Yoksa zorla soyunursun. Ne dersin?"

Rosales'in en büyük zevkiydi beni çıplak halde bırakmak. Bu pis adamların ellerini üzerimde hissetmemek için kendi kendime soyduğum sırada içine düştüğüm zor durumu görmekten büyük zevk alırdı bu soysuz.

Kınlan onurumun verdiği acıyı belli etmemeye ve hakaretlerini duymama-

ya çalışarak, gömüğümün düğmelerini çözmeye başladım yavaş yavaş. Tüm giysilerimi çıkardıktan sonra durdum ve döndüm. "Tüm giysilerini! Hiçbir şey kalmayacak üstünde!" diye haykırdı. Geri kalanı da çıkardım. Ne iğrenç bir durumdaydım! Sonra iki asker yaklaştı, ellerimi arkaya kıvrıdı ve öylece bağladı.

"Çıkın," diye emretti Rosales ve birden üzerime çullandı, yere yuvarlandım. O an başım beton zemine çarptı, gözlerim karardı. Anlık boşluğumu yakalayan çavuş fırsatı kaçırmadı ve üzerime yüklendi. Ellerimdeki kelepçeye rağmen direndim, ne olursa olsun kurtulmalıyım bu vahşi hayvandan. Hırıl-tılı bir sesle bana döndü ve "Bağırmanın hiçbir yaran yok. Çünkü bir hafta boyunca ben sorum!uyum buradan. Ben emretmeden de kimse giremez buraya."

Haykışlarım hücrenin duvarları arasında boğuldu ve bir süre sonra da iyice yok oldu. Tek başıma başa çıkamayınca bir asker çağırdı dışardan ve bacaklarını tutmasını emretti. Diğer ikisi de kapıda dikildi ve seyretti. Aşırı derecede içmişlerdi, adeta bir leş kokusu sardı hücrenin duvarlarını.

Sıra tam Rosales'in yardımcısına gelmişti ki, telefon çaldı. O anda görevde olduklarından cevap vermek zorunda kaldılar telefona. Ve kapıyı kapattılar.

Döşemede öylece kalakaldım. Bu tür bir olayın başıma her an gelebileceğini bildiğim halde altüst olmuşum. Giysilerimin bulunduğu köşeye doğru süründüm sonra ve hemen örttüm üzerimi. Her an geri gelebilecekleri korkusu içinde, her sesle irkilerek öylece bekledim. O akşam bir daha gelmediler.

Yanımdaki adamlarla birlikte Mireya'nın hücrene defalarca giren de yine bu çavuştu. Tüm niyetlerine karşı aynısını yapamamışlardı bana...o güne kadar. Hiç bu kadar kötü olmamıştım hayatım boyunca. O andan itibaren kaygılarıma bir de onun içimdeki pis tohumu eklenmişti.

Adet kanaması günümün yaklaşmasıyla birlikte her gün her saat biraz daha çileden çıkıyordum. Fakat kanama başlamamıştı bir türlü. Bir kadın düşmana yapılabilecek en aşağılık işkence biçimiydi bu. Öylesine acı duyuyordum ki, tek bir şey vardı aklımda: Hamile kaldıysam, hemen düşürmek. Bunu düşünmek bile sonsuz bir acı veriyordu insana.

Aydınlıkçılar Karşı-Devrimciliklerini İtiraf Ediyor

Eylül öncesi Aydınlik bur-juva, milliyetçisi karşı-devrimci bir akım olarak dam-galandı, maskesi düşürülerek sol saf-ların dışına atıldı. Bunda hemen tüm sol aynı görüşteydi.

Aydınlik'in Marksist-Leninist bir maskeyle sol saflara sızmış karşı-devrimci bir siyaset olduğu üzerine çok yazıldı, çok söylendi. Ama Aydınlik'in, 12 Eylül'den sonra bu kötü geçmişini, karşı-devrimci çizgisini unutturma çabasında ve halk saflarına tekrar dönmek için başvurduğu taktikleriyle kitlelerin ve sol'un kafasını bulandırdığıda açık bir gerçektir. Aslında bu, solun büyük bir kesiminin omurgasızlaştığını, pragmatizmin batağına saplandığını, birlik adı-na nerelere savrulduğunu göstermesi açısından da bir ölçüdür. Bugün geçmişte karşı-devrimci ilan ettikleriyle kol kola olanlar var.

Son günlerde burjuva basın ve yayın organlarına da yansıyan ilginç bir olay gelişti. Uzun süredir alttan alta süren karşı-devrimci Aydınlik içindeki ideolojik-politik ayrılık su yüzüne çıktı. Karşılıklı suçlamalar başladı. Öyle ki karşılıklı suçlamalar geçmiş çizgilerinin karşı-devrimci olduğu noktaya kadar vardırıldı.

Aydınlik'in suç dosyası Aydınlikçılar tarafından açılıyor. Suçlar bir bir itiraf ediliyor. Marksist-Leninistlerin bu çizgi için yıllardır söyledikleri ve yazdıkları bir bir doğrulanıyor. Ama yine de çok ahlaksız ve aşağılık bir durumla karşı karşıyayız. Daha düne kadar "en doğru bizdik", "en büyük bizim" diyen-ler, 49 fraksiyon solu "sahte sol" ilan edenler, geldikleri noktada kendi çiz-gilerinin karşı-devrimci, devletçi, orducu, NATO'cu, ihbarcı olduğunu pişkince itiraf ediyorlar. Umarız Aydınlik saflarındaki ayrışmayla birlikte yaşanan gelişmeler, Aydınlik'in geçmiş çizgisini karşı-devrimci olarak sorgulamaya başlayanların da, Aydınlik'la birlikte olmayı Marksist-Leninistlerle birlikte ol-

maya tercih edenlerin de gözünü açar.

1978 AYDINLIK'A İNEN VAHİY: "BEŞ YIL İÇİNDE SOVYETLER BİRLİĞİ SALDIRACAK, DÜNYA SAVAŞI ÇIKACAK!"

"SSCB beş yıl içinde saldıracaktı, dünya savaşı beş yıl içinde çıkacaktı." "...yeni bir dünya savaşından ve Türkiye'nin SSCB işgali altına girmesinden geçeceğimizi düşündük ve bu ihtimale karşı, doğrusu bugün hatırlaması biraz komik gelen hazırlıklara giriştik."(!)

Hayır, yanlış anlaşılmasın! Bunları söyleyenler ne kahinler, ne falcılar, ne de peygamber.er... Bunları söyleyenler yüzüne Marksizm-Leninizm maskesi geçirmiş, diyalektik ve tarihsel materyalizm üzerine vaaz vermeyi elden bırakmayan Aydınlikçılardan başkası değildir. "Sovyet saldırısı ihtimaline göre pozisyon" alan, "hatta ABD'yi bile barış cephesi içine katan" Aydınlikçılarının peygamberleşmesine diyecek yok doğrusu! Vahiy yoluyla tanrılardan aldıkları mesajı açıklıyorlar: "Beş yıl içinde dünya savaşı çıkacak!" Bu saçmalıklara ancak Aydınlikçılarının peygamberlerine iman eden müritleri inanabiliirdi.

Bugün, geçmişte yaptıklarına bakıp gülenler, yaptıklarını komik bulanlar, sınıf mücadelesiyle iki yüzlü ihanet masallarını ve oyunlarını birbirine karıştıranlardır. Şimdi aradan beş değil, on yıl geçti. Ama vahiy boşa çıktı! Bunun üzerine müritler yalancı peygamberleri bir bir terk ediyorlar. Aydınlik mezhebi çöküyor!

TANIĞININ KİM OLDUĞUNU SÖYLE, SANA KİM OLDUĞUNU SÖYLEYİYİM

"Bozacının şahidi sıracı olur" halk

deyişi Aydınlik'in durumunu çok güzel açıklıyor.

"Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın hazırladığı Apocular iddianamesi de buna tanıktır." (Bu bir)

"Partimizin ayrılcılığa ve bölücülüğe karşı kararlı tutumu, doğu bölgesindeki çeşitli illerimizin valisi, emniyet müdürü ve sıkıyönetim komutanlarımızda kabul ve ifade edilmiştir. Mahkememizden kendilerinin tanık olarak dinlenmesini talep edeceğiz." (Bu iki)

"Halbuki Aydınlik gazetesinin -bu, Yeni Forum'dan alıntıdır- bir süre önceki yorumunda, sol terörün çok önemli ortak noktaları, yönleri ve hedefleri olduğunu belirtmiştir... Aydınlik gazetesi fraksiyonların çıkardığı dergiler ve yayınlardan yararlanarak anlatmış, Türk kamuoyunu aydınlatmıştır." (Bu üç)

"Bu konuda bazı bakanlar bile bizden yardım istemiştir." (Bu dört)

"Bizim Radyo'yu dinleyerek tape ettiğimiz metinleri istek üzerine sıkıyönetim komutanlığına da veriyorduk..." (Bu beş) (İlginçtir, Aydınlikçılarla Bizim Radyocular arasındaki ilişkiler bugün çok sıkı fikirdir. Aralarından su sızıyor. Sakın ha, Aydınlikçılar bu ilişkiler için den geçen konuşmaları da kaydederek, yarın tape edilmiş şekilde götürüp birilerine vermesin! Çünkü bu Aydınlik'in alışkanlığıdır. Bu tür işleri geçmişten beri çok sever.)

İşte Aydınlik'in tanıkları:

Bir: 12 Eylül savcıları.

İki: Devletin emniyet müdürleri, valileri, sıkıyönetim komutanları.

Üç: Devletin bakanları.

Dört: Genelkurmay Başkanlığı, MİT ve o yayınlarıyla çok deşifre ettiği(!) Kontrgerilla!

Beş: CIA'nın Türkçe yayın organı Yeni Forum.

Bunları tanık gösterip ML adına siyaset yaptığını söylemek, en hafifinden

ahlâksızlıktır, alçaklıktır, burjuva ajanlığıdır!

"12 Eylül'ün gelmesiyle birlikte afalladık", "reçetelerin hepsi ama hepsi yanlış çıktı" diyenlerin nasıl bir anda 12 Eylülcü kesilerek cuntacılar yaltaklandıklarını, bu dönüştürme ve gösterdikleri savunma tanıklarından hiçbir şey daha iyi ortaya koyamaz.

ORDUMUZ İKTİDARDA, BİZ İÇERDE!

"Orduya bel bağlanarak devrimci halk iktidarı kurulabilir mi? Orduyu parçalamadan devrim yapılabilir mi?" Bu sorulan Aydınlik 1976'da "proletarya devrimci iktidarı ancak burjuva devlet cihazını, bürokrasi ve ordusuyla parçalayarak kurar(3) diye cevaplandırıyordu.

Yıl 1983: Sıkıyönetim mahkeme sorulan ise bir başka! Kendi ekseni etrafında yüz seksen derece dönüş, hiza geçiş ve gerçek yerini buluş!

"Devlet orduyu yıkmayı değil, tam tersine dış tehdite karşı savunmayı ve güçlendirmeyi esas almıştır."

"Türkiye devletin yaşamasından /anadır, hatta tarih bugün devrimcilerin omuzuna devleti yaşatmak için en önde savaşmak sorumluluğunu yüklemiştir." (Bir zamanlar bazıları meclis kürsülerinden yandaşları için "devletin yardımcı güçleri" olduğunu, "devleti orduyu koruduklarını" söylüyordu. Aydınlikçılar bu ataklarıyla devleti koruma yarışında "ülkücü kardeş"lerini geride bırakarak "en öne" geçtiler!)

"Oysa TKİP orduyu güçlendirmeyi merkezi görev olarak benimsemişti... Yani millî savunmanın güçlendirilmesine birinci önemi vermişti. Bu tutumu alan ikinci bir parti yoktur." (Burada 'fikrimiz iktidarda, biz içerdeyiz' diyen /e kendileri gibi 12 Eylül "mağduru"olan bir partinin hakkı yenmiyor mu?)

"Partimiz bu bildiri ile yetinmemiş, Millî Güvenlik derslerini hedef alan kampanyayı kararlıkla göğüslemiştir."

Sıkıyönetim mahkemelerindeki soru, savunma ve Mamak pratiklerinden, Millî Güvenlik derslerine zamanında neden dört elle sarıldıklarını da anla-mış olduk!

İHBARCILIK ŞEREFSİZLİKTİR

ALÇAKLIKTIR!

"Partimiz, orduyu parçalamak bir

yana, orduyu düşman ilan edenlerin adreslerini göstermiştir." (abç) (Devlete resmi olarak devrimcilerin adreslerini verip sonra da katlettirenlerin, dönüp dolaıp 2000'e Doğru gibi adres göstericilere sığınmalarından doğal ne olabiliirdi? Mustafa Curnaz'ların günahı neydi ki, tutup teslim edildi(!) Demek ki, ihbara, satılmış, yanardöner, ruhunu kaybetmiş ve kendini oligarşiye kanıtlaya yarışına soyunanlar, bunun için başka ihbarcılarla da ihbar edebiliyorlar.)

"Diyanbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının hazırladığı Apokalyptik iddianamesi de buna tanıktır. Bu iddianame bizim dikkat çektiğimiz, bir bir ortaya çıkardığımız gerçekler üzerine kurulmuştur." (abç) (Misak-ı Milli Sınırları içerisinde Türkiye'nin bölünmez bütünlüğünü korumadaki hasasiyetlerinden mahkemelerde övünçle söz etmelerine diyecek yok doğrusu!) "Partimizin ayrılıkçılığa ve bölücülüğe karşı kararlı tutumu..." (yanlış anlaşılmasın, bunu söyleyen ne AP'dir, ne CHP'dir, ne MHP'dir, ne de 1983 sonrası kurulan düzen partileridir. "Proleter devrimci" Aydınlik'tır.)

"Bilinmeyen Sol dizisinde sahte solcu terör çetelerinin halkı hedef alan cinayetlerini aydınlatmış"ını, "Devletin teröre karşı Aydınlik'tan yararlandığını" söylemekten öte, bu tavırlarıyla övünen Aydınlikçılara ihbarcı dönmeyecektir de kime denilecektir? Ne denilecektir?

Sorgulan Aydınlikçıların kendi kendilerini vuran bir silahtır. "İhbara diyen adam atılır, ihbarcılık şerefsizliktir, ideolojik bir eleştiri değildir, ihbara ile birlikte olunmaz." (4) Aydınlikçıları Marksist-Leninistlere tercih eden, sol güçlere noktasma virgölüne dokunmadan ithaf olunur!

Dikkat edin birlikte yürüdüklerinizin teybi açık ve alıcılarının antenleri de Genelkurmayla, savcılara, MİT'e ve Yeni Forum Dergisi'ne çevrili olabilir!

ÜLKEMİZİN BAĞIMSIZLIĞINI KORUYAN NATO!

"...TKİP yurdumuzun savunması konusunda o kadar ciddi, o kadar sorumluluk almıştır ki (aşağıyı okuyunca ne kadar sorumsuz ve ciddiyetsiz olduklarına tanık olacağız-bn)... Sovyetler Birliği'ne teslimiyet yönünde bir NATO'dan ayrılışa karşı Çıkış, NATO-

nun Moskova tehdidi karşısında yarattığı ağırlığı tespit etmiştir. NATO, değişen dünya durumu nedeniyle, Sovyet tehdidine karşı bir savunma örgütü niteliği kazanmıştır. TKİP, NATO'dan Sovyetler Birliği'ne teslimiyet yönünde bir ayrılışa karşıdır. Bugün Türkiye'nin NATO'dan ayrılması için kampanya yürütenler, ülkemizin bağımsızlığına hizmet etmiyorlar." (abç)

MHP, demagojik bile olsa, NATO'ya karşı gözüktürken, NATO'ya bağımlılığı, bağımsızlık adına savunabilmek Aydınlik'ın ihanet yolu üzerindeki çitleri yıkmada engel tanımadığını gösteriyor. Bütün burjuva düzen partileri, Aydınlik'ın bu kadar cesaretle savunabilmesine gıpta ediyorlar olsa gerek!

1968'den beri keskin "halk savaşı"lığı'ndan ordu ve devlet savunuculuğuna gelenler kendi dışlarındaki solu "sahte sol" ilan edip burjuvaziye ihbar edenler, 12 Eylülcülüğü benimseyenler, bugün devrim havarisi geçiniyorlar. Utanmadan "reform mu, devrim mi?" sorusu sorarak ve sözde devrimden yana tavır belirleyerek kitlelerin ve solun kafası bir kez daha bulandırmaya çalışıyorlar.

Her üç-beş yılda bir kendi kendini inkâr edenlere, düşüncelerini kökten değiştirenlere, kendilerine kendilerinin bile inanmadığı bir durumda başkaları nasıl inanır? Başkalarından kendilerine inanmalarını nasıl bekleyebilirler? Aydınlik'ın karşı-devrimci çizgisini bugün için utangaçça deşifre edenler, gerçekleri daha açık yüreklilikle gözler önüne sermelidirler. Samimi iseler, tereddütlü, ürkek, kuşkulu tavırlarını atmalı, gerçekler üzerine cesaretle giderek hesap sormalıdırlar.

Evet, Aydınlikçılar konusunda kafası karışık sol yeniden düşünmeli ve Aydınlik'ın ol saflarda yeri olup olmadığını belirlemelidir. Bunun için yeterli malzemeyi Aydınlikçılar sunuyor. Geçmişte ve bugün yapılan hiçbir şey unutulmamalıdır.

- (1) Sosyalist Birlik Dergisi, sayı 1, "Solda Durum Tahlili ve Birlik Süreci", sayfa 38 Hali! Berktaş.
- (2) Yazıda belirtilmeyen diğer alıntılar, Sosyalist Birlik Dergisi 1. sayısında Oral Çalışlar'ın "Açık ve Derin Bir Muhasebe" yazısından alınmıştır.
- (3) Doğu Perinçek, "Kıvılcımların Burjuva Ordu ve Devlet Teorisinin Eleştirisi" sayfa 19 Aydınlik yayınları 1976.
- (4) Saçak, sayı 60, "Tartışma Tutanağı 1" sayfa 9, Doğu Perinçek'in Konuşmasından.

ARABESK MÜZİK ÇARPIK KAPİTALİZMİN ÇOCUĞUDUR!

Emperyalizmle girilen ilişkiler sonucu yeni-sömürgecilikle birlikte yukarıdan aşağıya geliştirilen çarpık kapitalizmin adıdır arabesk kültür. Bu bir tür

ARABESK MÜZİK ÇARPIK KAPİTALİZMİN ÇOCUĞUDUR!

Yıllardır ülkemizde tartışma gündeminden düşmeyen konular-dan biri de arabesk müziktir. Başta küçük burjuva aydınları, sanat-çıları ve sol çevreler olmak üzere, çeşitli kesimlerin sorgulayıp, yargılama-sına, tu-kaka ilan etmesine yasaklan-ması, yok edilmesi üzerine sayfalarca yazıp çizmelerine karşın, arabesk müzik hâlâ bütün kitleselliği ve etki gücüyle bir gerçeklik olarak varlığını sürdürüyor.

Öyle ki, arabesk yıllardır inatla korunmaya çalışılan, devletin resmi müzik "politikası" gereği konmuş bürokratik engelleri aşıyor, yasakları deliyor. TV ekranında bazen açıkça, bazen de değişik ad ve görünümler altında kendini gösteriyor. Son olarak, ANAP iktidar! her zamanki pragmatik yaklaşımıyla, yıllarca uğraşılıp yaratılan Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği'nin kalıplarının bozulmasına bakmadan

yaşam felsefesi, düşünce ya da davranış biçimidir. Yemedan içmeye, giyimden kuşama, zevklere kadar insanların yaşamına yön verir.

desteğini bu yöne kaydırıyor. Bu müziğin, kitlelerin avutulmasına, depolitizasyonuna yarayan önemli bir araç olduğunun bilinciyle, arabesk üzerindeki resmi yasağın kaldırılması doğrultusunda manevralar yapmaya başladı.

ANAP'ın propaganda kasetlerinde arabesk müzik öne çıkıyor. Bizzat ÖZAL propaganda gezilerine en popüler arabeskçileri götürüyor. Bu onun parti anlayışına uygun düşüyor. Hatta öyle ki ANAP'ın pragmatizmi, şiddetle ulusal baskı uyguladığı halde, Kürtçe arabeske izin vermeye kadar uzanıyor. Anayasa ve yasalara rağmen Kürtçe arabeske izin vermesi, arabeski Kürt halkının depolitize edilmesinde kullanacağım, kullandığım da getiriyor.

Egemen sınıflar arabeskin depolitize gücünü -geçmişe kıyasla- daha iyi farkettiler. Devlet yıllardır afaroze ettiği arabeske kapılarını açıyor. Kötü imaj yaratan ismini anmadan, arabeski Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği'nin yanına çeşitli isimler altında koymaya çalışıyor. İşin ilginç yanı arabesk müzik TRT'ye hafif müzik, halk müziği, sanat müziği kisvesiyle giriyor. Bu resmi-

leşmiş müzik çeşitlerini resmileşmede araç olarak kullanıyor.

Öyle görünüyor ki, bu aşamadan sonra egemen sınıflar arabeski gözdeleleri yapacaklar, yapıyorlar. Çünkü egemenlerin kitlelere sunduğu hiçbir müzik çeşidi kitleleri bu ölçüde sarmamış, onların müptelası olmamıştır. Milyonlarca insana kendini dinleten, şu veya bu kesitinde onların yaşamlarına girer arabesk müziğe nasıl yaklaşmak gerektiği konusunda bir bakış açısı sunmak ve değerlendirme yapmak gerekiyor.

Arabeskin sözlükteki karşılığı "girişik benzeme", yani bir tür süsleme sanatı... Bu bezeme biçimi daha çok Araplarla ilgili. Fakat, arabesk kavramı ülkemiz somutunda daha kapsamlı bir olay, bir kültür olayıdır. Bu kuvaram ülkemizde kendine özgü bir yer edinmiştir. Emperyalizmle girilen ilişkiler sonucu yeni-sömürgecilikle birlikte yukardan aşağıya geliştirilen çarpık kapitalizmin adıdır arabesk kültür. Btür yaşam felsefesi, düşünce ya da davranış biçimidir. Yemedan içmeye giyimden kuşama, zevklere kadar insanların yaşamına yön verir.

Arabesk kültür, geçmiş geleneklerinden, değer yargılarından tam anlarla kopmama, yeni ilişkileri, alışkanlıkları, değerleri, eskinin yerine koyama-ma ve tam anlamıyla geçmişi yadsıyama ma, benimseyememdir.

Kültürel değerlerin birbirine geçmesiyle ortaya çıkan bir ucubedir, benzemdir diyebiliriz. E tün bunlan belirleyen son çözümlerde de emperyalizmle bağımlılık ilişki dir. Çarpık kültür bir yerde Mısır sfen lerine benziyor. Emperyalizmin pom-paladığı kozmopolit kültür öğeleri ağır basmakla birlikte, ne burjuva, ne de odal bir kültürdür. Kaderci, yoz, hüzün ve acıyı yansıtan çarpık kültürdür.

sentez değil, bir karmaşa, şekilsizlik, uygunsuzluk örneğidir.

Arabesk müziği bu çerçevede içinde doğru bir yere oturtabiliriz ancak! O zaman konuya arabesk müziğin sözkonusu çarpık kültürün müzik alanında ki yansıması olduğu saptamasıyla başlayabiliriz. Sözkonusu çarpık kültür nasıl oluşmuş ve nasıl şekillenmiştir? Şimdi bu sorulara cevap bulmaya çalışalım...

BURJUVA DEVRİMİNİN ÇOKSESİLİĞİNİ YAŞAMAYANLAR ÇOKSESLİ MÜZİĞE EVET DEMEMİŞTİR!

Emperyalizmi kovarak ulusal bağımsızlığı kazanan Kemalist iktidarın devraldığı sosyo-ekonomik yapı, büyük ölçüde feodal ilişkilerin hakim olduğu geri kalmış bir yapıydı.

Kemalistlerin 1923 Devrimi'ne aşğıdan yukarı değil, yukarıdan aşağı inisiyatiflerin damgasını vurma ve devrimin anti-feodal niteliğinin sonuna kadar (ideolojik, kültürel alanda) götürülmemesi burjuvazinin ideolojik kültürel kökstüzlüğüyle birleşince, ne halkın içinde çoksesli müziği yaratacak bes-

Arabesk kültür, geçmiş geleneklerinden, değer yargılarından tam anlamıyla kapmamak, yeni ilişkileri, alışkanlıkları, değerleri, eskinin yerine koyamama ve tam anlamıyla geçmişi yadsıyıp benimseyememidir.

eciler doğmuş, ne de yukardan dayaları algılayıp benimsetebilmenin koşulları oluşmuştur.

Kemalist iktidar yalnızca üstyapıda yukarıdan aşağı ve büyük ölçüde zo-ra dayalı burjuva kurumlar getirdi. Kül-

türel alanda da tepeden inmecilikle, halkın benimsemediği tanzimatçı bir kafa ile Batı kültürünü dayattı. Bunun tipik bir örneği müzik alanında "Türk Beşleri" diye anılan bestecilerin, halk müziğinin çok seslendirilmesi adına yaptıklarını, aradan on yıllar geçmesine rağmen, halkın benimsememiş olması, radyolardan sürekli çalınmasına karşın, kendisine yabancı bulmasıdır.

Kısacası, Kemalist iktidarın bu çabalarına rağmen, birkaç büyük kentteki Batı kültürüyle tanışmış halkın çok sınırlı bir kesimi hariç, yaşamı, kültürü kaydadeğer bir değişime uğramamıştır. Kitleler kendi küçük dünyalarında ve yoksulluk içerisinde, her türlü siyasal, bilimsel, teknolojik gelişmelerin uzağında, ağırlıkta feodal değer yargılarının ve kültürünün belirleyip yönlendirdiği kapalı bir yaşamı sürdürmüşlerdir.

Kemalistlerin burjuva kültürü ve özelde de çok sesli klasik Batı müziğini ulusal temelde geliştirme çabaları, ayakları ve gövdesi hâlâ feodal olan köylülüğe bir burjuva kafa yerleştirme gibi gerçekleşmesi olanaksız hayal kırıklığıyla sonuçlanmıştır. Çünkü yerleştirilmeye çalışan burjuva kültürün, çoksesli müziğin nesnel zemini olan feodalizmin aityapıda radikal bir tarzda

tasfiye edilmesi ve kapitalist ilişkilerin gelişimi sözkonusu olmamıştır. Burjuva özgürlükler sağlanamamış, toplumda çoksesliliğin ötü açılammıştır.

Halkın en fazla radyoyla tanışabildiği böylesi bir kültürel yaşamda fazlaca, önemli değişiklikler olmadan 40'lı yılların sonuna gelinmiştir.

ESKİDEN KOPAMAMA VE YENİYE ULAŞAMAMANIN ACI FERYADI: ARABESK!

1). paylaşım savaşı sonrası emperyalizmle girilen bağımlılık ilişkileri, çarpık kapitalizmle birlikte sosyo-ekonomik yapıda önemli değişiklikler yaptı.

Çarpık kapitalizm kollarını en ücra köşelere kadar uzatmış, kapitalizmin nimetleriyle şu ya da bu ölçüde tanışan halkın yaşamında gözle görülür bir değişme başlamıştı. Propagandasıyla, özendirilmesiyle, özellikle de kapitalizmin kırsal alanda da gelişmesiyle, işsizlikten dolayı köyden kente göç gibi birçok sosyal değişimle birlikte kapitalizm halkın yaşamına girmiştir. Kapitalizmin tepeden inmeceli niteliği ve kapitalist kültürün kendi doğal evrimiyile oluşmayan ve adeta ithal ve ayaklan havada özellikleri ilkel bir yaşam

üzerinde şekillenmiş olan feodal değer yargıları ve kültürle kaynaşmış, buradan sağlıklı, çarpık bir kültür ortaya çıkmıştır. İşte bu, ne tam feodal-dinsel, ne tam kapitalist ama hepsinden parçalar taşıyan ve kaderci geleneğimiz üzerine oturan, kendine özgü bir kültürdür.

Arabesk kültür ve yaşamın alanı, sadece köyden göç etmiş ve kentleri saran gecekondualarda yaşayan insanlarla sınırlanamaz. Farklı düzeyde etkilemekle birlikte tüm toplumda kendisine yer bulmuştur. Burjuvaziden tutun da düzeni değiştirmeye soyunmuş devrimcilerin davranışlarına ve düşüncelerine kadar yansımıştır. Arabesk kültürün altyapısını Osmanlı'dan gelen ve halkın ruhsal şekillenmesine önemli ölçülerde damgasını vuran kaderci, tevekkülcü, felsefi anlayışı güçlendirmektedir.

İşte bu nesnellik üzerinde, '60'lı yıllarda arabesk müziğin babası olarak kabul edilen Orhan GENÇEBAY çıkıyor ve devletin resmi müzik politikası gereği, o güne kadar TRT'de icra edilen katı kalıpların içine sokutmuş, tek-düze, yorumsuz söyleyişin dışında, Arap müziği(*) havasının ağır bastığı çok sazlı bir müziğin eşliğinde ve yankı, hüznü bir sesle "Bir Teselli Ver" diye sesleniyor. Ve bu seslenişini "Ben zaten her acının tiryakisi o!muşum / Ömür boyu bitmeyen dertlerle yorulmuşum" diye sürdürüyor. (Ses üslubunu özel olarak hüznlendirmek, yer yer ağalar bir havaya dönüştürmek arabeskin özgülüğüdür. Son zamanlarda

arabeske çocuk sesleriyle birlikte ağlar hava egemen olmuştur.)

Yukarıda anlatmaya çalıştığımız kültüre ve ruhsal şekillenmeye sahip insanlar hemen benimsemiştir bu sesi. Ve bu sesin anlattıklarını... Kendisini bu!muştur bu seste, bu müzikte "beni anlatıyor" demiştir geniş kitle!er...

Kimi, kapitalizmin nimetlerine ulaşma ve sınıf atlama düşlerinin, sömürü düzeninin acımasız gerçekleri karşısında tuzbuz olmasıyla efkârlanmış, "Ba-

**Yaşam sevinci aşılamayan,
Umud vermeyen, yaşama,
Geleceğe ilişkin mesaj
Sunmayan, insanın güzel
Duygularını açığa
Çıkarmayan, sorunlarına
Doğru çözüm önermeyen
Bir müziktir arabesk.**

na kaderimin bir oyunu mu bu" sözlerinde bulmuş; "Batsın bu dünya" diyerek deşarj o!muştur. Duygusal ve düşünsel olarak herkesi bir yerlerinden yakalamıştır bu ses, bu sözler ve bu müzik... Günümüzde en düzensiz örnekleriyle icra edilen arabesk müzik

böyle ortaya çıkmış, gelişmiş, ihtiyaca cevap vermiş, kitleleri sarmıştır...

ARABESKİN KARAKTERİ AÇI, HÜZÜN VE YİLGİNLİKTİR!

Nedir arabesk müziğin halka vermek istediği?

Her şeyden önce umutsuzluk, karamsarlık... Acı çekme, acılara katlan-ma, kahpe feleğe sitem, hüznü... Göz-yaşı, feryat... Tanrıya, kadere isyan... insandaki güzel duyguları köreltme, güzelliği, iyiliği erişilmez kılma...

Yaşam sevinci aşılamayan, umut vermeyen, yaşama, geleceğe ilişkin mesaj sunmayan, insanın güzel duygularını açığa çıkarmayan, sorunlarına doğru çözüm önermeyen bir müziktir arabesk.

Arabesk müzik kitleleri afyonlar, depolitizasyona hizmet eder. Tek sözcük-le gericidir.

Peki arabesk bu içeriği nasıl bir müzikle veriyor?

Arabesk müzik, hiçbir armonik kural, makam, vb. gözetmeksizin Türk Sanat Müziği'nin, halk müziğinin, Arap müziğinin, yer yer Hint ve Doğu müziğinin ezgilerinin alınıp harmanlanmasıyla oluşturulmuştur. Ortada O.GENÇEBAY'ın teorisini yapmaya çalıştığı gibi her özgün yaratım, yeniyi keşfetme ve sentez yoktur. Bir bozulma, yozlaşma ve şekilsizlik vardır. Kişisiz ve kaba bir taklitçilik vardır. Bu anlamda düzensizliğin, kuralsızlığın bir "sentez"inden söz edebiliriz. Arabesk müzikte estetik bir uyum ve güzellik de yoktur. O yozlaşmış bir müziktir. O.GENÇEBAY'dan sonraki arabeskçiler tarafından ise iyice dejenere edilen bayağılaştırılmış, ortada estetik ve sanatsallık diye bir şey kalmamış, müzik sese ayak uydurarak ağlayıp inlemiş, müzik olmaktan çıkmıştır. (O.GENÇEBAY'ın diğerlerine göre hem sözleri hem de müziği açısından daha düzeyli olduğunu belirtmek gerekir.)

24 Ocak kararlarının, 12 Eylül'ün baskı ve terörü altında hayata geçirilmesi depolitizasyon ile birlikte yozlaşmayı, ahlaki çöküntüyü, toplumsal değer aşımını had seviyeye çıkardı. Kültürde ve yaşamdaki bu çürüme müziğe de yansdı. Müzikte arabesk patlaması oldu. Arabesk müzik iyice bayağılaştı, bestesiyle, güftesiyle düzey-sizleşirken, hafif müzikten Türk Sanat Müziği'ne, hatta halk müziğine kadar

arabeskleşme uç verdi. Yozlaşmanın, çürümenin, lümpenleşmenin ileri noktalarına varması, müzik piyasasındaki mutlak egemenliğini sağlamış olan arabesk müziğe doğru kayma oluşturdu. Arabeskte, yozlaşma ve çürümeyle birlikte kaba ve çarpık bir cinselliğe de yöneliş görülmeye başladı. 24 Ocak ve 12 Eylül sonrası yaygınlaşan fuhuş ve her türlü cinsel sapıklık arabesk müzikte yansımaları buluyor.

Bugün Sezen Aksu'nun hafif müziğinden Zerrin Özer'inkine, Samime Sanay'ın sanat müziğinden Emel Sayın'ına, daha birçok ünlü ismin üslup ve yorumuna kadar, halk müziğinden çıkıp her şeyiyle Arap müziğini adapte etme noktasına gelen İ.Tatlıses'e kadar, birçoğu müziğini arabeskleştirmişti.

Daha da önemlisi halk müziği, sanat müziği, hafif müzik beste ve güftecileri de şarkı ve türkülerini bu yöne kanalizasyonla başlatmışlardır. TRT'deki arabesk müzik yasağı bu şekilde delinmiştir. Diğer bir arabesk çeşidi olarak taverna müziğinin yer yer kıvrak, dans ettiren hareketli yapıları da barındırmasına rağmen, yorum ve üsluptaki kişiliksizlik, kimliksiz (ne tam kadın ne de tam erkek sesi), biçimi ve sözlerinin kısırlılığı ve anlamsızlığı yozlaşmış müziğin biri ifadesidir.

AYDINLAR ARABESKE KÜSMÜŞ, HALKIN HABERİ YOK!

Arabesk müziğin ne ulusal kültür, ne de evrensel kültür anlamında savunulup sahip çıkılacak olumlu bir yanı yoktur. Öyleyse arabeskin her türü i'le, sol içerikli sözleri uydurarak, 12 Eylül'ün solda yarattığı depolitizasyon ve pasifikasyonun etkisiyle, yığınlaşmış insanlara seslenen ve "devrimci müzik" adı altında icra edilenleri de dahi! her leviyle mücadele etmek gerekir. İşte burada, "ama nasıl?" sorusu gündeme geliyor.

Küçük burjuva sanatçıların ve bazı sol çevrelerin ve aydınların yaptığı gibi arabeskten iğrenerek, onu tiksindirici alarak, her fırsatta onu aşağılayarak da yapılamaz kuşkusuz. Böyle yaklaşanlar kendi elitist, halka yabancı, tepeden bakan anlayışlarını yansıtıyorlar. halka bir şey veremedikleri gibi halkı uşağılıyorlar.

Ayrıca bu kesimler arabeske karşı konusunda tutarsızdırlar.

Ayakları topraklarımıza basmadığı, halkımızı ve onun gerçeklerini bilmedikleri, ona yabancı oldukları için arabeskin maddi ve toplumsal derinliklerine inemiyorlar. Yüzeyde kalıyorlar, bağırıp çağırarak duygusal tepkiler gösteriyorlar. Ama ortaya alternatif anlamda doğru dürüst bir şey koymuyorlar. Koyabildikleri ise halka ulaşamayan, onun uzağında kalan elitist anlayışlarının ürünü olan bazı şeylerdir. Halk bunları benimsemiyor. Bir yerde kendileri calıp söyleyerek kendileri dinliyorlar.

Sorun bu kadarla kalmıyor. Onlar arabesk müziği güftesiyle, bestesiyle, özülle, biçimiyle, sazıyla, sözleriyle, bir bütünlük içinde eleştirmiyorlar. (Tabii sınırlı da olsa bir bütünlüğü yakalayanlar da var.) Onlar ağacı görüp ormanı kaybediyorlar. Biçimi, bestedeki yozlaşmayı eleştirirken, esas eleştirilmesi gereken ve sözlerinde ifadesini bulan kitleleri afyonlayıp işlevini eleştirmiyorlar. Bir kez daha belirtmek gerekir ki, arabesk müziği sözleriyle sazıyla bir bütün içinde eleştirmek doğru olanıdır.

ARABESKİN PANZEHİRİ, DEVİRİMCİ MÜCADELEYİ YÜKSELTMEK VE HALKI ÇOK YÖNLÜ MÜCADELEYE ÇEKMEKTİR!

Arabeskin nesnellliğini anlamadan, onun hangi temeller üzerinde yükseldiğini kavramadan, ona karşı doğru bir politika belirlemek mümkün değildir. Özellikle bir yaşam tarzı olarak arabesk kültürün ekonomik, siyasal ve sosyal düzeyde çarpık kapitalizm tarafından şekillendirildiğini ve sorunu, bu yapıyı kökten değiştirilmesi mücadelesinin bir parçası olarak ele almak gerektiğini saplamalıyız. Düzeni ayakta tutan, emperyalizmin sömürüsüne, kozmopolit kültürüne karşı mücadele etmenin, iyiden, güzelden yana, Türk ve Kürt ulusunun kültürünü yaratmanın, onu geliştirme ve kitlelere mal etmenin bir parçası olarak ele almak gerekiyor.

Bu aynı zamanda halkı sindiren, yıldıran, depolitize eden faşizmin baskı, terör, ideolojik ve politik saldırılarına karşı mücadelenin bir parçasıdır. Gericiliğe, kaderciliğe, şükürcülüğe, dini tabulara karşı mücadele etmenin, hak arama ve demokratikleşme bilincinin

geliştirilmesi ve gelenekleştirilmesi mücadelesinin bir parçasıdır.

Onlara umut, inanç, kendi gücüne güven, daha güzel bir dünyayı kendi elleriyle kurabileceği bilincinin verilmesiyle arabesk kültür (müzik) gerileyecek, giderek etkisini yitirecektir. Hakkını arayan, direnen, mücadele ile daha güzel yarınlar kurabileceğine inanan insan için "Batsın bu dünya" diye feryat eden ses bir anlam ifade etmeyecektir. Basma gelenlerin kendisine "kaderin bir oyunu" değil de, emekçi halkı sefaletle mahkum eden ve bir avuç parababası için yürüyen düzenin bir oyunu olduğunu görenler için, "Ben ne yaptım kader sana" haykırışları fazla bir anlam ifade etmeyecektir. Böylece bir biling yaratıldığında gecekondularda arabesk feryatlar değil, direniş türkülleri, umut dolu, yaşama sevinci dolu kavga türkülleri yükselecektir.

Arabeski aşağılayıp, bu-taka ilan etmekle, yasaklamakla bir yere varılmaz. TRT yıllarca arabeske kapıları kapadı da ne değişti? Arabesk halka mal oldu, aşağıdan yukarı bürokratik mekanizmayı zorladı. Çeşitli kanallar açarak yasakları deldi. Bunu arabeske halkın desteği sağladı. Bunu kabul etmek gerekir.

Bugün egemen sınıfların arabesk partisi ANAP -başkan! da arabesk bir tip çizen- daha pragmatist ve akılcı davranarak arabesk müziği TRT'ye sokacak kapıları arıyor. Burjuvazi arabeskin kitlelerin müzikteki afyonu olduğunu gecikmeyle de olsa daha iyi anlamış durumda. Artık bunu en iyi şekilde değerlendirmek istiyor. Oysa Portekiz, İspanya gibi yarım yüzyıl yakın faşist diktatörlük altında kalmış ülkelerin arabesk müziği benzeri, kitleleri uyutan "fado" bizzat faşizmin eliyle kitlelere götürülüyor, resmi destek görüyordu. Geç de olsa burjuvazi İspanya, Portekiz deneyini, derslerini uygulamaya koyuyor.

Arabeski gerçekten yoz buluyorsak, onu halkımıza layık görmüyorsak anlatıldığı gibi mücadeleye daha sıkı sarılmalı, kitleleri örgütlemeliyiz. Tabii bu konuda öncelikle kendimizi sorgulamalıyız. Biz gerçekten yeni insanı, sosyalist insanı temsil ediyor muyuz? Sosyalist insan olma yolunda her konuda kendimizi geliştirebiliyor muyuz? Arabesk kültürün çarpıklıklarından yeterince kendimizi kurtarabiliyor muyuz?

Yukarıda çizdiğimiz çerçevede arabesk müziğe alternatif olarak neyi getireceğiz?

MÜZİĞİMİZİN KAYNAĞI HALKTIR!

Bizim müziğimiz yaşam sevinci, umut aşılmalıdır. İyiye, doğruya, güzele ulaşma azmi ve kararlılığı vermedir. Hakkını arama, direnme, mücadele etme bilincini geliştirmelidir. İnsana özgü her şeyi belli seviye içerisinde anlatmalıdır bizim müziğimiz. Ruhi Su'nun deyişiyle "ekmekten aşka kadar" her şey... Bizim müziğimiz sevinci olduğu kadar, insanlarımızın bir başka gerçeği olan acıya, hüzne de yer vermemelidir. Acı, insanlarımızın maddi ve manevi kayıplarına duygusal bir tepki biçimidir. Hüznün de, haklı olanın taktiksel süreçlerde aldığı geçici yenilginin bir sonucu olarak gerçekliğe karşı bir sitemdir. Ve aralarındaki sınır çok kalın değildir. Neyin ne olduğunun bilinmesiyle, yani trajedinin arkasındaki gerçeklik bilincinde olan insanların, doğal insanı bir tepkisi olarak acı ve hüznü, bir noktadan sonra kararlılıklarını bilir. Bilinç unsuru yoksa, inanç ve kendine güven azalır, zayıflar ve acı, hüznün, çökertici, yıldırıncı bir işleve bürünebilir. Bugün genel eğilim -depotitizasyon gözönüne alındığında-bu yöndedir. İşte müzikte arabeskleşme kitlelerin bu yanını da istismar ederek gelişiyor. Arabeskin yaptığı gibi iç karartan, ağlamaklı feryatlar değil, umudu da, çözümü de bağrında taşıyan hüznün de olmalı bizim müziğimizde. Ağrıtlarımız, acıların sorumlularına öfkeyi de içinde taşımalıdır. Arabeskteki acı üretiminin teorisini yapmaya soyunan Ahmet Kaya "Kadifeden kesisinde bile hüznün vardır" diyor. Bu sözlerde doğruluk payı var. Genel olarak, ince de olsa, hüznün müziğimizde var olduğu kabul edilebilir. Osmanlı'dan beri halkımızın yaşamındaki temel unsurlar yoksulluk, baskı, terör, işkence ve yenilgidir... Bunların müziğe hüznün olarak yansması da doğaldır. Ama biz bunu doğal olduğu için kabullenemeyiz. Biz halkın bu acılı yaşamını değiştirmeye çalışıyoruz. Hüznü umuda, daha güzel bir yaşam için bilince dönüştürmeye çalışıyoruz. Mücadelemiz bunun içindir. Bizim müziğimiz de, bu değişime mücadelesindeki yerini almalıdır.

Latin Amerika halklarının da yüzyıllardır yaşadığı gerçek sefalettir, baskıdır, işkencedir, acıdır... Ama müzik-leri canlı, dinamik, neşeli ve kavgacıdır. Hüznü, acıyı müzikte de dönüş-

türebilmişlerdir. Bu mücadelenin esesidir. Bizim kaynağımız olan halk müziğinde de böylesi bir potansiyel mevcuttur. Halkların müziğinde canlı, dinamik, yaşam sevinci hiçbir zaman eksik olmamıştır. Sorun, onu açığa çıkartmak, halka götürebilecek şekilde işleyebilmektir. Ve tabii ki düzene karşı mücadeleyi kitleselleştirebilmektir.

Evet, bu potansiyelden çoşan, dans eden, kavgacı, direngen müziği yarat-malıyız. (**)

Bu potansiyeli dünya görüşümüz doğrultusunda nasıl bir müzikle açığa çıkarabiliriz? Arabeskle, başta sanat müziği ve Arap müziği olmak üzere doğu kökenli birçok müziği bozarak, kişiliksizleştirerek değil tabii ki. Bizim müziğimizin kaynağı ne olmalıdır?

Bizim müziğimiz, halkın yaşamının içinden doğmuş çok zengin potansiyelleri bağrında taşıyan halk müziği kaynağından beslenmelidir. Bunu evren-

Biz halkın bu acılı yaşamını değiştirmeye

çalışıyoruz . Hüznü umuda, daha güzel bir yaşam için bilince dönüştürmeye çalışıyoruz. Mücadelemiz bunun içindir. Bizim müziğimiz de, bu değişime mücadelesindeki yerini almalıdır.

sele açılacak şekilde Batı tekniğiyle işleyip geliştirmeli ve zenginleştirmeliyiz. Bu düzlem üzerinde çağdaş anlamda umudun, inancın, kavganın, mücadelenin, geleceğin, iyinin, güzelin yeni türkülerini, şarkılarını yaratabiliriz.

Bunları yaparken çağdaş, Türk ve Kürt ulusal müziğimizi yaratıp geliştirmek, halkın bu alandaki estetik beğeni düzeyini yükseltmek sorumluluğuyla hareket etmek zorundayız. Türk ve Kürt halk müzikleri ulusal kimliklerini bu süreçte bulacaktır. Bu noktada arayış içinde olduğumuzu ve toplumsal değişime ayak uydurmak gerektiğini akıldan çıkarmamak durumundayız. Mevcut kalıp ve statülere çakılıp kalmadan, genelde çoksesli müzik perspektifiyle enstrümanları çeşitlendirerek, yerine göre her türlü enstrümanlardan yararlanarak, dinamik bir müzik

yaratmalıyız. Gelişmeye açık, üretken ve yaratıcı bir üslupla, duygularımızı, yaşama bağlılığı, aşkı, kavgayı, kendine güveni, kararlılığı notalamalıdır müziğimiz.

Fakat burada bir noktaya özet olarak dikkat çekmek istiyoruz.

Çoksesliliği uzun vadede, aşama aşama ulaşılması gereken bir hedef değil de, bugünden yarma hemen yaratılacak bir olgu olarak kavrayan elitist anlayışın yanlışına düşmemeliyiz. Çokseslilik evrensel açıdan en önemli kapıdır. Etbette yadsınmaz. Ama bunu halktan kopmadan, ona yabancılaşmadan onun bir adım önünde, onu da eğiterek ve geliştirerek yapmalıyız. (Bunun tek sesli müziği bir kenara bi-rakmak olarak anlaşılması gerekir.) Bizim halkı bilinçlendirmek, toplumu kökten değiştirmek gibi bir görevimiz varsa müziğimizin de buna uygun işlevleri görebilecek, halkla iletişim sağlayabilecek güçte olması önemlidir.

Kısaca da olsa, altını çizmeye çalıştığımız gibi arabesk müzik, çarpık kapitalizmde nesnelliliği bulan arabesk kültürün müzikteki yansımasıdır. Gericici, yoz, kitleleri afyonlayan bir müziktir. Bunu geriletmenin, etkisini gidererek kırmanın yolu, sömürü ve yağma düzeninin adı olan çarpık kapitalizmi kökten değiştirmeye amaçlayan devrimci mücadelenin, halka ulaşmasından ve kitleselleşmesinden, aynı zamanda da alternatif devrimci mücadelenin yaratılması ve geliştirilmesinden geçmektedir.

Halkın büyük bir kesimi üzerinde hâlâ etkisini sürdüren arabesk müziği süpürüp atabilmenin ana yolu, devrimci mücadeleyi halkın içinde sökülmecek biçimde kökleştirmek ve kitleselleştirmektir. İşte bu başarıldığında, egemen s!n!f!ardan ve düzenden koparak devrimci mücadelenin etrafında toparlanan ve mücadeleye sevk edilen kitlelere, kendi seslerini taşımak, kendi duygularını yansıtmak, kendi müziğimizi benimsetmek hiç de zor olmayacaktır.

(*) Buradan Arap halklarının müziğini küçümsemediğimiz gibi bir anlam çıkarılmamalıdır. Bizim üzerinde durduğumuz nokta bir başka halkın müziğini bozarak alıp, müziğimize monte etmenin yanlışlığıdır. (**) Ahmet Kaya sözünü ettiği geleneksel hüznü öylesine benimsemiş ve kendine özgü arabeskin içine öylesine yerleştirmiştir ki, "Baskaldırıyorum" derken bile hüznü vermektedir. Böylece hüznü bir baskaldırmanın arabesk komikliği belki de ilk defa başarıyor.

Artan Baskılar-Gözaltılar Halkı Sindiremeyecektir

Büyük holding sahipleri, iktidar partisi, muhalefet partileri ülkede huzur, istikrar istiyor. Oligarşi hiçbir şekilde rahatının kaçmasını istemiyor. Ama her şeye rağmen devrimci muhalefet gelişiyor. Bugün içine düştükleri panik,

haklı olanın sessizlik çeperini yırtıp, haklı olanın sessizlik çeperini yırtıp, tekrar işyerlerinde okullarda alanlarda, yasal-yasadışı faaliyetleriyle karşılarına dikilmesindendir.

süreç haklıdan yana gelişip güçlendikçe siyasal iktidarın kitleselleşmenin önüne geçebilmek için baskı ve zor politikasını doruğa çıkartmadaki yöntemleri de giderek geliştiriyor. Kendi koyduğu göstermelik yasaları-kuralları bile hiçe sayıyor. Devrimci muhalefetin ve kitle hareketinin önüne geçebilmek için her yöntemi uygulamaktan çekinmiyor, fütursuzca saldırıyor. Devrimcilere karşı mücadelede güçsüz kaldığından, gözaltına aldığı insanları baskı-gözdağı ile muhbirliğe, işbirliğine zorluyor. Gündüz binlerce insanın gözleri önünde şehir eşkiyaları gibi insanları kaçırp ıssız yerlere götürüp ölüm dahil her türlü baskıyı uygulayarak sorgu yerlerini ve işkencehanelerini ıssız kuytuluklara taşıyor. Sorgu yerlerinin denetime açılması bu anlayış karşısında ne kadar başarılı olacak!.. Geceleri bir anda onlarca insanı şübeye götürüp sorgulayabiliyor. Hiçbir yasa! işleme tabi tutulmayan bu gözaltılar sonucu, kim, nereye, hangi yasal merciye, kimler adına suç duyurusunda bulunacak!..

Büyük holding sahipleri, iktidar partisi, muhalefet partileri ülkede huzur, istikrar istiyor. Bunun polis kayıtlarındaki karşılığı: devrimci muhalefeti ve gelececek hertürlü düzen karşıtı hareketi bastırmak için her yol mübahtır.

Oligarşi hiçbir şekilde rahatının kaçmasını istemiyor. Ama her şeye rağmen devrimci muhalefet gelişiyor. Bugün içine düştükleri panik, haklı olanın sessizlik çeperini yırtıp, tekrar işyerlerinde okullarda, a'lanlarda, yasa!-yasa dışı faaliyetleriyle karşılarına dikilmesindendir.

Siyasi polis, İçişleri Bakanlığı'nın emriyle 14 Mart 1989'dan itibaren yurdun birçok ilinde yaygın operasyonlara girişti. Bakanlıktan gelen genelgede, 30 Mart'ta nitelikli eylemlerin olabileceği polisin buna karşı "önlem" alması gerektiği yazılınca polis hemen kolları sıvıyor, daha önce cezaevinde yatmış, tahliye olmuş -özellikle Devrimci Sol davasından- insanları, Demokratik Kitle Örgütü üyelerini gece yarısı nedensiz-gereksiz evlerini basarak gözaltına alıyor, siyasi şubede "ağırliyordu." Günlerdir ardı arkası kesilmeyen operasyonlar sonucu her alaca şafakta yirmişer, otuzar evlerinden toparlanan insanlar nedenini bile bilmeksizin gözaltına alınıyorlar "gerekli işlemler" yapıldıktan sora da bırakılıyorlardı. Gizli örgütlere ulaşamayan polis, tarihsel öneme sahip günlerden önce, çaresizlikle sağa-sola saldırıyor, kendi acizliğinin faturasını her zaman gözünün önünde duran, daha önce yatmış çıkmış, tanınan bilinen insanlar-

dan çıkartmaya çalışırken, aynı zamanda da kitlesel bir gözdağına yöneliyordu. Gözaltına alınan insanlara muhbirlik 'polise yardımcı olma' adı altında "nazikçe" teklif ediliyordu.

Siyasi partilerin parlak seçim nutuklarında bolca demokrasiden söz edildiği bir ortamda, insanların her gece toparlanın toparlanıp gözaltına alınmasına kimsedentepeki-tavır gelmiyordu. Bu gelişmeler üzerine TAYAD merkez binasında yaptığı bir basıntoplantısında olayı kınıyor, siyasi iktidarın ve siyas. polisin tavrını kınadığını açıklıyordu. TAYAD Genel Başkanı M. Eryüksel, İçişleri Bakanlığı'ndan gelen emir doğrultusunda insanların peş,peşe gözaltına alındığını kamuoyuna duyururken, anti-demokratik uygulamaları, baskı ve işkenceleri kınıyordu. Gözaltına alınan insan sayısına karşın gelen tepkilerin dozu hiç de iç açıcı değildi. İstanbul ve İzmir'te toplam 120'nin üzerinde, İzmir'de 20, Ankara, Samsun, Malatya, Kars ve tespit edemediğimiz yerlerden 30'un üzerinde olmak üzere 170-180 insan 12 Eylül'ün ilk günlerinde yaşanan toplu gözaltılar 9 yıl sonra bir kez daha yaşıyordu.

Haksız, nedensiz gözaltılarına karşı siyasi poliste yaygın olarak gösteriler açlık grevleri şöklindeki protestolar bir geleneğe doğru olumlu gelişmeler gösterirken, polisin bu tavır karşısında artık "örgüt tavrı" nitelmesi, alınacak tavrın kitleselleşmesiyle geçerliğini yitirecektir. Gelişmeler de bu yöndedir.

Gözaltıların sessiz sedasız geçirilmesi karşısında oligarşi bunu meşrulaştırma çalışacaktır. Bu konu da veri-lecek en güzel karşılık haksızlığın başladığı anda gereken tavrın alınmasıyla ve kitlesel protestolarla olmalıdır.

**HİÇBİR GÜÇ BİR HALK
HAREKETİNİ GÖZALTILARLA
-BASKILARLA SİNDİREMEZ.**

SİYASİ İKTİDARIN BASINI BOĞMA HESAPLARI

siyasi iktidarın bir yandan AT'nin kuyruğuna takılma hesapları içindeyken diğer yandan burjuva demokrasisi standartlarında bir muhalefete bile tahammülsüzlüğü ve kitlelerin yükselen sesini boğma planları yapması kendi açısından bir çıkmazın ifadesidir. Bu çelişkinin günlük yaşam içindeki örnekleri hiç de azımsanmayacak çoklukta. Bunun en somut örneklerinden birisi de kitle iletişimi alanında yaşanan olaylardır. ANAP'ın TRT'yi parti yayın organına dönüştürdüğü noktada, günlük basında istenmeyen seslerin çıkması, iktidarın icratım eleştirir yayınların yapılması, yolsuzlukların, rüşvetin, işkencenin, enflasyonun, zamların vb. konuların gazete sayfalarına yansımaları, yaratılmak istenen toz pembe tabloya gölge düşürmektedir. Özellikle "Sosyalist Basın"ın her geçen gün giderek gelişmesinin, kitlelerle sıcak ilişkiler içine girmesinin ise "affedilecek" yanı yoktur!.. Siyasi iktidarın uygulamaları hiçbir şekilde eleştirilmemelidir, bunun için de gerekli yöntemler bulunmalıydı. Kuşkusuz bunun kestirme yoldan çözümü, iktidarın izlediği ekonomik ve siyasi politikaları eleştiren ve "gerçek dışı" yayın yapan tüm kitle iletişim organlarını "kanun kuvvetinde bir kararname" ile kapatmaktır! Fakat böyle bir yolu izlemek demokrat kamuoyu ve kuyruğuna takılmak düşüncesinde olunan AT ülkelerinin kamuoyu nezdinde ters tepkilere neden olabilir. Çünkü içine girilmeye çalışılan AT'deki siyasi ve ekonomik ilişkiler bütününe kendi içinde yaptırımları var. Bu kapitalist ilişkiler bütünü içine girmeyi talep eden her siyasi iktidarın, başta kişi hak ve özgürlükleri, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, basın özgürlüğü vb. özgürlükleri kabul etmesi gerekir Siyasi iktidar işte tam bu noktada çıkmazdadır.

Sömürü düzeninin sürekliliği açısından baskının devamı, AT'nin kuyruğuna takılma noktasında burjuva demokrasisi ölçütleri... Oligarşinin temsilcilerinin gelişen bu süreçte bir yandan Ce-

za Yasası'nın 141-142 maddelerinde indirimden söz ederken, yeni yasaları gündeme getirmeleri ikiyüzlülüklerinin ifadesidir. Bu süreçte muhalif basını dolaylı yollardan susturmanın hesapları yapılmaktadır. Ekonomik baskı ve bunun yetersiz kaldığı noktada siyasi ve keyfi baskı yöntemleri devreye sokularak amaçlanana ulaşılmaya çalışılıyor. Örneğin, kağıt fiyatları aylık zamlara bağlanırken, diğer yandan abadan Asil Nadir'i devreye sokmak iktidar açısından bulunmaz fırsattır.

Tüm bu yaptırımların bile yetersiz kaldığı noktada, hiç kuşkusuz hukukun "üstün kudreti" devreye girecektir! Siyasi iktidarın düşüncesine göre mevcut ceza yasaları bu "üstün kudreti" yansıtmakta yetersizdir. Halbuki bu kudret öyle bir kudret olmalı ki, basını kısıtlamak sarmalı, susturmak hatta nefes almasına dahi olanak bırakmamalıdır.

İşte bu mantığın ürünü olarak ANAP iktidarı tarafından ceza yasalarında başına ilişkin yeni düzenlemeler gündeme getirildi. Ek maddeler olarak düşünülen bu değişiklik tasarısı aslında 12 Eylül'ün ilk günlerinde cunta tarafından TRT Haber Dairesi'ne, daha sonra ise tüm basına dikte ettirilen "Haberlerde Uyulması Gereken Hususlar" başlıklı emirnameye bu dönemde yasal kılıf geçirilmeye çalışılmasıdır. Günlük basında haber olarak yer alan tasarıya karşı kamuoyunda şu ana kadar ciddi bir tartışma, tepki ya da muhalefet geliştirilmiş değildir. Özellikle basın çalışanları bu konuda duyarsız davranmaktadırlar. Oysa bu tasarı yasallaştığı taktirde "toplumu suç işlemeye tahrik ve panik yaratma amacıyla tehdit ve kişileri hedef gösteren, toplumu korku ve endişeye yönelten" haber veya yazıların yayınlanması durumunda 2 yıldan 4 yıla kadar hapis, 3 milyondan 10 milyona kadar para cezası verilebilecektir. Getirilen ek maddeler son derece yoruma açık, istenilen yöne çekilebilecek niteliktedir.

Komisyonlarda tartışıldıktan sonra

meclise sunulacak olan tasarınn yürürlüğe girmesiyle birlikte geçmişte yayınlanan yazı ve haberlerin benzerleri rahatlıkla suç kapsamı içine sokulabilecektir. Örneğin, Cizre de halka "bok yedirme" olayını işleyen ve tüm duyarlı insanları bu konuda tavır almaya çağırarak bir yazı, "toplumda panik yaratmak" gerekçesiyle dava konusu olabileceği gibi, olayların sorumlusu binbaşından söz etmek ise "kişileri hedef gösterme" kapsamına sokularak ayrı bir yaptırım getirebilecektir. Her geçen gün dayanılmaz hale dönüşen hayat pahalılığı ve zamların gerçek sorumlusunun egemen sınıflar olduğunu ve sorunların çözümü için halkı mücadeleye çağırarak bir yazı da "suç işlemeye tahrik ve panik yaratma" kapsamına girecektir. Ya da hayat pahalılığı, enflasyon, işsizlik gibi konuların işlendiği haber ve yazılar da "toplumu korku, panik, endişe ve halkın sağlığı konusunda telaş yaratacak, tehdit edici iddialar yaymak" şeklinde yorumlanarak ceza kapsamı içine rahatlıkla girebilecektir. Sosyalist düşünceler, sınıfsız toplum, silahlı mücadele, devrim, sömürü düzeni vb. konularda yazı yazmak bir yana, halkın günlük yaşam sorunlarını dile getiren yazılar yazmak da suç sayılabilecektir. Yaratılmak istenen diktensiz gül bahçesidir.

Ama nereye kadar? Kuşkusuz iktidarın her türlü baskısı ülkede yaşanan milli krizin gizlenmesine, gelişen toplumsal muhalefetin susturulmasına yöneliktir. Siyasi iktidarın basını boğma oyunlarını boşa çıkarmak için geliştirilecek tavır haklı olandan yana ve örgütlü olmak zorundadır.

DÜZELTME

22. sayımızın 1-7 sayfaları içinde yer alan "Hayat pahalılığına, zulme karşı yükselen mücadele ve 'provakasyon' teorileri" yazımızda 7 sayfa 3. sütunun 3. paragrafında "En ka- maşık eylemlerde bile hayattan pahasına hal ka zarar vermemi ilke edinmişler ve başarmışlardır" şeklinde çıkmıştır.

Doğrusu "En karmaşık eylemlerde bile hayattaki pahasına halka zarar vermemeyi ilke edinmişler ve başarmışlardır" şeklinde olaca- tır. Düzeltir, özür dileriz.

Çuk KÜÇÜKÇİFTÇİ

Ali DEMİRALP

Salih KUL

Abdullah MERAL

Haydar BAŞBAĞ

M. Selim YÜCEL

Mehmet BÜÇKÜN

Öztürk ACARİ

Fatih ÖKTÜLMÜŞ

Hasan TELCİ

Hayrettin EREN

Annet KARLANGAÇ

Numan KAYGUSUZ, İbrahim KARAKUŞ, Yüksel KAŞIKÇI, Nadir ÖLMEZ, Tahsin ELVAN, Talip GÜLDAL, Müjdat ÇELİK-YAY, Hüseyin AKSOY, Hatice ÖZEN, Veli AŞIKÇI, Ali ÜNVER, Çiğdem YILDIR, Hüseyin TAŞ, Mustafa ALBAYRAK, Şenol ŞENER, Koray DOĞAN, İsmail CÜNEYT, Ataman İNCE, Ali KALKAN, Ali KESEN, Ömer AYDOĞMUŞ, Musa ÖZNUR, Adil CAN, Mustafa IŞIK ve daha niceleri...

Mehmet PİŞMİŞLER

Mazlum GÜDER

Yenilgilerden çıkardığımız derslerle iktidara giden yolda yürüyoruz. Bugünümüz geçmişimizin üzerinde yükseliyor, geleceğe uzanıyor. Mücadele zorluklarla dolu, büyük fedakârlıklar istiyor. Bu yolda nice şehitler verdik ve daha da vereceğiz. ONLAR, darağaçlarındakiler, işkence tezgâhlarındakiler, sokak aralarında kahpe tuzaklarına düşenler, özgürlük kokuşan sarp yamaçlı dağlarımızda toprağa düşenler, alını kızıl bantlılarımız... Sizler bizim onurumuz, oligarşinin burcuna dibeceğimiz bayrağımızdır. Sizleri saygıyla anıyor, mücadelemizde yaşıyoruz.

İbrahim SANCAR

Nurettin GÜLER

DEVİRİM

ŞEHİTLERİ

YAŞIYOR

**16 MART ŞEHİTLERİNİ
MÜCADELEMİZLE
YAŞATIYORUZ**